

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1891

(ΜΕΘ' ΕΝΟΣ ΠΙΝΑΚΟΣ)

ΑΘΗΝΗΣΙΝ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΠΕΡΡΗ

1893

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1891

(ΜΕΘ' ΕΝΟΣ ΠΙΝΑΚΟΣ)

ΑΘΗΝΗΣΙΝ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΠΕΡΡΗ

1893

ΕΘ. ΒΙΒ. 52958.1790

Θεματ.: Συλλογὴ πορτρετῶν
τῶν ἑλληνικῶν πατρῶτων

ΕΥΕΡΓΕΤΑΙ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΟΘΩΝ
ΤΟ ΕΘΝΙΚΟΝ ΠΑΝΕΡΙΣΤΗΜΙΟΝ
Η ΕΠΙΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΦΙΛΑΡΧΑΙΩΝ
Η ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΣ
Ο ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ
Ο ΔΗΜΟΣ ΠΕΙΡΑΙΕΩΝ
Ο ΔΗΜΟΣ ΕΡΜΟΥΠΟΛΙΤΩΝ ΣΥΡΟΥ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΙΩΝΙΔΗΣ
DUC DE LUYNES
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΕΝΑΡΔΑΚΗΣ
ΑΓΟΣΤΟΛΟΣ ΑΡΣΑΚΗΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΗΣ
ΣΙΜΩΝ Γ. ΣΙΝΑΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΩΜΑΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ Χ. ΠΕΤΡΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΡ. ΣΟΥΤΣΟΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΥΓΓΡΟΣ
ΚΥΡΙΛΛΟΣ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ
ΚΥΡΙΛΛΟΣ ΡΑΤΡΩΝ
ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΚΟΥΜΑΝΟΥΔΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΔΟΡΟΥΛΟΣ
HILARION ROUX
ΟΔΥΣΣΕΥΣ ΚΑΙ ΜΕΝΕΛΑΟΣ ΝΕΓΡΕΡΟΝΤΕ
HEINRICH SCHLIEMANN
ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ ΒΑΛΛΙΕΡΗΣ
ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΖΑΦΕΙΡΟΡΟΥΛΟΣ
ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΧΙΛΛΟΡΟΥΛΟΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΗΦΑΙΣΤΙΔΗΣ
ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ
ΣΟΛΩΝ ΧΡΗΣΤΑΚΗ ΖΩΓΡΑΦΟΣ
ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ Ι. ΠΡΩΙΟΣ
ΟΘΩΝ Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ
ΠΑΥΛΟΣ ΠΑΥΛΟΡΟΥΛΟΣ
BENIAMIN ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΖΑΡΙΦΗΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Ἐν Ἀθήναις ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, τῇ 2^ῃ Φεβρουαρίου 1892, ἡμέρα Κυριακῆ, ὥρα 10^ῃ π.μ. συνελθόντων ἐταίρων εἴκοσι ἕξ, ὁ πρόεδρος Ἄλ. Κοντόσταυλος καταλαβὼν τὸ βῆμα ἐδικαιολόγησε τὴν γενομένην ἀναβολὴν τῆς πρώτης ἐτησίας συνελεύσεως ἕνεκα τοῦ ἀπροόπτου πένθους τοῦ Πανεπιστημίου. Εἶτα ὥρισε κατὰ τὸν ὀργανισμὸν τὸ ἀντικείμενον τῆς συνελεύσεως, ἥτοι ἀκρόασιν τῆς λογοδοσίας τοῦ Συμβουλίου καὶ ἐκλογὴν τῆς ἐξελεγκτικῆς τῶν λογαριασμῶν ἐπιτροπῆς καὶ προέτεινεν ἐξ ὀνόματος τοῦ Συμβουλίου νὰ προβῇ ἡ συνέλευσις εἰς ἐκλογὴν τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς πρὸ τῆς ἀναγνώσεως τῆς λογοδοσίας, ἐπειδὴ συνήθως ἀναχωροῦσιν ἀμέσως μετ' αὐτὴν οἱ ἑταῖροι καὶ ἐπειδὴ ὁ ὀργανισμὸς δὲν τὸ ἀπαγορεύει· προσέθηκε δὲ ὅτι τὸ συμβούλιον εὐχαρίστως δέχεται νὰ εἶναι ἡ ἐπιτροπὴ διαρκῆς ἐξελεγκτικὴ καθ' ὅλον τὸ ἔτος.

Μετὰ τινὰ συζήτησιν, καθ' ἣν ὑπεστηρίχθη ὅτι ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπὴ δὲν ἔχει καμμίαν σημασίαν οὔτε κελεύει τοῦτο ὁ ὀργανισμὸς καὶ ὅτι προτιμότερον εἶναι νὰ προηγηθῇ ἡ συζήτησις τοῦ σχεδίου τοῦ νέου ὀργανισμοῦ, ἡ συνέλευσις ἀπεφάσισεν εἰς συζήτησιν μὲν τοῦ σχεδίου νὰ

μη προβῆ, διότι κατὰ τὸν ἰσχύοντα ὀργανισμόν ἄλλος εἶναι ὁ σκοπὸς τῆς πρώτης συνελεύσεως τοῦ ἔτους, ἢ δ' ἐκλογή τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς νὰ γίνῃ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς λογοδοσίας τοῦ Συμβουλίου, ὡς πάντοτε ἐγένετο.

Εἶτα ὁ πρόεδρος προσεκάλεσε τὸν γραμματέα Στέφ. Κουμανούδην ν' ἀναγνώσῃ τὴν ἔκθεσιν τῶν ὑπὸ τοῦ συμβουλίου κατὰ τὸ ἔτος πεπραγμένων, ὅστις παρελθὼν ἀνέγνω αὐτὴν ἔχουσαν ὡς ἐξῆς·

Κύριοι,

Περὶ τῶν κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος πεπραγμένων ὑπὸ τῆς Ἐταιρίας ἀρχόμενοι λέγομεν, ὅτι εἰς τὸ μητρώον αὐτῆς ἐνεγράφησαν πρὸς τοῖς ὑπάρχουσι νέοι ἑταῖροι δέκα ὀκτώ.

Ἀπέθανον δὲ ἐκ τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν ἀπὸ ἐτῶν ἐγγεγραμμένων ἕξ, Κωνσταντῖνος Παπαρῥηγόπουλος, Ἀλέξανδρος Πασπάτης, Ἰωάννης Μαραγκός, Ἀλέξανδρος Ρίζου Ραγκαβῆς, Νικόλαος Δαμαλᾶς καὶ Χρῆστος Νικολαΐδης Φιλαδελφεύς. Τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου Ραγκαβῆ σήμερον ἰδιαιτέραν μνησίαν ποιούμεν, διότι ἀπὸ τῆς πρώτης τῆς Ἐταιρίας συστάσεως ἐν ἔτει 1837 ἐκλεχθεὶς γραμματεὺς αὐτῆς ὁ ἀνὴρ, ἐπαξίως τῶν ἀρχαιολογικῶν γνώσεών του, διετέλεσεν ἐπὶ δεκατρία συνεχῆ ἔτη ἀφωσιμένος μετ' ἐνθουσιασμοῦ καὶ δραστηριότητος εἰς τὸ κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους τῆς σπάνιος ἀνδρῶν λογίων καὶ ἐιδικῶν πολλοῦ ἄξιον ἔργον (1). Ἀντὶ τούτου λοιπὸν καὶ τῆς ἄλλης, ἣν μέχρι ἐσχάτου γήρατος ἀνέπτυξεν ὁ μακαρίτης πολυειδοῦς καὶ ὠφελίμου εἰς τὴν πατρίδα ἐνεργείας, ἔστω διαμένουσα παρ' ἡμῶν μετὰ τιμῆς ἢ μνήμης τοῦ ὀνόματός του.

(1) Ὅρα τοὺς ὑπ' αὐτοῦ συντεθέντας τότε καὶ ἐκφωνηθέντας λόγους ἐν τῇ «Συνόψει τῶν πρακτικῶν τῆς ἀρχαιολ. Ἐταιρίας τῶν Ἀθηνῶν, ἐκδ. β'. 1846, καὶ ἐν τοῖς «Πρακτικοῖς τῆς ιβ'. καὶ τῆς ιγ'. συνεδριάσεως τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχαιολ. Ἐταιρίας. 1848 καὶ 1849». Τὰ δὲ ἄλλα αὐτοῦ ἀρχαιολογικά, ποιητικὰ καὶ παντοίας ἄλλης ὕλης συγγράμματα καὶ μεταφράσματα ἐκ πολλῶν γλωσσῶν εἶναι πασίγνωστα.

Συνδρομὴν τακτικὴν διὰ τὸ ἔτος 1891 μέχρι τῆς σήμερον κατέβαλον ἑταῖροι ἑκατὸν ἑβδομήκοντα πέντε, ἔτι τὸ ἐθνικὸν ἡμῶν Πανεπιστήμιον δραχμὰς χιλίας, τὴν συνήθη ἀπὸ ἐτῶν συνδρομὴν του. Μετ' εὐχαριστίας ἀναφέρομεν καὶ ἕν κληροδότημα εἰσπραχθὲν τὸ τοῦ μακαρίτου Σχλίεμαν ἐκ πέντε χιλιάδων δραχμῶν.

Τοσαῦτα μόνον εἰρήσθωσαν παρ' ἡμῶν περὶ τούτων. Πλείονας λεπτομερείας περὶ τῆς χρηματικῆς καταστάσεως τῆς Ἐταιρίας καὶ τῶν ἐπετείων ἐσόδων αὐτῆς καὶ ἐξόδων περιέχουσι τὰ ὑπ' ὄψιν σας ἔντυπα φύλλα, ἐφ' ὧν καὶ ὁ ταμίας δίδει συνήθως ἐξηγήσεις.

Ἔργα ἀρχαιολογικὰ χρήμασι τῆς Ἐταιρίας διεξήγαγε τὸ Συμβούλιον πρῶτον ἀνασκαφὰς εἰς ἕνδεκα διάφορα μέρη τοῦ βασιλείου, πέντε μὲν ἐν Πελοποννήσῳ, τέσσαρας δὲ ἐν Ἀττικῇ, μίαν ἐν Βοιωτίᾳ καὶ μίαν ἐν Εὐβοίᾳ.

Ἀρχόμεθα λέγοντες τὰ κατ' αὐτάς ἀπὸ τῆς ἐν Ἀθήναις γενομένης ἐπὶ τέσσαρας μὲν περίπου μῆνας ἐν τῷ πρὸς δυσμὰς τοῦ ὠρολογίου Ἀνδρονίκου τοῦ Κυρῆρηστου γηπέδῳ τοῦ Λύτσεια καὶ ἐν αὐτῷ τῷ περικλειστῷ χώρῳ τοῦ ὠρολογίου, ἐπὶ τρεῖς δ' ἑβδομάδας ἐν τῷ πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Τετρακιονίου τῆς Ἀθηνᾶς ἀρχηγέτιδος γηπέδῳ τοῦ Ἀζάπη, τῷ ἐξαγορασθέντι πέρυσιν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως. Τὴν εἰς τὰ δύο ταῦτα μέρη δηλ. ἀνασκαφὴν θεωροῦμεν ὡς μίαν, καθ' ὅσον ἐν πρᾶγμα ἐζητοῦμεν νὰ ἐξακριβωθῇ, τὸ ἂν, καθ' ἃ εὐλόγως ὑπετέθη πέρυσιν, ἢ ἐν τῷ τοῦ Λύτσεια γηπέδῳ ἀναφανείσῃ Ῥωμαϊκῶν χρόνων ἀγορὰ συνέχεται ὀργανικῶς μετὰ τοῦ τετρακιονίου, ἢτοι, ἂν εἰς τοὺς δύο τούτους ἰκανῶς ἀφεστῶτας τόπους πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν μέρη ἀκτικρῦζοντα μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς μεγάλης οἰκοδομῆς, ἧς τὰ μεσαῖα μέρη κατὰ μῆκός τε καὶ πλάτος νὰ κρύπτανται ἔτι ὑπὸ γῆν. Καὶ ἢ μὲν τετράγωνος σκαφὴ ἢ πρὸς δυσμὰς τοῦ ὠρολογίου (ἀπὸ 21 Ἰανουαρίου ἕως 16 Μαΐου 1891) δὲν ἔδειξε σημεῖαδὲς τι καὶ ἐπὶ μᾶλλον διασφαητικὸν τοῦ ἐντὸς στωϊκοῦ ὑπαίθρου χώρου τῆς Ῥωμαϊκῆς οἰκοδομῆς, διότι ἐν τῇ νοτιοανατολικῇ αὐτῆς γωνίᾳ καὶ περαιτέρω πρὸς δυσμὰς, ὅπου ἐσκάπτομεν, χῶματα μόνον πολλὰ ἦσαν τὰ ἀποκομιστέα καὶ τειχία μεταγενέστερα

ἄτακτα καὶ ξένα τῇ κυρίᾳ οἰκοδομῇ ἦσαν καθαιρετέα καὶ καθη-
ροῦντο, ἀναλεγομένων μόνον ἐπιμελῶς τῶν σποράδην εὑρισκομέ-
νων τεμαχίων ἀρχαιολογικῆς σημασίας· εἰ δέ τι καὶ οἰκοδομικῶς
περιεργον ἐφάνη, καθὼς λ. χ. μία δευτέρα πωρὴν κλιμαξὺν ὑπὸ
τὴν πρώτην ἐκείνην καὶ παράδοξον τοῦ Προπύλου, περὶ ἧς εἴ-
πομεν τὰ δέοντα ἐν τῇ περυσινῇ λογοδοσίᾳ, τοῦτο καὶ εἰ τι ἄλλο
τοιοῦτο, συμπεριελήφθη ὑφ' ὑμῶν πρωθυστερώς ἐν τῇ οὕπῳ ἐκ-
δοθείσῃ ἐκείνῃ λογοδοσίᾳ (1) καὶ δὲν εἶναι χρεῖα νὰ ἐπαναλεχθῇ
σήμερον. Ἀρκεῖ δὲ μόνον ἔτι νὰ προστεθῇ νῦν τοῦτο ὅτι τὸν
Μάρτιον μῆνα, ἀφοῦ συνεχωρήθη τῇ Ἐταιρίᾳ νὰ καθαιρέσῃ τὴν
δυτικὴν γραμμὴν τοῦ νεωτερικῆς τοίχου τοῦ περιβάλλοντος τὸν
χωρὸν τοῦ ὠρολογίου ἵνα καθαρισθῇ ὁ πρὸ τοῦ προπύλου τόπος
ὁ εὐθύς ἐκεῖ φυσικῶς ὑψούμενος, εἰσεχωρήσαμεν καὶ εἰς τὸν ἐπί-
πεδον χωρὸν τὸν πλησιέστερον τῷ ὠρολογίῳ καὶ περὶξ αὐτοῦ μέ-
χρι τινὸς πρὸς ἄρκτον καὶ ἀνατολὰς ταπεινοῦντες τὸ ἐκεῖ ἔδαφος
ἐπὶ ποσὸν ἕως 0,30 πρὸς ἀνάδειξιν καὶ τῆς κατωτάτης τρίτης
μαρμαρίνης βαθμίδος τοῦ ὠρολογίου, καὶ δὲν ἀπέβη ὅλως ἄκαρ-
πος καὶ ἀλλέως ἢ ἐκεῖ ἐργασία· διότι πρὸς ἀνατολὰς τοῦ ὠρολο-
γίου καὶ ἐν ἀποστάσει ἀπ' αὐτοῦ μέτρων 6 καὶ 30 ἑκατοστῶν
ἐφάνησαν τὰ ἐδάφη κατασκευῆς μιᾶς ἀγνώστου οἰκοδομῆς ὀρθο-
γωνίου, χωρούσης πρὸς ἀνατολὰς ἐπὶ μέτρα 6 καὶ 15 ἑκατοστά,
ἐνθα πατεῖται ὑπὸ τῆς ἀνατολικῆς γραμμῆς τοῦ νεωτερικῆς τοί-
χου τοῦ περιβάλλοντος τὸ ὠρολόγιον καὶ μένει ἄδηλος ἡ περαι-
τέρω αὐτῆς ἵξις ὑπὸ γῆν. Κολλᾶ δὲ αὕτη ἡ οἰκοδομὴ νοτίως
πρὸς ἕνα ῥωμαϊκῶν χρόνων τοῖχον, ἐμφανῆ ὄντα ἤδη ἀπὸ ἐτῶν,
ὅστις σύρριζα τῷ ὠρολογίῳ ὑψοῦται καὶ πατεῖ μάλιστα ἐπὶ μιᾶς
τῶν μαρμαρίνων βαθμίδων τοῦ ἡμικυκλικῆς προσκτίσματος τοῦ

(1) Καὶ ἄλλων μὲν ἕνεκα κωλυμάτων (τῶν ἐκτάκτως γενομένων συνελεύσεων), οὐχ ἤκιστα δὲ ἕνεκα τοῦ ὅτι ἐβράδυνε πολὺ ἡ κατασκευὴ τῶν δύο πινάκων (Α' καὶ Β'), οἵτινες ἔμελλον νὰ συνοδεύσωσι τὴν λογοδοσίαν τοῦ ἔτους 1890, ἠναγκάσθημεν νὰ ἐνθέσωμεν ἐν αὐτῇ καὶ πορίσματα τινὰ τῆς ἀνασκαφῆς τοῦ 1891, ἐλπίζοντες ὅτι θὰ λάβωσιν εἰς χεῖρας οἱ ἑταῖροι τὸ τεῦχος περὶ τὰ μέσα τοῦ 1891, ἀλλ' ἰδοῦ ὅτι ἔληξε τὸ ἔτος, καὶ εἰσέτι ὑστερεῖ τὸ τεῦχος, πάλιν ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως τῶν πινάκων, ὧν ὁ κατασκευαστὴς ἐν τῷ μεταξὺ καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, μόλις δὲ μετὰ καιρὸν πολὺν μᾶς ἔπεμψε τὸν Α' ἕκθετον, τὸν δὲ Β' ἄλλος συνεπλήρωσεν ἐνταῦθα.

ώρολογίου· ἡ δὲ ἄγνωστος οἰκοδομὴ εἶχε ποτε θύρωμα εὐμέγεθες πρὸς δυσμᾶς, οὐ σώζεται τὸ μαρμάρινον κατώφλιον.

Ταῦτα μὲν περίπου εἶναι τὰ φανέντα ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ, ἃ ἐναργέστερον θὰ δείξῃ τὸ δημοσιευθησόμενον σχεδιογράφημα (1), τὰ δὲ κατὰ τὴν τριῶν ἐβδομάδων σκαφὴν (ἀπὸ 17 Μαΐου ἕως 8 Ἰουνίου) τὴν γενομένην σύρριζα καὶ πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Τετρακιονίου, ἔχουσιν ὡς ἐξῆς· Ἐπ' αὐτὴν ἐτράπησαν αἱ ἐργασίαι, ἐπειδὴ τὸ μὲν στρατιωτικὸν ἀρτοποιεῖον, οὐ εἶχομεν ἐγκαίρως ζητήσῃ τὴν ἀλλαγὴν μετὰ τῆς Κυβερνήσεως, ἵνα γίνῃ οὕτω δυνατὴ ἡ ἀνασκαφὴ τοῦ γηπέδου τοῦ πρὸς ἀνάδειξιν τῶν ἐν αὐτῷ ὑπαρχόντων, ὡς πρὸ ἐτῶν ἐγνώσθη, μερῶν τῆς ἀγορᾶς (κίωνων δύο ὀρθῶν μετὰ τοῦ ἐπιστυλίου των) ἔμμεν ἀκόμη ἐν ἐνεργείᾳ, μᾶς διεβιβάσθη δὲ μόνον ἔγγραφον τοῦ Ἰπουργείου τῶν οἰκονομικῶν τῆς 15 Μαρτίου 1891, λέγον, ὅτι φροντίς περὶ τῆς μεταθέσεώς του ἐλήφθη, μέλλει δὲ νὰ ζητηθῇ πίστωσις παρὰ τῆς βουλῆς ἐν τῇ 6' συνόδῳ. Ἐν τούτοις ἐπειδὴ ὁ τόπος τῆς οἰκίας Ἀζάπη, τῆς πλησιέστατα τῷ Τετρακιονίῳ, ἦτο εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Ἑταιρίας, ἔτι δὲ καὶ ἄλλος ἐκεῖ τόπος ἐφαίνετο πρὸς νότον ἐλεύθερος καὶ ἐξηγορασμένος ἤδη πρὸ ἐτῶν διὰ τὸν σχηματισμὸν ἐκεῖ πλατείας, ὡς ἐρρέθη ἡμῖν, δι' οὐ χωρούσης τῆς σκαφῆς ἠδυνάμεθα νὰ φθάσωμεν περαιτέρω εἰς ἐν γήπεδον, ὃ παρὰ τοῦ Ἰω. Τσάτσου Θεοῦ ἠναγκάσθη νὰ ἀγοράσῃ σπευστικῶς αὐτὴ ἡ Ἑταιρία ἡμῶν, ἵνα μὴ κτισθῇ ἐκεῖ οἰκία (ἀφοῦ ἐν τῇ διὰ τὴν θεμελίωσιν τῆς σκαφῆς εἶχε φανῆ ἐντὸς αὐτοῦ εἰς κίων ὀρθός, ὑποτιθέμενος εὐλόγως ὡς ἀνήκων εἰς τῆς ἀγορᾶς τὴν κιονοστοιχίαν), μετεβιβάσαμεν τοὺς σκαφεῖς εἰς τὸ Τετρακιόνιον καὶ ἐν ὀλίγαις ἡμέραις ἔδειξεν ἡ σκαπάνη εὐχάριστα ἀποτελέσματα. Τὸ μὲν ἔδαφος τοῦ μεσαίου πλατέος ἀνοίγματος τῶν τεσσάρων κίωνων ἐφάνη ὄν ἄστρωτον, ἐξῶθεν δὲ τῶν κίωνων γενομένης περισκαφῆς οὐδὲν κλίμακός ποτε ὑπαρχούσης σημεῖον παρετηρήθη, ταῦτα δέ, τὸ ἄστρωτον καὶ τὸ ἀκλιμάκωτον ἔχουσι τὴν σημασίαν των, εὐκόλως νοουμένην ἐν τοιοῦτῳ προπύλῳ.

Ἐσωτέρω δὲ τῶν κίωνων ἔνθεν καὶ ἔνθεν μεγαλλίτερα τῆς πρότερον ὀρατῆς ἐφανερώθη στρώσις ἐκ πλακῶν μεγάλων καὶ

(1) Ἴδε νῦν αὐτὸ ἐν τοῖς Πρακτικοῖς τοῦ 1890.

παχειῶν, ὡς ἀρμόζει εἰς χῶρον προδόμου· ἐν ἀποστάσει δὲ ἀπὸ τῶν κίωνων ὡς 20 μέτρων πρὸς ἀνατολὰς ἠδέως ἡμᾶς ἐξάφνισεν ἐμφανισθεῖσα γραμμὴ χαμηλοῦ στυλοβάτου μαρμαρίνου ἐφ' οὗ ἐσφύζοντο ἰχνη τριῶν βάσεων κίωνων ἐχουσῶν διεύθυνσιν ἀπὸ βορρᾶ πρὸς νότον καὶ διαστάσεις τὰς αὐτὰς τῆς ἐν τῷ γηπέδῳ Λύτσια ἐσωτέρας κιονοστοιχίας, αὐτὸ δὴ τοῦτο, ὃ ἐποθοῦμεν νὰ εὕρωμεν· εὐθὺς δ' ἐπὶ τῶν ἰχνῶν ἐπιθέσαντες δύο εἰς τὰ περίξ ἐκεῖ χῶματα εὐρεθείσας Ἴωνικὰς βάσεις ἐχούσας τὴν αὐτὴν ἀκριβῶς διάμετρον τῶν ἰχνῶν, εἶδομεν τὴν ἀρμογὴν πλήρη· ἐφάνη ὕστερον καὶ ὁ τὸν στυλοβάτην περιθέων ὀχετὸς διὰ τὰ ὄμβρια ὕδατα, ὡς καὶ ἡ διὰ πλακῶν στρώσις τοῦ ὑπαίθρου, πάντα ταῦτα καθῶς καὶ ἐν τῷ τοῦ Λύτσια οἰκοπέδῳ· καὶ δὲν σώζεται μὲν ἡ στρώσις πανταχοῦ, ὅπως ἐκεῖ, ἀλλὰ τοῦτο δὲν δυσκολεῖ τὴν ἀναγνώρισιν τῆς αὐτῆς ἐν τοῖς δυσὶν ἀφροστώσι τόποις κατασκευῆς, ἔν μόνον ἐλύπει ἡμᾶς, ὅτι ἄλλος ἐδῶ τόπος ἰκανῆς ἐκτάσεως ἔτυχε νὰ ἐπικαλύπτεται ὑπὸ οἰκίας τῶν Ἀμερικανῶν σχολείων, ἥτις δυστυχῶς συνεχωρήθη νὰ κτισθῆ αὐτοῦ ὄχι πρὸ πολλοῦ, ὡς ἐπὶ πλατείας ὠρισμένης ὑπὸ τῶν ἐπὶ τῆς ῥυμοτομίας ἀρχῶν, καὶ ὑπὸ τὴν οἰκίαν ταύτην εἰσχωροῦσα κρύπτεται ἡ περαιτέρω γραμμὴ τῆς νῦν ἀνακαλυφθείσης κιονοστοιχίας· ἠναγκάσθη μάλιστα ἡ Ἑταιρία καὶ τοῖχόν τινα αὐτόθι νὰ κτίσῃ πρὸς ἀσφάλισιν πλείονα τῶν διὰ τῆς ἀνασκαφῆς ὅπως οὖν γυμνωθέντων θεμελίων τῆς τῶν Ἀμερικανῶν οἰκίας. Ἐκεῖ δὲ πρὸς τῷ ὑφ' ἡμῶν κτισθέντι τοίχῳ ἐφάνη ἐπὶ τοῦ πλακοστρώτου ποτὲ ὑπαίθρου καὶ μία ὄχι ὀλοκλήρως σωζομένη ἐξέδρα μαρμαρίνη τετραγωνικοῦ σχήματος ἔχουσα τὸ ἄνοιγμά της πρὸς νότον.

Μετὰ ταῦτα ἐδοκιμάσαμεν νὰ σκάψωμεν παρὰ τὸ δυτικὸν πρόσωπον τῆς οἰκίας ταύτης, πρὸς νότον χωροῦντες ἵνα φθάσωμεν εἰς τὸ παρὰ τοῦ Τσάτσου ἀγορασθὲν γήπεδον, ἀλλ' εὐθὺς μετὰ δύο ἡμέρας ἐπιστὰς εἰρηνοδίκης ἐκώλυσε τὴν σκαφὴν ἐπὶ λόγῳ ὅτι δὲν ἀπεζημιώθησαν οἱ πρότερον κύριοι τοῦ τόπου παρὰ τοῦ Δήμου. Ἐννοεῖται, ὅτι ἔπαυσε τὴν ἐργασίαν ἡ Ἑταιρία αὐτοστιγμῆ, ἀνηνέχθη περὶ τούτου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας ὡς ὄφειλε καὶ περιμένει τὸ ἀποθησόμενον. Ἐν τῷ μεταξὺ δὲ ἐπ' ἐλπίδι τελειώσεως ποτὲ τῶν κατὰ τοῦτο τὸ μέρος

ἀνασκαφῶν ἠγοράσθη ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ἢ ἐκεῖ που πλησίον καὶ πρὸς δυσμὰς τῆς περιοχῆς Λύτσεια οἰκία Ἰωάννου Τυπάλδου ἀντὶ 40 χιλ. δραχμῶν, προκαταβαλοῦσης τῆς Ἑταιρίας τὸ τίμημα. Περιμένομεν δὲ τῶρα νὰ ἴδωμεν διὰ τὴν πρόοδον τῶν ἀνασκαφῶν μίαν τιὰν ἔτι τοῦλάχιστον ἐνέργειαν τῆς Κυβερνήσεως προσεχῶς, τὴν ὑπὲρ καταργήσεως τοῦ ἐκεῖ ἐν μέσῃ ὁδῷ ἐπιπροσθοῦντος ἐκκλησιδίου τῶν Δυτικῶν, ἥτις καὶ δὲν θὰ ἀπαιτήσῃ, ὡς ἐλπίζομεν, οὐδεμίαν δαπάνην τοῦ Δημοσίου.

Τὰ σποράδην ἐν τῇ ἀνασκαφῇ ταύτῃ εὑρεθέντα κινητὰ ἀρχαῖα, κατὰ τὸ ἡμερολόγιον ἡμῶν, ἦσαν·

ΛΙΘΙΝΑ

Ἀρχιτεκτονικὰ μέλη καὶ σαρκοφάγων λαρνάκων τεμάχια καὶ βωμίδιον.....	18
Γλυπτὰ, περιφερῆ τε καὶ ἀνάγλυφα, ἐν οἷς μία κεφαλή, ἴσως τοῦ Καρακάλλα, εἰς ἀνδρίας ὑπὲρ τὸ φυσικὸν μέγεθος, ἴσως τοῦ Ἀντινοῦ, ἀλλ' ἀκέφαλος καὶ εἰς κολοβὸς κορμὸς Ἀθηνᾶς.....	41
Σκευὴ ἢ ἀγγεῖα (λεκάνη καὶ ἰγδίων).....	2
Ἐπιγραφαὶ (ψήφισμα 1, ἀναγραφὴ πωλητῶν 1 (1), τιμητικαὶ καὶ ἀναθηματικαὶ 9, τεχνίτου κολοβῆ 1, ἐπιτύμβια 14, ἀδιάγνωστα τεμάχια 10)....	36
	97

ΠΗΛΙΝΑ

Εἰς τύπος ἦτοι μήτρα Ἀθηνᾶς μικρός.....	1
---	---

ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

Χαλκᾶ μὲν Ἀττικὰ καὶ Βυζαντινὰ περὶ τὰ 98, ἐν βώλῳ συμπαγεῖ εὑρεθέντα καὶ πολὺ κατιωμένα, ἀργυρᾶ δὲ καὶ ἐκ κράματος λεπταλέα Φραγκικὰ τῶν σταυροφόρων καὶ Ἐνετικὰ περὶ τὰ 290, ὡσαύτως ἐν βώλῳ εὑρεθέντα, ἐν ὄλῳ.	388
Τὸ ὅλον κομμᾶτια.....	486

(1) Αἱ δύο αὗται ἐπιγραφαὶ ἢ μὲν ἐπὶ Θεοφίλου ἄρχοντος, ἢ δὲ ἐπὶ Ἀναξικράτους, ἐξεδόθησαν ἤδη ἐν Ἀρχ. Ἐφημ. 1890, σελ. 222 κ. ἔξ.

Ἐν Ἐλευσίῃ κατὰ τὸ διανυθὲν ἔτος δυστυχῶς οὐδεμία κυριῶς εἰπεῖν ἀνασκαφὴ ἐγένετο, εἰ μὴ τινες ἀνασκαλεύσεις δι' ἐνὸς ἐργάτου, ὃ δὲ ἐκεῖ διαμένων σύμβουλος τῆς Ἑταιρίας Δημητρίου Φίλιος εἰργάζετο εἰς τὴν κατάταξιν καὶ καταλόγισιν τῶν αὐτόθι ἀρχαίων ἐν τῷ νεοδητῷ Μουσεῖῳ. Αἰτία δὲ τοῦ ὅτι ἀκόμη δὲν ἐτελείωσεν ἡ μεγάλη ἀπὸ ἐτῶν ἀρξαμένη αὕτη ἐπιχείρησις τῆς Ἑταιρίας εἶναι ἢ μὴ τελεσθεῖσα εἰσέτι ἐξαγόρασις ἀναγκαίων τινῶν τόπων, περὶ ὧν ἐγένετο μὲν παρὰ τῆς Ἑταιρίας ἡ δέουσα πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἐνέργεια καὶ ὑπόσχεσις ἐδώκαμεν περὶ προκαταβολῆς διὰ τοὺς ἐξαγοραστέους τόπους καὶ σχέδιον ἐξεπονήθη ὑπὸ τοῦ ἀρχιτέκτονος Καθεραίου ἐπὶ τούτῳ δαπάνῃ τῆς Ἑταιρίας, ἀλλ' εἰς οὐδὲν ἀποτέλεσμα ἐφθάσαμεν· ἡ δὲ ἐν τῷ ἐντύπῳ ἰσολογισμῷ σημειουμένη δαπάνη διὰ τὴν Ἐλευσίνα εἶναι κυριῶς διὰ ἓνα ἐργάτην διαρκῆ ἐν τῷ Μουσεῖῳ καὶ διὰ τινος μικρὰς ἐπισκευὰς καὶ συμπληρώσεις γενομένη.

Ἐν Δαφνίῳ. Αὕτη ἡ ἀνασκαφὴ ἐπεχειρήθη κατὰ πρότασιν τοῦ διδάκτορος τῆς νομικῆς Δημητρίου Γρ. Καμπούρογλου, ὅστις ἤτησε παρὰ τοῦ συμβουλίου νὰ προσληφθῆ εἰς ὑπηρεσίαν ἀρχαιολογικὴν τῆς Ἑταιρίας καὶ νὰ ἐπιστατήσῃ εἰς τὸ ἔργον. Προσελήφθη λοιπόν, καὶ αἱ σκαφαὶ ἤρχισαν ὄχι πρὸ πολλοῦ ὑπὸ τὴν ἐπιστασίαν του. Ἡ ἀπὸ 28ης Δεκεμβρίου π. ἔ. ὑποβληθεῖσα εἰς τὸ προεδρεῖον τῆς Ἑταιρίας ἔκθεσις εἶναι ἡ ἐξῆς.

Πρὸς τὸ Σ. Συμβούλιον τῆς ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας.

Ἐξοφλήσας τὴν δοθεῖσάν μοι ἐκ δρ. 500 πίστωσιν, παρακαλῶ ὅπως λάβω νέαν καὶ ἐξακολουθήσω μετὰ τὰς ἐορτὰς τὰς ἐν Δαφνίῳ σκαφάς, αἵτινες μέχρι τοῦδε ἐστέφθησαν ὑπὸ σχετικῆς ἐπιτυχίας.

Δύο φωτογραφήματα παρ' ἐμοῦ ἐκτελεσθέντα, ἅτινα ὑποβάλλω εὐσεβάστως, εἰκονίζουσι τὸ μὲν πρῶτον ἀρχαῖον κρηπίδωμα ἀνακαλυφθὲν κατὰ τὴν δυτικὴν πλευρὰν τοῦ Ναοῦ (τῆς φραγκικῆς προσθήκης), τὸ δὲ δεύτερον διάφορα τεμάχια γλυπτῶν ἔργων μετὰ τῶν ἐργατῶν τῆς σκαφῆς.

Ἐκ τῶν τεμαχίων ὡς ἄξια λόγου σημειοῦμεν τμημα ζωοφόρου, ὅπερ παρίστησι πολεμιστὴν καταβάλλοντα ἕτερον, καὶ τὸ ἥμισυ λάρνακος φερούσης τὴν ἐπιγραφὴν: ΦΑΝ... | ΔΕ...
.. | ΣΤΕ... | ΟΥ....

Πλὴν τούτων ἀνεκαλύφθη τὸ ἄνω μέρος ἀγάλματος νεαρᾶς γυναικός, καλῆς τέχνης. Ἀτυχῶς ἐλλείπει ἡ κεφαλὴ.

Ἐπίσης κατὰ τὴν ἀνατολικὴν γωνίαν τῆς δυτικῆς περιοχῆς τῆς Μονῆς ἀνεκαλύφθη πύρινος κίων.

Τὸ ἀρχαῖον ἔδαφος εὐρίσκεται, κατὰ μέσον ὄρον, τρία μέτρα ὑπὸ τὸ σημερινόν. Εἰς βάθος τεσσάρων μέτρων εὕρομεν μεταξὺ ὄστων κρανίου μολυβδίδα σφενδόνης, φέρουσαν τὰ γράμματα ΜΙΚΥ.

Καὶ ἐκτὸς δὲ τῆς περιοχῆς τῆς Μονῆς ἐνήργησα σκαφάς. Πρῶτον· περιέσκαψα τὸν παλαιὸν ναῖσκον ἄγ. Νικόλαον, χρησιμεύοντα ὡς κοιμητήριον τῶν μοναχῶν, ἀνεκάλυψα δὲ λουτροφόρον φέρουσαν ἀναγλύφους δύο μορφάς, ὧν ἡ μία μόνον (ἀνὴρ ἰστάμενος περίλυπος) διακρίνεται καλῶς. Δεύτερον· εὐθὺς μετὰ τὸν προφήτην Ἥλιαν, πρὸς τὸ Δαφνί, ἀνεκάλυψα κρηπίδωμα μετ' ἀντηρίδος τῆς ἀρχαίας ἱερᾶς ὁδοῦ, δεικνύον τὴν διεύθυνσιν ταύτης. Τρίτον· πέραν τοῦ Δαφνίου καὶ ἐπὶ τῆς κορυφῆς λόφου, ἀνωθεν ἀκριβῶς τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀφροδίτης, διέκρινα ἐπὶ τοῦ βράχου χειροποίητα ἔχνη ἀρχαίου ὄχυρώματος.

Δ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ

Ἐν Ῥαμνοῦντι. Περὶ ταύτης τῆς ἀνασκαφῆς σᾶς ἀναγινώσκομεν τὴν ἔκθεσιν τοῦ ἐπιστατήσαντος ἐφόρου Βαλερίου Στάη, ἔχουσαν οὕτως·

Κύριε Πρόεδρε,

Αἱ κατὰ τὸ παρελθὸν ἤδη ἔτος γενόμεναι ἐν Ῥαμνοῦντι ἀνασκαφικαὶ ἐργασίαι διήρκεσαν ἐπὶ 3 1/2 μῆνας (ἀπὸ 15 Ἰουλίου ἕως 3 Νοεμβρίου), τὰ ἐξαγόμενα δὲ τῶν ἐργασιῶν τούτων ἔχουσαι ἐν συντόμῳ οὕτως:

Μετὰ δεκαήμερον ἐργασίαν ἐν τῷ περιβόλῳ τῶν ναῶν, δι' ἧς

ἀπεπερατώθη τέλεον ἡ ὑπολειφθεῖσα περὶ τοὺς ναοὺς σκαφή, καθήρθη δὲ ὁ χῶρος ἅπας περὶ τούτους, ἠρξάμην τῆς ἐρεύνης ἐν τῷ φρουρίῳ. Τοῦτο, ὡς γνωστὸν, κείται παρὰ τῷ λιμένι, περιβάλλεται δὲ διὰ τείχους ἰσοδομικοῦ, ἐκ μεγάλων ὀρθογωνίων λίθων, σωζομένου ἔτι πολλαχοῦ ἐν καλῇ καταστάσει, ἰδίᾳ κατὰ τὸ μεσημβρινόν, ὅπου καὶ ἡ πύλη μετὰ τῶν ὀχυρωματικῶν αὐτῆς πυργίσκων. Τὸ φρούριον τοῦτο, ὅπου τὰ νῦν πυκνὸν φύεται δάσος, κατακείτο ἱκανῶς ἄλλοτε, ἰδίᾳ ἐπὶ Ῥωμαίων, ὡς δῆλον ἐκ τῶν κατὰ τὴν ἀνασκαφικὴν ἐρευναν ἀνάκαλυφθέντων οἰκημάτων πολλαχοῦ ἐπὶ τε τῆς ἀνατολικῆς αὐτοῦ καὶ τῆς δυτικῆς κλιτύος, ὡς καὶ ἐπὶ τῆς κορυφῆς. — Σῶζονται δὲ τὰ οἰκήματα ταῦτα, ἀποτελούμενα ἐξ ἑνός, δύο, ἐνίοτε δὲ καὶ πλειόνων δωματίων εἰς ὕψος ἑνός καὶ δύο μέτρων, ἐκτισμένα διὰ λίθων ἀργῶν, ἐν οἷς καὶ κέραμοι. Ἐν τοῖς ὑπογείοις δὲ ἑνός τούτων εὐρέθη πῖθος ὕψους ἑνός μέτρου, κωνοειδῆς τὴν βάσιν, χρῆσιμος, φαίνεται, εἰς ἐναπόθεσιν ἐλαίου ἢ ἄλλου τινός ῥευστοῦ.

Κατὰ τὴν μεσημβρινὴν ὁμῶς τοῦ φρουρίου κλιτύν, ὅπου καὶ ἡ πύλη τούτου, ἀπεκαλύφθησαν οἰκοδομήματα ἀξιολογώτερα καὶ δὴ καὶ ἱερά. Οὕτως ἅμα τῇ εἰσόδῳ ἀπεκαλύφθη κυκλοτερές κτίριον ἀκτίως 2 μέτρων, σωζόμενον εἰς ὕψος $1\frac{1}{2}$ μέτρου ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας, ἐκτισμένον δὲ διὰ λίθων ὀρθογωνίων, ἔχον δὲ οἰοεὶ πύλην, κατὰ τὸ μεσημβρινόν αὐτοῦ, διὰ δύο πλακῶν ἐκατέρωθεν χωριζομένην τοῦ κυκλικοῦ τοίχου. Τὸ κυκλοτερές τοῦτο κτίριον ἀνασκάψας καὶ ἐσωτερικῶς οὐδὲν ἄλλο εὔρον ἢ εἰδῶλιον πῆλινον εἰκονίζον γυναῖκα καθημένην καὶ ἐπὶ τῶν γονάτων κρατοῦσαν μικρὸν ἀγγεῖον (οἶνοχόην). Ἐπειδὴ δ' ἐνιαχοῦ παρετήρησα καὶ τέφραν μετ' ἀνθράκων, συμπεραίνω ὅτι τὸ κτίριον τοῦτο ἦτο σεσυλημένος τάφος κυκλικοῦ σχήματος, ὅπως τοιοῦτος εὐρέθη ἐν Βουρβᾶ, ἄλλης ὁμῶς ἐκεῖ χρονικῆς περιόδου. Πέριξ τοῦ μνημείου τούτου ἀπεκαλύφθησαν καὶ ἄλλα οἰκοδομήματα· δώματα δηλ. τετραγώνου σχήματος, οὐδεμίαν ὁμῶς ἔχοντα σχέσιν πρὸς τοῦτο, ἅτε εἰς μεταγενεστέραν ἀνήκοντα χρονικὴν περίοδον.

Ὀλίγον ἀπωτέρω τοῦ κυκλικοῦ τούτου κτιρίου, πάντοτε ἐπὶ τῆς μεσημβρινῆς κλιτύος, ἀπεκαλύφθη μικρὸν οἰκοδόμημα ὀρθογωνίου σχήματος μήκους $4\frac{1}{2}$ πλάτους $2\frac{1}{2}$ εὐτελοῦς κατα-

σκευῆς. Τὸ κτίριον ἔχον μονόλιθον οὐδὸν καθ' ὅλην τῆς προσό-
ψεως αὐτοῦ τὴν πλευράν, ἦτο πάντως ἱερόν τι, πιθανῶς τοῦ
Διονύσου· διότι ἐντὸς αὐτοῦ εὐρέθησαν τέσσαρα βάθρα ἀγαλμάτων
(ἄνευ ἐπιγραφῶν) καὶ κορμὸς ἀγάλματος Διονύσου, φυσικοῦ με-
γέθους, τέχνης τῶν καλῶν Ἑλλ. χρόνων. Ἀπώτερον δὲ τοῦ οἰ-
κοδομήματος τούτου δυτικῶς καὶ κάτωθεν τοῦ δευτέρου τείχους
τοῦ φρουρίου, τοῦ περιβάλλοντος τὴν κορυφὴν τούτου, ἀνεσκάφη
μέγα οἰκοδόμημα διηρημένον εἰς δύο τετράγωνα δώματα (14×
12 καὶ 7×7) καὶ κυκλικὴν ἐξέδραν, ὅπερ τῇ βοήθειᾳ ἐπιγρα-
φῆς τινος, ἐπὶ βάθρου (ἀγάλματος Ἑρμοῦ) κατὰ χώραν κειμέ-
νου, ὑπερθεῖν τοῦ οἰκοδομήματος, δυνάμεθα μετὰ βεβαιότητος νὰ
καλέσωμεν Γυμνάσιον.

Ἡ ἐπιγραφή ἔχει οὕτω :

ΘΕ]ΟΦΑΝΗΣΙΕΡΟΦΑΝΤΟΣΡΑΜΝΟΥΣΙΟΣΕΡΜΕΙΑΝΕΘΗΚΕΝΣΤΕ
[ΦΑΝΩΘΕΙΣ
ΥΡΟΤΩΝΕΦΗΒΩΝΚΑΙΤΩΝΣΩΦΡΟΝΙΣΤΩΝΚΑΙΤΩΝΚΟΣΜΗ
[ΤΩΝ
ΕΦΗΒΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΕΦΗΒΟΙ
Ο[Ι]ΕΡΙΝΙΚΟΚΡΑΤΟΥ ΟΙΕΡΙΝΙΚΗΤΟΥ ΟΙΕΠΙΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥ
ΑΡΧΟΝΤΟΣ ΑΡΧΟΝΤΟΣ ΑΡΧΟΝΤΟΣ
(ἐν στεφάνῳ) (ἐν στεφάνῳ) (ἐν στεφάνῳ)

Ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης τῆς ἀναγραφούσης τὰ ὀνόματα
τριῶν γνωστῶν ἀρχόντων Νικοκράτου, Νικήτου καὶ Ἀριστοφά-
νου, κατὰ τὸ 333, 332 καὶ 331 π. Χ. ἀρξάντων, ἐξάγομεν
σὺν τοῖς ἄλλοις, ὅτι τὸ οἰκοδόμημα ὑκοδομήθη κατὰ τὰ μέσα
τῆς 4ης π. Χ. ἑκατονταετηρίδος.

Τὸ κτίριον ὅμως εἶνε εὐτελές, ἐκτισμένον διὰ λίθων ἀργῶν πη-
λοχρίστων, οὐδένα ἔχον, ὡς φαίνεται, ἀρχιτεκτονικὸν κόσμον,
καθόσον οὐδὲ ἐν τεμάχιον ἀρχιτεκτονικοῦ τινος μέλους ἀνευρέθη
ἐκεῖ· τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο συνέχεται πρὸς ἕτερα οἰκοδομήματα
ἐκτεινόμενα πρὸς τὴν δυτικὴν τοῦ φρουρίου κλιτύν, ἅπερ δὲν
ἔσχον καιρὸν νὰ ἀνασκάψω· ἀρκτικῶς ὅμως τοῦ οἰκοδομήματος
τούτου ἀνεσκάφη ἅπας ὁ χώρος, ὁ ἀπὸ τῆς σειρᾶς τῶν γνωστῶν
ἐνεπιγράφων θρόνων (ὧν αἱ ἐπιγραφαὶ ἐδημοσιεύθησαν ὑπὸ Lol-
ling ἐν Mittheilungen Τόμ. IV σ. 277) μέχρι τῆς εἰσόδου

τοῦ ἄνω τείχους τοῦ φρουρίου, ὅστις, ἄτε, ὡς φαίνεται, χρησιμεύσας εἰς συνελεύσεις καὶ ἑορτάς, κατὰ μεστος εἶνε βάρθρων ἀγαλμάτων καὶ ἐπιγραφῶν, ὧν δυστυχῶς ἐλάχιστα εὐρέθησαν λείψανα. Τούτων ἀξιομνημόνευτα εἶνε: κορμὸς μεγάλου ἀγάλματος Ἑρμοῦ, ἰδρυμένου ἐπὶ βάρθρου φέροντος ἐπιγραφὴν ΕΡΜΟ καὶ δύο ἕτεροι κορμοὶ μικρῶν ἀγαλμάτων, μετακομισθέντες ἤδη εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον. Ἐκ τῶν ἐπιγραφῶν δὲ ἀξιομνημόνευτος εἶνε ἡ ἐπὶ ἐπιστυλίου σωζομένη ἔναντι ἐπιγραφῆ, ἐξ ἧς, σὺν τοῖς ἄλλοις, μανθάνομεν ὅτι ἐλατρεύετο ἐκεῖ καὶ ὁ Διόνυσος Ἀθηναῖος. Ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη εἶνε ὑστερωτέρα τοῦ 292 π. Χ. Ἄξιον πολλοῦ λόγου εἶνε καὶ τεμάχιον ψήφισματος ἰδρυμένου κάτωθεν τοῦ δευτέρου τείχους καὶ κειμένου ἔτι κατὰ χώραν ἐφ' οὗ ἀναγινώσκεται ἡ περικοπή:

..... ἐπαινέσαι δὲ Δικαίαρχον κτλ. καὶ στεφανῶσαι θαλλοῦ στεφάνῳ, ἀναγράψαι δὲ τόδε τὸ ψήφισμα ἐν στήλει λιθίνῃ καὶ στήσαι ἐν τῷ [Θ]εάτρ[ω]....

Τὸ ψήφισμα τοῦτο ἰδρυται καὶ τὰ νῦν ὅπου τὸ πρῶτον ἐστήθη, ὑπεράνω δηλ. τοῦ ἀνασκαφέντος Γυμνασίου, ὥστε ἀπορον εἶνε ἀληθῶς ποῦ τὸ θέατρον; Ἐπειδὴ δὲ οὔτε ἐν τῷ ἀνασκαφέντι οἰκοδομήματι τούτῳ, οὔτε ἀλλαχοῦ τῆς δυτικῆς κλιτύος, ὅπου πολλὰς ἐποιησάμην μάτην ἐρεῦνας, ἔχνος που ἐφάνη θεάτρον, οἷον ἡμεῖς τοῦτο νοοῦμεν, εἰκάζω ὅτι «θέατρον» ἐκαλεῖτο αὐτὸ τοῦτο τὸ οἰκοδόμημα, ὅπερ ἡμεῖς ἐκ τῆς ἐφηβικῆς ἐπιγρα-

ΚΑΛΛΙΣΘΕΝΗΣ ΚΛΕΟΒΟΥΛΟΥ ΠΡΟΣ ΠΑΛΤΙΟΣ ΧΕΙΡΟΤΟΝ ΗΘΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΙΑΝ
 ΣΤΕΦΑΝΩ ΘΕΙΣΥΡΟΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΔΙΟΝΥΣΩ [Λ]ΗΝΑΙΩ ΙΑΝΕΘ [Η]ΚΕΝ

ΟΙΠΡΕΙΣ	ΗΒΟΥΛΗΘ	ΟΙΠΡΕΙΣ
ΦΥΛΑΡΧΗ	ΔΗΜΟΣΙΓΓΑΡ	ΙΠΠΑΡΧΗ
ΣΑΝΤΑ	ΧΗΣΑΝΤΑ	ΣΑΝΤΑ
ΕΠΙΦΙΛΟ	ΕΠΙΦΑΝΟ	ΕΡΙΑΝΤΙ
ΣΤΙΡΑΤΟΥ	ΣΤΡΑΤΟΥ	ΜΑΧΟΥ

φῆς Γυμνάσιον ὠνομάσαμεν καὶ ἐν ᾧ ἐτελοῦντο ἀγῶνες, πιθανῶς δὲ νὰ ἐδιδάσκοντο καὶ κωμῳδίαι, κατὰ τὴν ἐπὶ τοῦ βάρθρου τοῦ ἀνευρεθέντος πέρυσιν ἀγάλματος τῆς Θέμιδος ἐπιγραφὴν (1). Ταῦτα ὅπως δῆποτε εἰκαστικῶς, διότι πιθανὸν τὸ θέατρον, ἐπὶ τῆς μεσημβρινῆς κλιτύος τοῦ φρουρίου ἐκτισμένον ὄν, εὐθὺς δηλ. κάτῳθεν τοῦ Γυμνασίου, εἴτε νὰ κατεστράφη τέλειον, εἴτε καὶ νὰ σώζηται ἐν μέρει μόνον καὶ ἐκεῖ ὅπου αἱ ἔρευнай ἡμῶν δὲν ἐπεξετάθησαν. Τοῦτο δὲ ῥητέον καὶ ὅπως δηλωθῆ ἑνταῦθα, ὅτι αἱ ἐν τῷ φρουρίῳ ἔρευнай παντάπασι δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῶσι περατωμένοι.

Ἐκτὸς τοῦ φρουρίου ἐποισάμην πολλαχοῦ δοκιμαστικὰς ἐρεῦνας· ἀνέσκαψα δηλονότι μικρὸν οἰκοδόμημα πλησίον τῆς παραλίας, ἐκεῖ ὅπου ἔκειτο ἡ ἀρχαία, πιθανώτατα, πόλις· ἦν δὲ τοῦτο μικρὸς ναὸς πάντως, μεταποιηθεὶς ἐπὶ ῥωμαίων εἰς οἶκον. Ἀνέσκαψα δεῦτερον μικρὸν τι ἱερὸν κείμενον ἐπὶ ὑψηλοῦ ἀποτομωτάτου βράχου ἀντικειμένου τῷ φρουρίῳ, οὐ πόρρω δὲ τοῦ λιμένος καὶ τῆς παλαιᾶς παραθαλασσίας ὁδοῦ τῆς ἀγούσης εἰς Ὠρωπὸν (κατὰ Παιουσιάν). Τὸ ἱερὸν τοῦτο ἐντὸς τοῦ βράχου λελαξευμένον ὄν, διὰ τεχνητοῦ δ' ἀνδῆρου εὐρυθῆν, ἔχει σχῆμα ὀρθογώνιον μῆκ. 11, πλ. 5. Ἡ εἴσοδος δὲ εἰς τοῦτο ἦν διὰ τῆς ἀρκτικῆς αὐτοῦ πλευρᾶς, τῆς ἐλάσσονος δηλονότι, εἰς ἣν ἀνήρχετο τις διὰ κλίμακος λελαξευμένης ἐπίσης ἐν τῷ βράχῳ. Τὸ ἱερὸν τοῦτο, ὡς ἐκ τῶν εὐρεθεισῶν ἐπιγραφῶν καὶ τῶν ἄλλων γλυπτῶν εὐρημάτων δῆλον γίγνεται, ἦν ἀφιερωμένον τῷ Ἀμφιαράῳ ἢ κατὰ τὰς ἐπιγραφὰς « τῷ Ἀμφιεράῳ τῷ ἥρωϊ ἱατρῷ ». Τούτου δὲ παραδόξως μόνον ὁ Pomponius Mela (II 46) καὶ ὁ Solinus (VII 26) ἐκ τῶν παλαιῶν μνημονεύει. Ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ ἐγένοντο ἱκανὰ εὐρήματα.

Πρῶτον δὺ ἀκέφαλα ἀγάλματα, ὧν τὸ ἕτερον καλῶς διατηρημένον, εἰκονίζει ἄνδρα ἱμάτιον περιβεβλημένον, ἐρειδόμενον ἐπὶ ῥάβδου στηριζομένης ἐπὶ ὀμφαλοῦ. Τὴν φανεράν τοῦ ἥρωος

(1) Ὁ κ. Dörpfeld νομίζει ὅτι καὶ τὸ θέατρον τοῦτο ἦτο ἐκ ξύλου, δι' ὃ καὶ ἐξηφανίσθη, ἔξαιρέσει τῶν λιθίνων τιμητικῶν ἑδρῶν, περὶ ὧν ἀνωτέρω. Ἀλλὰ περὶ τούτου θὰ γράψωμεν ἄλλοτε ἐκτενῶς.

παράστασιν βεβαιοῖ ἐπὶ τοῦ βάρου αὐτοῦ ἐπιγραφὴ ἔχουσα οὕτω :

Ι]ΕΡΟΚΛΗΣΙΕΡΩΝΟΣ
ΑΡΙΣΤΟΜΑΧΩΙΑΜ
ΦΙΕΡΑΩΙ

ἐξ ἧς καὶ βεβαιοῦται ὅτι ὁ Ἀριστόμαχος ὄντως συνεταυτίζετο πολλαχοῦ τῷ Ἀμφιαράφῳ. Εὐρέθησαν προσέτι πέντε τεμάχια ἀναθηματικῶν ἀναγλύφων παρεμφερῶν τοῖς ἐκ τοῦ ἐν Ἀθήναις Ἀσκληπιείου τὴν παράστασιν καὶ τὴν τέχνην. Ἐπὶ ἐνὸς τούτων εἰκονίζονται ἰκέται, πῖναξ δὲ ἐν τῷ μέσῳ καὶ κάτωθεν αὐτοῦ παῖς κρατῶν φιάλην, ἐξ ἧς λαμβάνει τι παριστάμενος πωγωνοφόρος γέρων· ἐπὶ τοῦ ἐπιστυλίου δὲ ἡ ἐπιγραφὴ :

ΒΟΙΔΙΟΝΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣΕΥΑΓΓΛΟΣΑΙΣΧΥΛΟΣ

Ἐν τοῖς εὐρήμασι ἀξία λόγου εἶνε καὶ μικρὰ κεφαλὴ Ἀμφιαράου καλλίστης τέχνης καὶ ἀμέμπτου διατηρήσεως. Εὐρέθησαν πρὸς τούτους καὶ ἐννέα ἀναθηματικαὶ ἐπιγραφαὶ καὶ ψήφισμα περὶ ἐπισκευῆς τοῦ ἱεροῦ. Τὰ εὐρήματα ταῦτα ἐξαιρέσει τῶν ἐπιγραφῶν μετεκομίσθησαν διαταγῇ τοῦ Ὑπουργείου εἰς Ἀθήνας καὶ κατετέθησαν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον.

Τελευταῖον ἀνεσκαψα μερικῶς τύμβον τινὰ καὶ τάφους τῶν κειμένων ἀνὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἐκ τῶν ναῶν εἰς Μαραθῶνα, ἀλλ' ἄνευ ἀποτελέσματος τινὸς εὐαρέστου. Οἱ τάφοι ἦσαν σεσυλημένοι, τὰ ἐπ' αὐτῶν δὲ ἐπιτύμβια ἀνάγλυφα τεθραυσμένα εἰς τεμάχια παρερριμένα τῆδε κάκεισε. Ὁ τύμβος δὲν ἀνεσκάφη ἐπαρκῶς, διακοπείσης τῆς ἀνασκαφῆς ἕνεκα τοῦ χειμῶνος, κρύπτει δὲ πάντως τάφους μὴ σεσυλημένους. Οὕτω βέβαιον εἶνε, ὅτι καὶ ἡ μακρὰ σειρὰ τῶν ἀνὰ τὴν ὁδὸν ταύτην ἐπιτυμβίων μνημείων ἐὰν ἀνασκαφῇ μετ' ἐπιμονῆς καὶ ὑπομονῆς θὰ φέρῃ εἰς φῶς κεκρυμμένα που ὑπὸ τὸ δάσος πολύτιμα εὐρήματα εἴτε ἐν ἐπιτυμβίοις ἀναγλύφοις εἴτε καὶ ἐν κτερίσμασι.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 40 Ἰανουαρίου 1892.

Β. ΣΤΑΗΣ

Ἐν *Μυκῆναις*, ἐπιστατοῦντος τοῦ ἐφόρου Χρ. Δ. Τσουντα.
Ἴδου ἡ περὶ αὐτῆς ἐκθεσίς του·

ΜΥΚΗΝΑΙ

Ἐν *Μυκῆναις* ἐργασίαι ἐγένοντο ὀλίγον χρόνον κατὰ τὸν Μάρ-
τιον καὶ Μάϊον. διότι ἐν τῷ μεταξὺ ἀπεστάλην εἰς Κάμπον τοῦ
δήμου Ἀβίας καὶ εἰς Σπάρτην. Ἀνέσκαψα δ' ἐν *Μυκῆναις* πρῶ-
τον ἓνα ἐκ τῶν πρὸ πολλοῦ γνωστῶν θολωτῶν τάφων, τὸν μι-
κρότερον πάντων καὶ πενιχρότατον κατὰ τὴν κατασκευὴν· τοῦ
δρόμου αἱ πλευραὶ δὲν εἶναι ὅπως τῶν λοιπῶν κτισταί, ἀλλὰ
μόνον ἐσκαμμένοι ἐν τῷ βράχῳ. Καὶ τὰ κτερίσματα δὲ τὰ ἐν
αὐτῷ εὐρεθέντα συνεφώνουν πρὸς τὴν πενιχρότητα τῆς κατα-
σκευῆς· διότι μόνον μία μάχαιρα χαλκῆ περιτετυλιγμένη διὰ
φύλλων χρυσῶν ἀνεκαλύφθη καὶ ψῆφοι τινες ὄρων ὑάλινοι. Κα-
τότιν ἐπειδὴ ἀνέμενον ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν διαταγὴν ν' ἀνα-
χωρήσω εἰς Λακωνίαν, ἐπεχείρησα νὰ καθαρίσω ὅσον ἐπέτρεπεν
ὁ χρόνος τὸν δρόμον τοῦ λεγομένου τάφου τῆς Κλυταιμῆστρας,
τοῦ μεγίστου καὶ μεγαλοπρεπεστάτου τῶν ἐν *Μυκῆναις* θολωτῶν
τάφων μετὰ τὸν θησαυρὸν τοῦ Ἀτρέως. Τὴν ἀνασκαφὴν αὐτοῦ
εἶχεν ἀρχίσει ἤδη ὁ Schliemann τὸ 1876, ἀλλ' ἀφῆκεν αὐτὴν
ἡμιτελῆ· καὶ ἐγὼ δὲ δὲν ἐπρόφθασα νὰ καθαρίσω τὸν δρόμον ἐν-
τελῶς, διότι ὑπολείπεται ἀκόμη ὀλίγη ἐργασία ἐν αὐτῷ· οὐχ
ἤττον ἐξηκριβώθη τὸ μῆκος τοῦ δρόμου, τὸ ὅποιον εἶναι 36 περί-
που μέτρων, ἀπεκαλύφθη δὲ καὶ ὅλη ἡ πρόσοψις τοῦ στομίου
καὶ ἐγένοντο ἐνταῦθα εὐρήματα τινα πολλοῦ λόγου ἄξια διὰ τὴν
γνώσιν τῆς ἀρχιτεκτονικῆς· ἀνεκαλύφθησαν δηλονότι ἐκατέρωθεν
τῆς εἰσόδου δύο βάσεις ἡμικυκλικαί, ἐφ' ὧν ἐπάτουν ἡμικιόνια ἐξ
ἀλαβάστρου ῥαβδωτὰ κατὰ τὸν δωρικὸν τρόπον· ἐπὶ τῆς ἐτέρας
μάλιστα τῶν βάσεων ἴσταται ἀκόμη ὁ κατώτατος σφόνδυλος τοῦ
ἡμικιονίου κατὰ χώραν. Εὐρέθη πρὸς τούτοις καὶ τὸ ἐπίκρανον
ἐνὸς τῶν ἡμικιονίων, πὸ ὅποιον εἶναι ὡσαύτως ἐξ ἀλαβάστρου,
ἀλλὰ λίαν ἐφθαρμένον· διακρίνονται ὅμως ἐπ' αὐτοῦ καθαρῶς
τὰ φυλλοειδῆ κοσμήματα, τὰ ὅποια στολίζουσι καὶ ἄλλα κιονό-

κρανα τῆς μυκηναίας ἐποχῆς. Τέλος εὐρέθησαν πρὸ τῆς προσόψεως δύο μάρμαρα, τὸ μὲν ἐρυθρόν, τὸ δὲ τεφροκύανον φέροντα ὠραία γλυπτὰ κοσμήματα σπειροειδῆ καὶ ἀνθήμια· ταῦτα προέρχονται ἀναμφιβόλως ἐκ τοῦ γείσου, ὃ ὑπεβάσταζον τὰ ἡμικιόνια, καὶ τοῦ φραγμοῦ τοῦ ἄνωθι τοῦ ὑπερθύρου τριγώνου.

Ἐντὸς τῆς θόλου ἔσκαψα ὀλίγον καὶ δὴ εἰς τὸ κέντρον, ἀνεκαλύφθη δ' αὐτόθι λάκκος τετράγωνος πλήρης ὕδατος καὶ ὕδραγωγεῖον ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ λάκκου καὶ διευθυνόμενον πρὸς τὰ ἔξω ὑπὸ τὸ ἔδαφος τῆς θόλου καὶ τοῦ δρόμου καὶ δὲν ἐπέτρεπε μὲν τότε ὁ χρόνος νὰ ἐξετάσω αὐτὸ καλλίτερον, οὐχ ἦττον εἶναι βέβαιοι, ὅτι εὐρέθη ἐνταῦθα τὸ ἀρχαιότατον ἐν Ἑλλάδι παράδειγμα ἀποστραγγίσεως τοῦ ἐδάφους· διότι φαίνεται ὅτι ὅταν ἔσκαψαν καὶ ψοδόμησαν τὴν θόλον, παρετήρησαν ὅτι ἐκ τοῦ βράχου ἀνέβρυσεν ὕδωρ καθιστῶν τὸν τάφον ὑγρὸν καὶ βλάπτον τὴν στερεότητά αὐτοῦ· ἔσκαψαν λοιπὸν τὸν λάκκον, ὅπως συρρῆθι εἰς αὐτὸν τὸ εἰς τὰς φλέβας τοῦ βράχου ὑπάρχον ὕδωρ καὶ κατεσκευάσαν τὸ ὕδραγωγεῖον πρὸς διοχέτευσιν αὐτοῦ ἔξω.

Ἐκ μικρῶν εὐρημάτων ἀναφέρω τεμάχιον ἐλεφάντινον εὐμέγεθες, τὸ ὅποῖον ἦτο ἴσως πρὸς ἔδρας, καὶ μικρὰν πτέρυγα ὁμοίως ἐλεφαντίνην σώζουσαν λείψανα ὑελώματος (σμάλτου).

ΧΡ. ΤΣΟΥΝΤΑΣ

Ἐν Τίρυνθι ἀρχὰς Ἀπριλίου ἐγένετό τις ἔρευνα ἀρχαιολογικὴ κατὰ πρότασιν τοῦ ταμίου τῆς Ἐταιρίας κ. Γ. Νικολαΐδου ὑπὸ ἐπιτροπῆς, ἣν ὠνόμασε τὸ συμβούλιον. Ἐκθεσιν περὶ τῆς ἐρέυνης ὑπέβαλεν ὁ ἀποτελέσας μέλος τῆς ἐπιτροπῆς κ. Νικολαΐδης τὴν ἐξῆς·

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΝ ΤΙΡΥΝΘΙ ΔΟΚΙΜΑΣΤΙΚΗΣ ΣΚΑΦΗΣ

Κατ' ἀπόφασιν δὲ τοῦ Συμβουλίου περὶ τὰς ἀρχὰς Ἀπριλίου ἐπανήλθομεν εἰς Τίρυνθα ὁ κ. Καββαδίας καὶ ἐγὼ (τοῦ κ. Φιντικλέους κωλυθέντος) μετὰ τῶν κ. κ. Κελενὲκ μέλους τῆς Γαλλικῆς ἀποστολῆς καὶ κ. Μητσοπούλου καθηγητοῦ ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ ἀντὶ τοῦ κ. Doerpfeld ἀπουσιάζοντος. Παραλαβόντες δὲ ἐκ Μυκηναίων τὸν κ. Τσουνταν καὶ ἐργάτας ἠνοιξάμεν

τὴν αὐτὴν ὑπὸ τὴν πλάκα ὀπὴν καὶ ἠρξάμεθα τῆς σκαφῆς, συστήσαντες τοῖς ἐργάταις, κατὰ γνώμαν τοῦ κ. Κελενέκ, ἵνα προχωρῶσι πρὸς Βορρᾶν, ὀλίγον ἀφαιροῦντες χῶμα κατὰ τὰ πλάγια, πρὸς ἀποφυγὴν κινδύνου ἐκ τοῦ ῥήγματος τῆς πλακός. Ἐφίκετο δὲ μετ' οὐ πολὺ καὶ ὁ κ. Doerpfeld μετὰ πολλῶν Γερμανῶν περιηγητῶν.

Τὰ ἐξαγόμενα χῶματα ἦσαν ὅμοια τοῖς ἐκ τῶν προηγουμένων σκαφῶν ἐξαχθεῖσιν, ἐμπεριέχοντα τεμάχια ἀγγείων, ὅστ' αἰ καὶ πλίνθους ὀπτάς· πρὸς δὲ τούτοις εὔρομεν τεμάχιον μικροῦ κρανίου ζώου ἢ παιδός, πῆλινον σφονδύλιον ἀτράκτου, λεπτοτάτην καὶ στιλπνὴν λεπίδα ὄψιανοῦ λίθου ὁμοίαν ταῖς λεπίσι τῶν διὰ τὴν ἐκκοπὴν ὀνύχων καὶ τύλων μαχαιριδίων καὶ τελευταίους ἐγκεχωσμένους κατὰ τὰ πλάγια τῆς γινομένης ἀπὸ Μεσημβρίας πρὸς Βορρᾶν σκαφῆς, δύο πίθους ἐκ πηλοῦ χονδροειδοῦς, ὕψους περὶ τὰ $\frac{60}{100}$ τοῦ Γαλ. μέτρου, ἔχοντας δὲ ὄτα ἢ λαβὰς τετρημένας. Ἐκ τῆς γαστρὸς αὐτῶν εὐκόλως ἀπεσπῶντο τεμάχια φέροντα κηλίδας εὐρώτος ἐξ ὑγρασίας ἐλαιώδους προερχομένου. Μὴ προχωρησάσης δὲ πολὺ τῆς σκαφῆς κατὰ τὰ πλάγια, οἱ πίθοι ἔμειναν ἐν τῇ θέσει αὐτῶν, ἀλλ' οὔτε διαμπερές, μέχρι τοῦ βορείου τοίχου, ἠνοιχθῆ ἢ δίοδος, μὴ ὄντος πρὸς τοῦτο ἱκανοῦ τοῦ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ χρόνου. Ἐπειδὴ δὲ οἱ κ. κ. Κελενέκ καὶ Καθβαδίας οὐδὲ μίαν ἔτι ἡμέραν ἠδύναντο παραμεῖναι ἐν Τίρυνθι, ἡ δὲ σκαφή τοῦ ὑπὸ τὴν πλάκα χώρου καὶ τοῦ περὶ αὐτὴν ἔξωθεν (διότι καὶ οὗτος ἐνομίσθη ἀνασκαπτέος) ἀπῆτει τοῦλάχιστον δύο ἡμερῶν ἐργασίαν, ἀπεφασίσθη ἡ ἀναβολὴ τοῦ ἔργου εἰς ἄλλοτε.

Τὰ ὀλίγα ταῦτα εὐρήματα οὐχὶ τυχαίως ἐκεῖ νομίζω εἶναι, ἀλλὰ λείψανα κτερισμάτων πάλαι ποτὲ συληθέντος ὑπὸ τὴν πλάκα τάφου, ὥστε καὶ τὸ ἐκεῖ που εὔρεθὲν τεμάχιον πηλίνου λουτῆρος ἢ ἀσαμίνθου, ὅπερ ὁ Doerpfeld προφέρει ὡς ἐπιχείρημα τοῦ εἶναι βαλανείου στρώσιν τὴν πλάκα, οὐδὲν σημαίνει καὶ μάλιστα μετὰ τὴν ἐν Κρήτῃ ἀνακάλυψιν ἐν θολωτοῖς τάφοις λαρνάκων νεκρικῶν, ὧν τινες ἔχουσι σχῆμα λουτῆρος ἢ ἀσαμίνθου (1).

Ἐρωτήσας δὲ τὸν κ. Doerpfeld πῶς ὑπὸ τὴν πλάκα εὐρέ-

(1) Urne funebri Cretesi dipinte su vasi allo stile di Micene, ὑπὸ Orsi ἐν τῷ Monumenti antichi Vol. 1, Punt. 2.

θησαν ὅπται πλίνθοι ὁμοίαι ταῖς ἐν τῷ μεγάρῳ εὐρεθείσαις, ἃς εἶ-
πεν εἶναι ἀρχῆθεν ὠμαί, γενέσθαι δὲ ὅπτας ὑπὸ τοῦ πυρός, δι' οὗ
οἱ κατακτεταὶ κατέστρεψαν τὸ ἀνάκτορον, ἤκουσα παρ' αὐτοῦ
ὅτι ὑπὸ τε τὸ ἀνάκτορον καὶ τὴν ὅλην τοῦ Προίτου πόλιν ὑπῆρ-
χεν ἀρχαιοτέρα πόλις καὶ οἰκοδομαὶ ἐπίσης διὰ τοῦ πυρός κατα-
στραφεῖσαι, ἐπομένως καὶ αἱ ὑπὸ τὴν πλάκα εὐρισκόμεναι πλίν-
θοι, οὐσαι τὸ πρῶτον ὠμαί, ὑπὸ τοῦ πυρός εἰς ὅπτας μετεβλή-
θησαν. Γνωστόν ἐστὶ τοῖς ἀναγνοῦσι τὴν βίβλον τοῦ μακαρίτου
Σχλημαν, ἐν ἣ περιγράφονται αἱ ἐν Νέῳ Ἰλίῳ (Ἰσαρλῆκ) ἀνασκα-
φαί, ὅτι κατὰ τὸν κ. Doerpfeld τὰ τείχη τῆς πόλεως ταύτης
ἦσαν κατεσκευασμένα πρῶτον καθ' ὀλοκληρίαν ἐξ ὠμῶν πλίνθων,
εἶτα δὲ πρὸς ἐνίσχυσιν ὠπτῆθησαν τεχνητῶς ὑπὸ πολλῶν ξύλων
συσσωρευθέντων κατὰ τὰς δύο τῶν τειχῶν πλευρὰς καὶ συγχρό-
ως πυρποληθέντων (1). Τὸ πλημμελὲς τῆς γνώμης του ταύτης
ἀνεγνώρισεν αὐτὸς ὁ κ. Doerpfeld διὸ καὶ οὐκ ἐφήρμοσεν αὐτὴν
ἐπὶ τῆς Τίρυνθος (2)· λέγει μὲν ὅτι καὶ αἱ τοῦ ἀνακτόρου πλίνθοι,
αἱ νῦν ὅπται οὐσαι, ἦσαν ἀρχῆθεν ὠμαί, ἀλλ' ὅτι ἡ ὀπτησις αὐ-
τῶν ἐγένετο οὐχὶ διὰ τεχνητῆς πυρᾶς μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν
τῆς οἰκοδομῆς, ἀλλὰ ὑπὸ τοῦ πυρός τῶν κατακτετητῶν, ὅπερ (ὡς
ὁ αὐτὸς κ. Doerpfeld ἀποφαίνεται) καὶ τὸ ἐσωτερικὸν μέρος
τῶν τοίχων κατέστησε συμπαγὲς καὶ ἰσχυρόν, τοὺς μὲν λίθους εἰς
ἄσβεστον μεταβαλὼν τὸ δὲ χῶμα καὶ τὰ ἐν αὐτῷ τεμάχια ὠμῶν
πλίνθων ὀπτῆσαν.

Καὶ περὶ μὲν τούτου καὶ τοῦ λεγομένου προϊστορικοῦ ἀνακτό-
ρου ἐγὼ μὲν ἐν ἄλλοις ἐκτενεστέρας ποιήσομαι λόγον νομίζων
τοὺς μὲν σωζομένους τοίχους τῆς οἰκοδομῆς τῶν ῥωμαϊκῶν, τινὰς
δὲ καὶ ἔτι νεωτέρων εἶναι χρόνων, μόνον δὲ ἐν αὐτῇ σύγχρονα
τῶν τειχῶν, τὴν πελώριον πλάκα καὶ τὰ ἐκ τιτανολίθου ἢ τροχ-
μαλολίθου κατώφλια ὄντα ποτὲ μέλη ἀρχαίων οἰκοδομῶν ἢ καὶ
τῶν πυλῶν τῆς Ἀκροπόλεως. Οἱ δὲ κ.κ. Κελενέκ, Μητσόπουλος
καὶ Καββαδίας μὴ ἐξετάσαντες ἔτι ἱκανῶς τὰ ἐν Τίρυνθι ἀνα-
βάλλουσι τὴν ἀπόφασιν γνώμης.

Γ. ΝΙΚΟΛΑΙΔΗΣ

(1) Troja by Dr Henry Schliemann. London, 1884. Κεφ. III σ. 52.

(2) Tiryns by Henry Schliemann. London, 1886 σελ. 257.

Ἐν Κάμπῳ τῆς Λακωνικῆς, τοῦ ἐφόρου Χρ. Τσουντα προτεινάντος καὶ ἐπιστατήσαντος. Ἴδου καὶ ἡ περὶ αὐτῆς ἔκθεσις·

ΚΑΜΠΟΣ

Ἡ ἀνασκαφὴ τοῦ ἐν Κάμπῳ τῆς Λακωνίας τάφου ἤρχισε τὴν 24^{ην} Ἰουνίου καὶ ἔληξε τὴν 2^{αν} Ἰουλίου 1891· ὁ δρόμος αὐτοῦ ἔχει μῆκος 13 μέτρων, τὸ δὲ στόμιον ὕψος 2,65 μ. καὶ πλάτος 1,60 μ. Ἡ θόλος ἔχει διάμετρον 7,50 μ. καὶ εἶναι ἐκτισμένη ἐκ λίθων πελεκητῶν, ἡ κορυφὴ ὅμως αὐτῆς ἔχει καταπέσει ἤδη ἐν τῇ ἀρχαιότητι, ἔνεκα δὲ τούτου εὐρέθησαν ἐν αὐτῇ πλεῖστα τεμάχια ἀγγείων ὑστερωτέρων χρόνων καὶ πιθανὸν εἶναι, ὅτι καὶ ἐσυλήθη ὁ τάφος ἐν μέρει ἔκτοτε ἤδη. Οὐχ ἦττον εἰς τινὰ γωνίαν ἀνεκαλύφθησαν δύο μολύβδινα ἀγαλμάτια τῆς μυκηναίας ἐποχῆς, παριστῶντα τὸ μὲν ἄνδρα, τὸ δ' ἕτερον γυναῖκα. Τὸ ἀνδρικὸν διατηρεῖται καλῶς καὶ δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς τὸ ἄριστον τοῦ εἶδους τοῦ ἔργου τῆς μυκηναίας τέχνης· φορεῖ μόνον περιζῶμα περὶ τὰ αἰδοῖα, ὅπως οἱ ἐπὶ τῶν χρυσαῶν ποτηρίων τοῦ Βαφειοῦ ἄνδρες, ἡ δὲ κόμη εἶναι μακρὰ καὶ ἐπιμελῶς ἐκτενισμένη ἐπὶ τῶν νώτων (1).

Πλὴν τούτων ἀνεκαλύφθησαν καὶ ἄλλα τινὰ συνήθη ἐν τοῖς τάφοις τούτοις κτερίσματα, ἥτοι εἰς λίθος ἀχάτης φέρων ἐγγεγλυμμένους δύο τράγους, σφονδύλια ἢ κομβία λίθινα πολλά, κοσμήματά τινα καὶ φύλλα χρυσαῖα, ἄλλα ἐξ ὑελώδους μάζης καὶ τὰ τοιαῦτα.

ΧΡ. ΤΣΟΥΝΤΑΣ

Ἐν τῷ δῆμῳ Ἐλευσίνοσ τῆς ἐν Ἀρκαδίᾳ. Ἡ ἀνασκαφὴ ἐπεχειρήθη κατὰ πρότασιν τοῦ ἐφόρου Βασ. Ι. Λεονάρδου καὶ αὐτοῦ ἐπιστατοῦντος. Ἡ περὶ τοῦ ἔργου ἔκθεσις του ἔχει οὕτως·

Ἐπὶ τοῦ Λάδωνος ποταμοῦ κατὰ τὰ ὄρια τῶν ἀρκαδικῶν

(1) Ἴδε νῦν αὐτὸ ἀπεικονισμένον ἐν τῷ βιβλίῳ «Μυκῆναι καὶ μυκηναῖος πολιτισμὸς ὑπὸ Χρ. Τσουντα. Ἀθήνησιν, 1893» πίν. 11.

δήμων Ἐλευσίνος καὶ Τροπαίων ἔκειτο, κατὰ Πausανίαν, ἱερόν τῆς Ἐλευσινίας Δήμητρος περιέχον τρία ἀγάλματα, 7 ποδῶν ἕκαστον, τῆς Δήμητρος, τῆς θυγατρὸς αὐτῆς καὶ τοῦ Διονύσου. Καὶ οἱ μὲν τόποι, ἐν οἷς πιθανῶς κρύπτεται τὸ ἱερόν, δὲν ἐξηρευνήθησαν ἐπαρκῶς, διότι ὁ χειμῶν δὲν ἐπέτρεπεν ἐκεῖ, μακρὰν χωρίων, πρόχειρον κατασκήνωσιν. Ὁπωσδήποτε ὅμως αἱ κατ' Ὀκτώβριον γενόμεναι σκαφαὶ ἀπεκάλυψαν δύο ναοὺς καὶ οἰκίσκον ἴσως ἱερέως ἢ νεωκόρου, ἔχοντα τὴν εἴσοδον ἐπὶ τῆς ἐτέρας τῶν μακρῶν πλευρῶν. Τὰ κτίρια ταῦτα ἔχουσι πλάτος τὸ αὐτὸ πάντα· τὸ δὲ μῆκος τοῦ ἐτέρου τῶν ναῶν εἶνε διπλάσιον τοῦ τῶν δύο ἄλλων κτιρίων. Αἱ ἀπλαῖ αὐταὶ ἀναλογίαι τεκμηριοῦσι τὸ τυπικὸν τῆς ἐκεῖ ἀρχιτεκτονικῆς τέχνης, ὅπερ ἄλλως ἐξηγεῖται καὶ ἐκ τῆς πενιχρότητος τῆς ἐντοπίου ὕλης καὶ ἐκ τοῦ δυσχεροῦς τῆς ἐξῶθεν μεταφορᾶς. Καὶ μαρμάρου μὲν οὐδὲ συντριμμάτιον εὑρέθη, καίτοι δὲ τὰ εἰρημένα ὑπερμεγέθη ἀγάλματα ἦσαν πιθανῶς μαρμάρινα, διότι τὸ λίθου τοῦ Πausανίου, κατ' ἄλλα χωρία, δέον νὰ ἐρμηνευθῆ μαρμάρου, ἄφθονα ἐκ τοιαύτης ὕλης ἔργα βεβαίως δὲν προσδοκῶνται. Τοῦ δὲ ἐγγωρίου τιτανολίθου ἐγένετο χρῆσις, ὡς καὶ νῦν ἐκεῖ ἐν τῇ τοιχοδομίᾳ εἴθισται, κοπτομένου μᾶλλον εἰς πλάκας. Τρεῖς μόνον σχεδὸν παρετήρησα αὐτὸν γεγλυμμένον εἰς ραβδώσεις κιονίσκου καὶ εἰς γεισοειδῆ ἢ ἄλλον κόσμον βᾶθρου. Ἐν τούτοις μνημονευτέον καὶ τὸ ἐκ τοιούτου τινὸς λίθου εἰργασμένον καὶ διὰ τοῦτο περιεργον ἄγαλμα γυναικὸς γονυκλινοῦς, ἀποτελοῦν ἴσως μέρος μεζονόσ τινος ἔργου. Τοῦ ξύλου ἀφθονοῦντος ἐν τοῖς δυσμικοῖς τῆς χώρας τόποις ἐγένετο πιθανῶς συχνοτέρα χρῆσις, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς ἐλλείψεως ἀρχιτεκτονικῶν μερῶν συνήθως ἐκ λίθου κατασκευαζομένων. Καὶ ὁ πηλὸς δὲ οὐ μόνον εἰς παραγωγὴν πλίνθων ἐχρησίμωεν, ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλων ἀρχιτεκτονικῶν μερῶν ἀναμιμνησκόντων πως τὰ ἐν Ὀλυμπίᾳ ἐπενδύματα τῶν πωρίνων θριγκωμάτων, ἔτι δὲ καὶ εἰς σκευὴ παντοῖα καὶ ἀναθήματα ἐπλάττετο· οὕτω πρὸς τοῖς ἀγχείοις καὶ εἰδωλοῖς μνημονευθήτω πλῆθος συχρὸν σταθμίων πυραιμοδοιδῶν καὶ κωνικῶν καὶ ἄλλων σχῆμα ἔχόντων δισκίου τριγωνικοῦ ἢ τροχαλίας καὶ ἀμφιστόμου πελέκειος. Ἄλλ' ἂν ἔστεροῦντο πολυτίμου ὕλης οἱ ὄρεινοὶ ἐκεῖνοι κάτοικοι δὲν ἡμοίρου

ὅμως φιλοκαλίας περὶ τὴν ἀπομίμησιν ἢ εἰσαγωγὴν τῶν εὐμεταφόρων ξένων καλλιτεχνημάτων· εἰδώλια, συντρίμματα ἀγγείων μετὰ γραπτῶν κοσμημάτων πρὸς δὲ μετάλλινά κομψὰ σκευῆ καὶ ἤλοι θυρωμάτων κοσμητικοὶ πρόκεινται τεκμήρια τούτου ἀποχρῶντα.

Ἐπανερχόμεθα εἰς τοὺς δύο ναοὺς. Τούτων σφύζονται τὰ θεμέλια· καὶ ὁ μὲν μείζων (17 μ.) εὐρέθη παρὰ τὸ χωρίον Δίβριτσαν, ὁ δὲ ἕτερος παρὰ τὸ χωρίον Βάχλιαν ἐπὶ ἀρχαίας ἀκροπόλεως. Τὸ βάθρον τοῦ ἀγάλματος ἐκεῖ μὲν εὐρηται ἐν τῷ μέσῳ τοῦ σηκοῦ. ἐνταῦθα δὲ πρὸς τῷ ἀντικρῷ τῆς εἰσόδου τοίχῳ. Ἡ διαφορὰ αὕτη τῆς θέσεως ἀναλόγως τοῦ χώρου δύναται νὰ παράσχη ποιᾶν τινα συμβολὴν εἰς τὸ περὶ φωτισμοῦ τοῦ ἀγάλματος ζήτημα· ἐνταῦθα μνημονευστήτωσαν καὶ τεμάχιά τινα κεραμίδων ὀπαίων ἐκ τῆς στέγης τοῦ πρώτου ναοῦ. Τῶν ἀγαλμάτων ἢ ἄλλων βεβαίων σημείων μὴ εὐρεθέντων, εἰκασίαι μόνον δύνανται νὰ ἐξενεχθῶσι περὶ τοῦ ἐν ἑκατέρῳ ναῷ λατρευομένου θεοῦ. Καὶ ὁ μὲν πρῶτος ἐκ πηλίνης κεφαλῆς γυναικὸς κορυθοφόρου, ἐκ δισκίου μετὰ γοργοείου καὶ ἐκ σιδηρῶν αἰχμῶν δοράτων θὰ ἀπεδίδετο εἰς τὴν Ἀθηνᾶν, ἂν μὴ εὐρίσκετο κρατῆρ μικρὸς χαλκοῦς φέρων τὴν ἐπιγραφὴν *Κόρα*· ὁ δὲ ἐπὶ τῆς ἀκροπόλεως ναῖσκος κατὰ τὸ μέγεθος τοῦ βάθρου θεωρούμενος ἠδύνατο νὰ ἀποδοθῆ εἰς θεὸν καθήμενον, πιθανῶς τὸν Δία.

Τοιαῦτά τινα τὰ κατὰ τὴν ἐκεῖ γενομένην σκαφήν. Διὰ τῆς ἐπαναλήψεως τῶν σκαφικῶν ἐργασιῶν μέλλουσι νὰ αὐξηθῶσιν ἔτι μᾶλλον αἱ γνώσεις περὶ τῶν τέως ἥμιστα ἠρευνημένων τούτων τόπων, ὧν καὶ τὸ ἐλάχιστον νέον εὐρημα ἔσται πολλοῦ λόγου ἄξιον, πολλῶ δὲ πλείονος ὁ προσδοκώμενος καθορισμὸς τῶν παρὰ Πausanίᾳ πρὸς τῷ ἱερῷ τῆς Δήμητρος ἀναγεγραφομένων χωρίων.

B. I. ΛΕΟΝΑΡΔΟΣ

Ἐν τῷ Ἱερῷ τοῦ Ἀσκληπιοῦ τῷ ἐν τῇ Ἐπιδαυρίᾳ, προταθεῖσα ὑπὸ τοῦ συμβούλου τῆς Ἐταιρίας καὶ γενικοῦ Ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων Π. Καββαδία ἵνα γίνῃ αὐτοῦ ἐποπτεύοντος, ὁ ἐνέκρινε τὸ συμβούλιον. Ἡ ἔκθεσις τοῦ ἐποπτεύσαντος εἶναι αὕτη.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΕΠΙΔΑΥΡΙΑ ΑΝΑΣΚΑΦΩΝ

Σκοπὸς τῶν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἐν Ἐπιδαυρίᾳ γενομένων ἐργασιῶν ἦτο ἡ συμπλήρωσις τῶν τῆς πρώτης περιόδου (1881 - 1886) ἀνασκαφῶν.

Ἐγένετο δὲ ἀνασκαφὴ εἰς τέσσαρα μέρη. Καὶ πρῶτον μὲν ἀνεσκάφη τὸ πρὸς νότον τοῦ ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδος μέγα οἰκοδόμημα, οὗτινος εἶχον ἀποκαλυφθῆ τὰ Προπύλαια ἐν ἔτει 1884. Τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο εἶνε μέγα τετραγωνικὸν κτίριον, Γυμνάσιον πιθανῶς, ἔχον κατὰ τὸ μέσον αὐτοῦ τετραγωνικὸν δωρικὸν ῥυθμοῦ περίστυλον. Ἐν μιᾷ τῶν γωνιῶν τοῦ περιστύλου τούτου, πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν αὐτοῦ, ἐκτίσθη ἐν μεταγενεστέροις ῥωμαϊκοῖς χρόνοις Ὡδεῖον, ὃ ἀπεκαλύφθη ὀλόκληρον.

Ἡ σκηνὴ καὶ αἱ εἰσοδοὶ τοῦ Ὡδαίου τούτου σώζονται εἰς ὕψος ἐνὸς περίπου μέτρου. Τὸ κοῖλον ἀριθμεῖ νῦν ἐννέα σειρὰς ἐδωλίων καὶ ἔχει μίαν μόνην κλίμακα διαχωρίζουσαν αὐτὸ εἰς δεξιὸν καὶ ἀριστερὸν τμήμα. Ἡ ὄρχήστρα εἶνε ἐστρωμένη διὰ μωσαϊκοῦ διάφορα ἔχοντος κοσμήματα. Ἐκτίσθη δὲ προφανῶς τὸ Ὡδεῖον τοῦτο μετὰ τὴν κατάπτωσιν τοῦ ἀνωτέρω μνημονευθέντος ἀρχαιότερου οἰκοδομήματος.

Δευτέρα σκαφὴ ἐγένετο ἐν τῷ ἀπέναντι τῆς νοτιοανατολικῆς γωνίας τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀσκληπιοῦ τετραγωνικῷ οἰκοδομήματι, οὗτινος ἡ ἀνασκαφὴ δὲν εἶχε περατωθῆ ἐντελῶς κατὰ τὴν πρώτην περίοδον τῶν ἀνασκαφῶν. Ἀπεκαλύφθη δ' ἐν τούτῳ στρώμα ἐκ πωρίνων λίθων ἀποτελούμενον, ὅπερ εἶνε, ὡς φαίνεται, ὁ βωμός, ἐν ᾧ ἐθυσιάζοντο τὰ τῷ θεῷ προσφερόμενα ζῶα, ὧν τὸ αἷμα κατέρρευε δι' αὐλάκος ὑπαρχούσης περὶ τὰς τέσσαρας πλευρὰς αὐτοῦ. Παρὰ τοῦτον τὸν βωμὸν ἀπεκαλύφθη στρώμα ἐξ αὐτῶν τῶν θυσιῶν προσερχόμενον, ἀποτελούμενον δηλ. ἐκ μέλανος χώματος ἐξ ἀνθράκων καὶ ὀστῶν ζώων. Ἐν τῷ στρώματι τούτῳ εὑρέθησαν πλῆθος μικρῶν πηλίνων ἀμοφορίσκων καὶ τεμάχια χαλκῶν καὶ πηλίνων ἀγγείων. Τούτων τινὰ φέρουσιν ἐπιγραφὰς ἀρχαϊκὰς τῶν πρώτων τοῦλάχιστον χρόνων τῆς ε' ἑκατονταετηρίδος π. Χ., ἀναθηματικὰς τὸ μὲν τῷ Ἀσκληπιῷ τὸ δὲ τῷ Ἀ-

πόλλωνι, τῷ θεῷ δηλ. ἐκείνῳ, ὅστις, ὡς γνωστόν, συνελατρεύετο τῷ Ἀσκληπιῷ ἐν τῷ ἱερῷ.

Τρίτη σκαφή ἐγένετο ἐν τῇ μεγάλῃ πλατείᾳ τῇ βορειανατολικῶς τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀσκληπιοῦ, ἣτις ἀνεσκάφη καὶ ἐκαθαρίσθη ὀλόκληρος. Ἀπεκαλύφθησαν δ' ἐκεῖ βάθρα, κατὰ χώραν κείμενα, καὶ ἐξέδραι καὶ εὑρέθησαν ἐπιγραφαὶ τινες ἀναθηματικαὶ ἑλληνικῶν καὶ τὸ πλεῖστον ῥωμαϊκῶν χρόνων.

Τέλος ἐγένοντο σκαφικαὶ ἐργασίαι καὶ ἐν τῷ θεάτρῳ, ἀφ' οὗ πρότερον ἐτοποθετήθησαν καταλλήλως οἱ λίθοι τοῦ τε διαζώματος καὶ τῆς σκηνῆς, ἀνεσκάφησαν δηλ. τὰ ἀνατολικά ἀναλήμματα καὶ ὀλόκληρον τὸ διάζωμα.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Δεκεμβρίου 1891.

Π. ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ

Ἐν Γυθείῳ, ἐπίστατοῦντος τοῦ διδάκτορος τῆς φιλολογίας Ἀνδρ. Σκιαῶ, προσληφθέντος εἰς τὴν ἀρχαιολογικὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἑταιρίας ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου μηνός. Ἐκθεσις ὑπεβλήθη περὶ ταύτης ἡ ἐξῆς (1).

Πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας

Ἡ ἀνατεθεισά μοι ἀνασκαφὴ τοῦ ἐν Γυθείῳ θεάτρου ἤρξατο τῇ 27 Σεπτεμβρίου, ἐπερατώθη δὲ τῇ 23 Νοεμβρίου 1891, προσκρούσασα ἐν τῷ μεταξύ κατὰ πολλῶν ἐμποδίων, ἐξ ὧν καὶ ζημίαι τις χρημάτων ἐπῆλθε καὶ χρόνος ἰκανὸς ἀπωλέσθη εἰς μάτην.

Τὸ ἀνασκαφὴν γήπεδον ἐκ 1292 πήχεων ἦτο ἡγορασμένον ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἀντὶ 5,500 δραχ. ἤδη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1872, κατελείφθη δὲ εἰς τὴν ἐπιτήρησιν καὶ νομὴν τοῦ πρῶην ἰδιοκτήτου μέχρις ἀνασκαφῆς. Δυστυχῶς οὗτος, πιστεύων εἰς παλαιὰ μυθολογήματα περὶ κεκρυμμένων ἐν αὐτῷ θησαυρῶν καὶ εἰς οἰκονομικὰς δυσχερείας εὐρισκόμενος, ἐπεχείρησε καθ' ἅπαντα τὸν

(1) Ταύτης ἀνεγνώσθη τὸ πρῶτον μέρος, ἑτέρα δὲ περιέχουσα ἐκτενῆ περιγραφήν τοῦ θεάτρου καὶ ἑτέρου συνεχομένου πρὸς αὐτὸ κτιρίου δημοσιεύεται εἰς τὸ τέλος τοῦ παρόντος τεύχους.

χῶρον πλείστας ἀνασκαφάς, τὰς μὲν ὑπὸ τὴν πρόφασιν ἀνορύξεως φρέατος καὶ ἐμφυτεύσεως δένδρων, τὰς δὲ καὶ ἄνευ προφάσεως. Ἐνεκα τῶν ἀνασκαφῶν τούτων διωρύχθη μὲν τὸ ὑποσκήνιον, ἀπεσπάρθησαν δὲ καὶ ἐπωλήθησαν ὡς οἰκοδομήσιμος ὕλη πάντες σχεδὸν οἱ πῶρινοι λίθοι τοῦ οἰκοδομήματος τῆς σκηνῆς, καὶ τῶν ἄλλων τοίχων τινὲς ὑπέστησαν ἰκανὴν βλάβην. Τέλος δὲ ὁ πρῶν ἰδιοκτῆτης λησμονήσας τὸν ἀληθῆ τοῦ κτήματος κύριον καὶ νέα κέρδη προσδοκῆσας ἐκ τῆς ἀρξαμένης ἀνασκαφῆς ἤγειρεν αὐτὸς καὶ μετὰ τὸν αἰφνιδίως ἐπελθόντα θάνατον αὐτοῦ οἱ κληρονόμοι παντοίας ἀδικαιολογήτους ἀξιώσεις, ἐπὶ τέλους δὲ καὶ δίκην περὶ κυριότητος, καθ' ἣν δυστυχῶς ὁ εἰρηνοδίκης Γυθείου, λαμβάνων τὰ προσωρινὰ λεγόμενα μέτρα, ἐπέβαλεν ἡμῖν τὴν διακοπὴν τῆς ἐργασίας ἐπὶ μίαν ἑβδομάδα.

Εὐτυχῶς ἡ προθυμοτάτη συνδρομὴ τοῦ ἀντιπροσωπεύοντος τὸ Δημόσιον οἰκονομικοῦ ἐφόρου κ. Παπαδάκου κατέστησε δυνατὴν τὴν συντέλειαν τῆς ἀνασκαφῆς· ἀλλ' ἡ περὶ κυριότητος δίκη διατελεῖ εἰσέτι ὑπὸ τὴν κρίσιν τῶν δικαστηρίων. Ἐκ τῶν κατοίκων δὲ τοῦ Γυθείου, οὐδεὶς ὑπῆρξεν ὁ ὑπὲρ τῶν ἀντιποιοιμένων τὸ δημόσιον γῆπεδον συνηγορήσας οὐδὲ τὸν τρόπον αὐτῶν ἐπιδοκιμάσας.

Τὸ θέατρον ἀπεκαλύφθη ὀλόκληρον πλὴν τοῦ ὀπισθίου μέρους τῆς σκηνῆς, κεκρυμμένου εἰσέτι ὑπὸ τὸ ἔδαφος ἐτέρου παρακειμένου κτήματος.

Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἐπεχείρησα καὶ ἐτέραν μικρὰν ἀνασκαφὴν ἐν παρακειμένῳ μοναστηριακῷ γηπέδῳ ΝΑ τοῦ θεάτρου πρὸς ἀνεύρεσιν κατακεχωσμένης αὐτόθι ἐπιγραφῆς, πρὸ πεντηκονταετίας τὸ πρῶτον ἀνακαλυφθείσης. Ἐκτὸς τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης, κεχαραγμένης ἐπὶ μεγάλου βάρθρου ἀνδριάντος (1) ἀνευρέθη καὶ στυλοβάτης μεγάλου μαρμαρίνου οἰκοδομήματος ἀναπεπταμένου πρὸς τὸ μέρος τῆς θαλάσσης, διότι ὁ στυλοβάτης ἔχει τὴν πρόσοψιν πρὸς δυσμὰς. Ὁ στυλοβάτης οὗτος ἐκτείνεται ἑκατέρωθεν περαιτέρω τῶν ὀρίων τοῦ μοναστηριακοῦ γηπέδου· τὸ δ' ἐκ τῆς ἀνασκαφῆς ἀποκαλυφθὲν μέρος αὐτοῦ ἔχει μῆκος μέτρων 21. Ἐπ' αὐτοῦ ἀπέκειντο δύο βάσεις ἰωνικῶν κιόνων, ἀλλ'

(1) Ἴδε νῦν Ἐφημ. Ἀρχ. 1892 σελ. 195.

ὄχι κατὰ χώραν κείμεναι, μέγας λίθος ἐξ ἐπιστυλίου καὶ πρωτοφανῆς μαρμαρίνη στήλη, τετράπλευρος μὲν τὰ κάτω. ἀπολήγουσα δ' ἄνω εἰς μεγάλην ὠσειδῆ σφαῖραν ἐνουμένην πρὸς τὸ κατώτερον μέρος διὰ λαιμοῦ. Ὑψος αὐτῆς 1,20, μέχρι δὲ τοῦ λαιμοῦ 0,75, πλάτος τῶν πλευρῶν τοῦ τετραπλεύρου μέρους 0,31. Ἐκ τῶν ἐκατέρωθεν τοῦ κατωτέρου μέρους βαθειῶν ἀλάκων φαίνεται ὅτι ἐχρησίμευε πρὸς ὑποστήριξιν ὀρθίων πλακῶν ἀποτελουσῶν ταπεινὸν τι τειχίον (θωράκιον).

Ἐκ τῶν λοιπῶν κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς ταύτας εὕρημάτων ἄξια λόγου τινὸς εἶνε τὰ ἐξῆς·

Καλῶς διατηρούμενον χαλκοῦν πρόσθιον ἡμίτομον λέοντος, προσηρμοσμένον ὑπάρξαν δι' ἤλων τινῶν ἢ δεσμῶν εἰς κυρτὴν τινα ἐπιφάνειαν, ἴσως τὴν κοιλίαν ἀγγείου, ὡς φαίνεται ἐκ τῆς εἰσεχούσης τομῆς καὶ ἐκ τῶν παρ' αὐτὴν ὀπῶν. Μέγεθος αὐτοῦ ἐκ μὲν τῶν μυκτῆρων μέχρι τῆς τομῆς 0,05, ἐκ δὲ τῶν προσθίων ποδῶν μέχρι τῆς χαίτης 0,06.

Μία τιμητικὴ ἐπιγραφὴ ἐκτὸς τῆς ἀνωτέρω μνημονευθείσης καὶ δύο τεμάχια ἐτέρων ἐπιγραφῶν (1).

Εἰς κορμὸς μαρμαρίνου ἀγάλματος νεανίσκου καὶ τεμάχιον μικρᾶς μαρμαρίνης ὡσαύτως ἀνθηρίδος, ἔχον ἔμπροσθεν κεφαλὴν λέοντος.

Δύο πῆλινα ἀγγεῖα ἀκέραια ἄνευ γανώσεως καὶ τεμάχια ἐτέρων ἀγγείων, ἐν οἷς καὶ εἰς πυθμὴν ἐνεπιγράφος, πρὸς τούτοις δὲ καὶ μία σφραγὶς πηλίνη καὶ ἄλλα τινὰ πῆλινα ἀντικείμενα.

Πεντήκοντα χαλκᾶ νομίσματα, ἐξ ὧν περὶ τὰ 10 καλῆς διατηρήσεως (Ῥωμαίων αὐτοκρατόρων καὶ ἐν Βυζαντινόν), τὰ δὲ λοιπὰ (Ἑλληνικὰ καὶ Ῥωμαίων αὐτοκρατόρων), λίαν ἐφθαρμένα.

Ἐκ μικρῶν ἀγορῶν καὶ δωρεῶν συνελέχθησαν πρὸς τούτοις ἑτερά τινὰ νομίσματα χαλκᾶ καὶ ἀργυρᾶ, ὧν τὰ κάλλιστα παρεχωρήθησαν εἰς τὸ Νομισματικὸν μουσεῖον, εἰς λύχνος μετ' ἐκτύπου διακόσμου καὶ ἐπιγραφῆς ΚΡΗCΚΕΝ | ΤΟC ὑπὸ τὴν βᾶσιν καὶ ἐν τεμάχιον ἐπιτυμβίου στήλης μετ' ἐπιγραφῆς.

(1) Ταύτας μετ' ἄλλων γυβεατικῶν ἐπιγραφῶν ἴδε νῦν ἐν Ἄρχ. Ἐφημ. 1892 σελ. 185 ἐξ.

Ἐνταῦθα νομίζομεν ὄχι ἄκαιρον νὰ προσθέσωμεν καὶ βραχεῖάν τινα ἀναγραφὴν πάντων τῶ ἐν Γυθείῳ διασωζομένων λειψάνων τῆς ἀρχαιοτητος, ἵνα ταῦτα ὑπάρχωσι γνωριμώτερα τοῖς τε περὶ τῆς διασώσεως αὐτῶν μεριμνῶσι καὶ τοῖς ἐπισκεπτομένοις τὴν πόλιν ἀρχαιολόγοις, διότι τῶν Εὐρωπαϊῶν περιηγητῶν αἱ ἀναγραφαὶ οὔτε ἀκριβεῖς εἶνε οὔτε πλήρεις (1).

Τὸ πρῶτον μετὰ τὴν ἐπὶ τῆς βραχῶδους κλιτύος τοῦ Λαυρυσίου κεχαραγμένην ἀρχαϊκὴν ἐπιγραφὴν (I.G.A. 72) ἀρχαῖον μνημεῖον, ὅπερ συναντᾷ ὁ ἐκ τῆς σημερινῆς πόλεως πρὸς τὴν ἀρχαίαν πορευόμενος, εἶνε τὸ ὑπὸ τὸ ὄνομα *Πελεκκητῶν* παρὰ τοῖς ἐγγχωρίοις γνωστὸν μέγα λάξευμα ἐν τῷ βράχῳ (2). Μικρὸν μέρος αὐτοῦ ἀπεφράχθη δυστυχῶς ἐν τῇ αὐτῇ τῆς παρακειμένης οἰκίας Γεωργοπούλου.

Ἐκεῖθεν δὲ τοῦ ρεῖθρου τοῦ διαρρέοντος τὸ γυθατικὸν ἀλίπεδον χειμάρρου Γυθείου (3) ἅπαν τὸ ἔδαφος εἶνε πλήρες ἀρχαίων κτισμάτων, πάντων ἐκ Ῥωμ. χρόνων προερχομένων, καθ' ὅσον φαίνονται. Παρὰ τὴν μικρὰν ἐκκλησίαν, ἔνθα τὸ μὸλις πρὸ μικροῦ καταργηθὲν νεκροταφεῖον, ἴστανται ὀγκῶδεις ἀρχαῖοι τοῖχοι τρία ἢ τέσσαρα μέτρα ὑπερέχοντες τοῦ ἐδάφους, ἐπὶ τοῦ ἐδάφους δὲ διακρίνεται ὁ ἐκ παρίνων λίθων ὠκοδομημένος περιφερῆς τοῖχος ἀψιδός τινος. Εἰς τὸ αὐτὸ οἰκοδόμημα ἀνήκει πιθανῶς καὶ ὁ πρὸ τινος χρόνου αὐτόθι εὑρεθεὶς καὶ ἤδη κατὰ γῆς κατακειμένος μαρμάρινος ἀρράβδωτος κίων.

Ἰκανῶς ὑπερέχει τοῦ ἐδάφους καὶ σύμπλεγμα ἐτέρων τοίχων

(1) *Πρόβλ. καὶ Expédition scientifique de Morée. Bory de Saint-Vincent, Section des sciences physiques, I Relation σελ. 430-431. — Αὐτόθι, P. Boblaye, Recherches geograph. sur les ruines σελ. 86. — Αὐτόθι, Blouet, Architect. III σελ. 52-53. — Leake, Travels in the Morea I, σελ. 244-248. — Ross, Wanderungen in Griech. II σελ. 231-235 καὶ 238. — Lebas, Revue archéol. 1845 σελ. 206-217. Τοῦ αὐτοῦ Voyage archéol. Itinéraire 25-26. — Wyse, Excursion in the Peloponnesus I σελ. 40 ἐξ. — Curtius, Peloponnesos II σελ. 232 ἐξ. — Bursian, Geogr. von Griech. II σελ. 144-145. — Hirschfeld ἐν Bullettino de l'Institut. di corrisp. arch. 1873 σελ. 160-164. — Weil ἐν Mittheil. des d. a. Inst. Athen. I σελ. 151-157. — Ἐφημ. Ἀρχαιολ. 1892 σελ. 55 ἐξ.*

(2) *Περὶ τούτου ἴδε νῦν Ἀρχαιολ. Ἐφημ. 1892 σελ. 55 ἐξ.*

(3) *Τὸ ὄνομα διέσωσεν ὁ Πομπώνιος ὁ Μέλας II, 3.*

ὀλίγον βορειότερον κειμένων παρὰ τὸ δημόσιον φρέαρ. Μεταξὺ τῶν τοίχων τούτων ὑπάρχουσι καὶ ἰκανῶς εὐρεῖς πλινθόκτιστοι ὀχετοί. Ἔτι δὲ βορειότερον ἐπὶ τοῦ ἀνυψουμένου ἤδη ἐδάφους κεῖνται κατακεχωσμένοι τρεῖς ἢ τέσσαρες συνεχεῖς θολοσκέπαστοι θάλαμοι, εἰς τοὺς ὁποίους ὑπῆρχεν ἔτι πρὸ ὀλίγων ἐτῶν εἴσοδος, ὅτε δὲν ἦσαν ἀκόμη ἐντελῶς κεχωσμένοι.

Ὀλίγον ἀνωτέρω τῶν θόλων τούτων καὶ τοῦ φρέατος ἐπὶ τῆς κλιτύος τοῦ λόφου ἐντὸς τῆς μάνδρας τοῦ Λιαράκου ὑπάρχει λελαξευμένον σπήλαιόν τι ἢ δεξαμενὴ καὶ τινες τοῖχοι πέριξ. Ἐκ τῶν ὑπὸ Foucart τῷ 1868 αὐτόθι ἀντιγραφεισῶν ἐπιγραφῶν (1) ἀνεῦρον μόνον μίαν, τὴν ἐπὶ μεγάλου μαρμαρίνου ἐπιστυλίου μνημείου τινὸς κεχαραγμένην :

Μ Ε Α Σ ρ Σ Τ Α Τ Η Γ Ι

Μέγεθος τῶν γραμμάτων 0,10. Διεσπαρμένα τινα λείψανα κεῖνται καὶ περαιτέρω πρὸς τὴν κορυφὴν τοῦ λόφου τῆς ἀκροπόλεως, ἐν οἷς καὶ μικρὰ τμήματα ψηφιδωτοῦ δαπέδου κοινῆς ἐργασίας.

Κατὰ τὴν νοτιοδυτικὴν κλιτὸν τοῦ λόφου τούτου πρὸς τὸ μέρος τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἁγίας Τριάδος (2) καὶ ἔτι κατωτέρω ἐκατέρωθεν τοῦ χειμάρρου καὶ τῆς εἰς Σπάρτην ἀγούσης ἀμαξιτῆς ὁδοῦ ὑπάρχουσι πλείστοι τάφοι ἔν τε τοῖς βράχοις λελαξευμένοι (3) καὶ ἐν τῇ γῆ ἐκτισμένοι, ἀνευρίσκονται δ' αὐτόθι ὅχι σπανίως καὶ νεκρικαὶ στῆλαι καὶ τινα ἀγγεῖα, ἐξ ὧν εἶνε καὶ ὁ ἀνωτέρω μνημονευθεὶς ἐνεπίγραφος λύχνος. Αὐτόθι κατὰ τὸ στενότατον μέρος τῆς κοιλάδος παρὰ τὴν ἄμπελον τῶν κληρονόμων Ἀναργύρου Λιαράκου κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐμῆς ἐν Γυθείῳ διατριβῆς ἀπεκαλύφθη ὑπὸ τοῦ ἕνεκα ῥαγδαίας βροχῆς ἐξογκωθέντος ῥεύματος τοῦ χειμάρρου μακρότατος πολυγωνικὸς τοίχος

(1) Lebas, Voyage arch. Explications σελ. 117-127.

(2) Ἐν τῇ κλίμακί τοῦ κωδωνοστασίου εἶνε ἐκτισμένη ἢ εἰς Μάρκον Ἀγρίππαν ἀναφερομένη καὶ παρὰ Lebas, Voyage arch. Inscript. II ἀριθ. 243 β. ἐκδεδομένη ἐπιγραφή.

(3) Ἔνα ἐκ τούτων περιγράφει ἀκριβέστερον ὁ Weil ἐν Mitth. des d. a. Inst. Athen. σελ. 155.

ἐν ἀκριβεστάτῃ εὐθυγραμμίᾳ παρακολουθῶν τὸ ρεῦμα καὶ εἶτα ἀφανιζόμενος ὑπὸ τὸ ἔδαφος τῆς μνημονευθείσης ἀμπέλου. Ἐξ ἅπαντος εἶνε ἀρχαῖον πρόχωμα.

Παρὰ δὲ τὴν θάλασσαν πρὸς ἀριστερὰν τῆς ἐκβολῆς τοῦ χειμάρρου ὑπάρχουσι ἐκτεταμένα καὶ ὀγκωδέστατα ἐρείπια μεγίστου οἰκοδομήματος, ἐφ' ὧν εἶνε ἰδρυμένος ὁ ἀνεμόμυλος Μυλωνάκου, κατακλυζόμενα κατὰ μέγα μέρος ὑπὸ τῆς θαλάσσης ἕνεκα κατολισθήσεως τοῦ ἔδαφους. Ἐξω τῆς θαλάσσης διακρίνονται δωμάτια τινα μετὰ ψηφιδωτοῦ δαπέδου καὶ ὄχετων. Αὐτόθι κεῖται ἐν τῇ γῇ καὶ μαρμαρίνη σαρκοφάγος μετ' ἀναγλύφων στεμμάτων καὶ ἐρωτιδίων ὅχι καλῆς ἐργασίας. Ἐν δὲ τῷ πυθμίνι τῆς θαλάσσης διακρίνονται ἐν καιρῷ νηνεμίας καὶ εἰς ἱκανὴν ἀπὸ τῆς παραλίας ἀπόστασιν παντοῖα κτίσματα, τὰ πλεῖστα μὲν πρὸς ἀριστερὰν τῶν ἐπὶ τῆς ξηρᾶς ἐρείπιων καθ' ἅπασαν τὴν παραλίαν μέχρι τῶν πρὸς βορρᾶν γηλόφων, τινὰ δὲ καὶ πρὸς δεξιὰν αὐτῶν (1).

Περαιτέρω δὲ πρὸς βορρᾶν κατὰ τὴν παραλίαν κεῖνται εἰς ἱκανὸν βάθος κατακεχωσμένα ἐρείπια μεγάλου μαρμαρίνου κτιρίου ἐν τῷ ἀπὸ πολλοῦ ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἡγορασμένῳ κτήματι Τζηνάκου, ἐκτεινόμενα καὶ ἐν τῷ παρακειμένῳ κτήματι Πουλᾶκου, ἴσως δὲ καὶ ἐν τῷ τοῦ Θλιβεροῦ. Ἐκ τοῦ κτιρίου τούτου εἶνε ἀνεσκαμμένον ἀπὸ ἐτῶν μέρος τοῦ στυλοδάτου, ἀνευρέθησαν δὲ καὶ τέσσαρα μεγάλα μάρμαρα ἐκ τοῦ ἐπιστυλίου, τμήμα τοῦ γείσου μετὰ λεοντομόρφων ὑδροροῶν καὶ κορινθιακὸν κιονόκρανον. Ἐν τῷ κτήματι Τζηνάκου ἀνευρέθη κατὰ τὸ ἔτος 1869 τὸ ὑπὸ Εὐστρατιάδου ἐν τῇ Ἀρχ. Ἐφημερίδι (2) τὸ πρῶτον περιγραφὴν πρότυπον ἀγορανομικὸν μέτρον (σύμβολον) τῶν ὕγρων, ὡς καὶ μία ἐπιγραφή (3).

Ἐτι βορειότερον κατὰ τὴν παραλίαν ἀνευρέθησαν λείψανα ὕδραγωγείου τινὸς ἢ λουτροῦ ἐν ἐτέρῳ κτήματι τοῦ Πουλᾶκου. Ἐν δὲ τῷ περαιτέρω τούτου κειμένῳ κτήματι τοῦ δημάρχου

(1) Ἴδε νῦν καὶ Ἐφημ. Ἀρχ. 1892 σελ. 61.

(2) Περίοδος Β'. τεύχος ΙΖ'. 1874, σελ. 378-380. Πρβλ. καὶ Lebas-Foucart, Voy. arch. Explic.

(3) Lebas-Foucart, Voy. arch. ἀριθ. 245 α, Explicat. σελ. 129.

Καλκαντιῆ σώζεται μέγας θολωτὸς υπόγειος τάφος μετὰ μαρμαρίνης σαρκοφάγου ἄνευ γλυφῶν κειμένης εἰσέτι κατὰ χώραν ἐντὸς κόγχης. Ἀντικρὺ αὐτῆς ὑπάρχει ἐτέρα κόγχη πρὸς ὑποδοχὴν ἐτέρας σαρκοφάγου. Αὐτόθι εὐρέθησαν, ὡς ἔμαθον, καὶ λειψανα ἀρχαίου ὑδραγωγείου, ἐξ οὗ πιστεύεται ὅτι προέρχεται καὶ τὸ γλυκὺ ὕδωρ τοῦ ἐν τῷ κτήματι φρέατος, διότι πάντα τὰ ἄλλα ὕδατα τῆς παραλίας εἶνε κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦττον ὑφάλμυρα. Πρὸ τοῦ κτήματος τούτου ὑπῆρχεν ἀρχαῖον κτίριον κατακλυζόμενον ὑπὸ τῆς θαλάσσης ἐν μέρει, ὅπερ κατεστράφη πρὸ ἐτῶν(1).

Τάφοι τινὲς ἐκ μεταγενεστέρων χρόνων κείνται καὶ ἐπὶ τῆς ἀποτομωτάτης πρὸς τὴν θάλασσαν κλιτύος τσῦ παρακειμένου γηλόφου.

Ἀπωτέρω δὲ τῆς παραλίας ἐπὶ δημοσίου γηπέδου ΝΑ τοῦ θεάτρου καὶ εἰς ὄχι μεγάλην ἀπόστασιν ἀπ' αὐτοῦ κείνται ἐρείπια μεγίστου οἰκοδομήματος (πιθανῶς τῆς ἀγορᾶς), ἐξ ὧν ἐν παλαιότεροις καὶ νεωτέροις χρόνοις ἐξήχθησαν πλείστοι πῶρινοι λίθοι χρησιμεύσαντες τοῖς νῦν Γυθεάταις ὡς οἰκοδομήσιμος ὕλη. Αὐτόθι ἀνευρέθησαν καὶ ἱκανοὶ ἐνεπίγραφοι λίθοι, ἐξ ὧν τρεῖς μὲν ἀπόκεινται νῦν ἐν τῷ ἀνωτέρω μνημονευθέντι κτήματι τοῦ Θλιβεροῦ(2), εἰς δὲ ἐντὸς τῆς σημερινῆς πόλεως παρὰ τὸ κατὰ τὴν οἰκίαν Τζωρτζάκη φρέαρ(3).

Ἐγγύτερον τοῦ θεάτρου κεῖται ὁ κατὰ τὴν ὕψ' ἡμῶν γενομένην ἀνασκαφὴν ἀνακαλυφθεὶς καὶ ἀνωτέρω περιγραφεὶς στυλοβάτης μετὰ βάσεων ἰωνικῶν κιόνων κ.λ. Τοῖχοι πολλοὶ καὶ διασπαρμένοι μεγάλοι λίθοι διακρίνονται καὶ ἐπὶ τῆς κλιτύος τοῦ λόφου πρὸς νότον τοῦ θεάτρου, ὑπὲρ δὲ τὸ θεάτρον πρὸς τὴν κορυφὴν τοῦ λόφου κεῖται τὸ δάπεδον ἐτέρου οἰκοδομήματος.

Μετὰ τὸ θεάτρον ὀλίγα βήματα ἀπὸ τῆς πρὸς βορρᾶν κλιτύος τοῦ λόφου ἐν τῇ χαράδρᾳ ἐντὸς τῆς ἀμπέλου τοῦ Δημητρίου Σταυριανάκου διατηροῦνται εἰς ὕψος δύο περίπου μέτρων

(1) Τὸ κτίριον τοῦτο φαίνεται ὅτι ἔννοεῖ ὁ Leake, Travels in the Morea σελ. 245: and on a small projection of the coast line κτλ.

(2) Αἱ δύο ἐν Mith. des d. a. Inst. Athen. I σελ. 156, καὶ τὸ πρὸς δεξιάν μέρος τῆς ἐν τῷ αὐτῷ περιοδικῷ II σελ.442 ἀριθ.30 καὶ III σελ.162-163.

(3) Ἡ τὸ τελευταῖον ἐν Bullettino de l'inst. 1873 σελ. 160 ἐκδοθεῖσα.

ὕπερ τὸ ἔδαφος ἀξιολογώτατα ἐρείπια περιφεροῦς θολωτοῦ οἰκοδομήματος (ἴσως βαπτιστηρίου). Τὸ ἐπίχρισμα τῶν ἡμιθολίων τῶν περίξ ἀψίδων εἶνε κατεσκευασμένον κατ' ἀπομίμησιν τοῦ ὀστράκου τῶν θαλασσιῶν κτενῶν. Δυστυχῶς ὁ ἰδιοκτητὴς κατέστρεψεν ἱκανοὺς τοίχους, ἵνα ἐμφυτεύσῃ κλήματά τινα ἐπὶ πλείον. Ἐπίσης ἀξιόλογα ἐρείπια σώζονται καὶ ἐν ἐτέρῳ κτήματι ὀλίγα βήματα περαιτέρω πρὸς τὴν παραλίαν.

Καθ' ἅπαν σχεδὸν τὸ ὕψος αὐτῆς διατηρεῖται μεγάλη δεξάμενῃ ὕδραγωγείου κειμένη ὀπισθεν τοῦ θεάτρου ἐπὶ τῆς δυτικῆς κλιτύος τοῦ λόφου. Τὸ οἰκοδόμημα εἶνε ἐπίμηκες διηρημένον κατὰ μῆκος εἰς δύο ἴσα μέρη θολοσκέπαστα, ὧν οἱ θόλοι ἔχουσι καταπέσει. Τὸ κτῆμα, ἐν ᾧ κεῖται, φέρει τὸ ὄνομα *Καμίρες τοῦ Ἀνδρεάκου*.

Ἐκ τῶν ἐρείπιων τοῦ παλαιοῦ Γυθείου εἶνε κατὰ μέγα μέρος ὠκοδομημένη καὶ ἡ ἐν τῇ σημερινῇ πόλει ἐκκλησία τοῦ Ἀγ. Γεωργίου, ἐξ αὐτῶν δὲ προέρχονται καὶ δύο ἐπιγραφαί, ὧν ἡ μία μεγάλη, ἐντετειχισμένα κατὰ τὴν εἴσοδον τοῦ ἐφ' ὕψηλοῦ τῆς κλιτύος τοῦ Λαρυσίου κειμένης ἐκκλησίας τοῦ Ἀγ. Δημητρίου (1), ὡς καὶ οἱ κίονες τῆς μεγαλητέρας τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ κατὰ τὴν δυτικὴν παραλίαν τοῦ Λακωνικοῦ κόλπου κειμένου χωρίου *Σκουτάρι*.

Τέλος ἄξιον μνείας εἶνε ὅτι καὶ ἐπὶ τῆς νησίδος Κρανᾶνης εὐρέθησαν δύο σαρκοφάγοι, ὧν ἡ μία μὲν ἄνευ γλυφῶν ἀπόκειται εἰσέτι αὐτόθι, ἡ δὲ ἕτερα μετὰ γλυφῶν κατασχεθεῖσα εἰς χεῖρας τοῦ Ῥώσσου πρέσβεως Σαβούρωφ πρό τινων ἐτῶν περιῆλθεν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Ἰανουαρίου 1892.

ΑΝΔΡΕΑΣ Ν. ΣΚΙΑΣ

(1) Lebas ἐν *Revue arch.* 1845 σελ. 207 ἐξ. *Voyage arch. Explicat.* σελ. 122 ἀριθ. 243 καὶ σελ. 129 ἀριθ. 245. Πρὸς Keil, *Zwei griech. Inschr. aus Sparta und Gylheion.* Leipzig 1849. *Nachrichten der Göttingischen Gesellsch. d. Wiss.* 1865 σελ. 461 ἐξ. Ἡ παρὰ Lebas - Foucart ἀριθ. 245 6 *Explicat.* σελ. 130 ἀξιολογώτατη ἐπιγραφή διατηρεῖται πλησίον τοῦ αὐτοῦ ναοῦ ἐν τῇ μικρᾷ οἰκίᾳ τοῦ Ἀποστόλου Δαμηλάκου, ἀντεγράφη δὲ καὶ ὑπ' ἐμοῦ μόνον κατ' ὀλίγα γράμματα ἑλλιπεστέρα ἢ παρὰ Lebas - Foucart.

Ἐν *Τανάγρα* μικρά τις μόνον ἀνασκαφὴ τάφου ἐγένετο, ἐπιστατοῦντος τοῦ διδάκτορος Δημητρίου Κώνστα, ὅστις ἐπεμελήθη κυρίως εἰπεῖν τὰ τῆς οἰκοδομῆς τοῦ ἐκεῖ χρήμασι τῆς Ἐταιρίας κτισθέντος Μουσείου, εἰσεκόμισεν εἰς αὐτὸ τὰ πολλὰ ἐκ προτέρων ἐτῶν συναχθέντα ἀρχαῖα καὶ κατέγραψεν αὐτὰ ἐν καταλόγῳ, ὃν παρέδωκεν εἰς τὸ προεδρεῖον τῆς Ἐταιρίας, εἶτα δέ, τέλη Αὐγούστου παρητήσατο τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἐταιρίας, ἅτε ἀλαβῶν τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐν Ἰωαννίνοις γυμνασίου. Ἡ Ἐταιρία ἠύχαρίστησεν αὐτῷ ἐγγράφως διὰ τὴν καλὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἀνατεθέντος αὐτῷ ἔργου.

Ἐν *Ἐρετρῖα*, ἀνασκαφὴ τάφων, κατὰ πρότασιν τοῦ ἐφόρου Χρ. Τσοῦντα καὶ αὐτοῦ ἐπιστατοῦντος, καθ' ἃ ἐνέκρινε τὸ συμβούλιον. Περὶ τῶν εὐρεθέντων κτερισμάτων ἔκθεσις ὑπεβλήθη ἡ ἐξῆς :

ΕΡΕΤΡΙΑ

Ἐνδεκα μόνον ἡμέρας εἰργάσθημεν ἐν Ἐρετρῖα κατ' ἐντολὴν καὶ δαπάνη τῆς Ἐταιρίας. Ἀνεκαλύφθησαν ἐν ἀγροῖς ἔθνηκοῖς μικρότερα τινὰ ἀγγεῖα, ἐν οἷς καὶ λήκυθος ἐρυθρομόρφος τοῦ πέμπτου αἰῶνος καλῆς τέχνης καὶ διατηρήσεως ὕψους 0,41 μ. φέρουσα γραφὴν νεανίου ἐφίππου ἰσταμένου πρὸ στήλης ἐπιτυμβίας· ἔπειτα εὐρέθη καὶ πόρπη χαλκῆ σχήματος περιέργου καὶ ψέλιον ἀργυροῦν. Συγχρόνως ἔσκαψα ἐπὶ ἰδιωτικῶν ἀγρῶν, ἀφοῦ πρῶτον συνεφώνησα μετὰ τῶν ἰδιοκτητῶν νὰ λαμβάνωσιν ἐκ τῶν ἀνακαλυπτομένων ἀρχαίων τὸ ἐν τέταρτον ἢ τὴν ἄξιαν αὐτοῦ. Ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς ταύταις εὕρομεν πάλιν ληκυθούς μελανομόρφους καὶ ἐρυθρομόρφους, ὧν δύο ἢ τρεῖς ἄξιαι λόγου, πρὸς τούτοις ἐν ὠραῖον χρυσοῦν περιδέραιον ἀρχαϊκόν, συγκείμενον ἐκ ψήφων ἐχουσῶν τῶν πλείστων σχῆμα βαλάνου, κοσμοῦ-

Τὸ δὲ ἐν Mitth. d. d. a. Inst. Athen 1892 σελ. 156 κατ' ἐμὸν ἀντίγραφον ἔκδοθ' ἐν ὑπό Μομμσεν τεμάχιον τοῦ Διοκλητιανείου διατάγματος δὲν εὐρέθη ἐν τῇ ἀνασκαφῇ τοῦ θεάτρου, ὡς ἐγράφη αὐτόθι, ἀλλ' ἀπόκειται ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ τοῦ σανδαλοποιῶ Ἰω. Στρατάκου.

μενον δ' ἐν τῷ μέσῳ ὑπὸ κεφαλῆς βοός· μετὰ τοῦ περιδεραίου τούτου εὐρέθησαν καὶ δύο χρυσοὶ δακτύλιοι, ὧν ὁ μὲν φέρει ἐπὶ τῆς σφενδόνης ἔκτυπον κεφαλὴν Μεδούσης, ὁ δ' ἕτερος γλυφὴν πτηνοῦ μικροῦ. Ἡ διανομὴ τῶν ἀρχαίων τούτων εἰσέτι δὲν ἐγένετο.

ΧΡ. Δ. ΤΣΟΥΝΤΑΣ

Ἐδαπανήθησαν δὲ εἰς πάσας τὰς ἀνασκαφὰς ἐν ὄλῳ δρ. 35, 547,55.

Ἐπισκευὴ ἀρχαίων μνημείων ἀρχιτεκτονικῶν, δεομένων τοιαύτης ἐπιμελείας, οὐδεμία ἐγένετο ἐν τῷ ἔτει. Μένουσι τὰ πράγματα εἰς τὸ αὐτὸ καὶ πέρυσι σημείον καὶ δι' οὓς τότε εἵπομεν λόγους, ὄχι βέβαια διὰ τὸ ἀπρόθυμον τῆς Ἐταιρίας ἢ δι' ἐνδειαν χρημάτων.

Μόνον δὲ ἐν *Μυκήναις* ἐπιμελεῖα τοῦ ἐφόρου Χρήστου Τσουντα κατεσκευάσθη ἀγωγὸς τις στερεὸς πρὸς ἀποχέτευσιν ὑδάτων ὀμβρίων ὑπερθεν τοῦ λεγομένου τάφου τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἵνα μὴ εἰσρέωσιν εἰς αὐτόν, εἰς ὃ ἔργον ἔδαπανήθησαν δραχμαὶ 409.

Σχετικὸν δὲ τι πρὸς ταῦτα ἀναφέρομεν, ὅτι πρὸ μηνῶν τινῶν ἠρωτήθη δι' ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου τῆς παιδείας ἡ Ἐταιρία, ἂν τὴν ὑπὸ πολλῶν ποθουμένην ἀναστήλωσιν τοῦ γνωστοῦ *Λέοντος τῆς Χαιρωνείας* ἀναλαμβάνει ἐν ὄλῳ ἢ ἐν μέρει διὰ προκαταβολῆς χρημάτων ἐπὶ ἀποδόσει ὑπὸ τοῦ Κράτους. Ἀπηντήσαμεν, ὅτι ἐπειδὴ κατὰ προηγηθείσας πρὸ ἐτῶν μελέτας τὸ ἔργον θὰ στοιχήσῃ ὑπὲρ τὰς 50 χιλ. δραχμῶν, τότε μόνον θὰ δυνηθῇ νὰ ἐπιληφθῇ αὐτοῦ ἡ Ἐταιρία, ὅταν τῇ ἀποδῶσῃ ἡ Κυβέρνησις τὰ πολλὰ ὀφειλόμενα.

Καὶ ἄλλο τι τὸ αὐτὸ Ὑπουργεῖον δι' ἐγγράφου πρὸς τὴν Ἐταιρίαν οὐ πρὸ πολλοῦ προέτεινε, τὸ νὰ προβῇ τὸ Συμβούλιον εἰς ἐξαγορὰν χρήμασι τῆς Ἐταιρίας τοῦ κτήματος ἐνὸς τῶν λατομούντων ἐπὶ τοῦ λόφου τοῦ μνημείου τοῦ *Φιλοπάππου*, ἵνα οὕτω μὴ κινδυνεύσῃ τὸ μνημεῖον καὶ διασωθῇ καὶ τὸ ἀρχαϊκὸν σχῆμα τοῦ λόφου. Ὑπέδειξε δὲ τὸ Ὑπουργεῖον τῇ Ἐταιρίᾳ, ἀντὶ πάσης ἄλλης οἰασδῆποτε ἐργασίας νὰ δαπανήσῃ εἰς τὴν

ἀγορὰν ταύτην ἐκ τῶν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ λαχείου πόρων. Ἀλλὰ τὸ Συμβούλιον, καίτοι περὶ πολλοῦ ποιούμενον τὴν διάσωσιν τοῦ σχήματος τῶν πέριξ τῶν Ἀθηνῶν λόφων καὶ τῶν ἐπ' αὐτῶν οἰωνδήποτε λαξευμάτων ἢ μνημείων (καθ' ἃ καὶ πολλάκις προηγουμένως ἀνηνέχθη περὶ τούτου, εἰς τὴν Κυβέρνησιν), δὲν ἠδυνήθη ὁμως νὰ πεισθῇ, ὅτι εἰς τὴν Ἑταιρίαν ἐπιβάλλεται τὸ καθῆκον τῆς παρ' ἰδιωτῶν ἐξαγορᾶς ἀκινήτων κτημάτων καὶ ὄχι εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἣτις ἀνέκαθεν αὐτὴν ἀνεδέχετο διότι οὕτω δαπανῶσα ἡ Ἑταιρία τοὺς ἐκ τοῦ λαχείου πόρους εἰς τοιαύτας ἀγοράς, ἤθελε καταδικάσῃ ἑαυτὴν εἰς πλήρη ἀπραξίαν ὡς πρὸς τὰς λοιπὰς αὐτῆς καὶ κυρίας ἐργασίας. Κατὰ ταύτην τὴν ἔννοϊαν ἐγένετο ἡ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ἀπάντησις. Εὐχεται δὲ ἡ Ἑταιρία νὰ ἐξευρεθῇ παρὰ τῶν ἀρμοδίων ὁ κατάλληλος τρόπος τῆς διασώσεως τῶν ἐπιφανῶν τούτων περὶ τὰς Ἀθήνας τόπων καὶ εἴ τινας ἄλλοι που ἀλλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος τοιοῦτοι ὑπάρχουσιν, ἔχοντες μεγάλην σημασίαν διὰ τὴν διευκρίνησιν τῶν ἱστορικῶν γεγονότων.

Ῥητέον ἔτι καὶ τοῦτο ὅτι ἐν μηνὶ Σεπτεμβρίῳ παρεδόθησαν διὰ πρωτοκόλλου τὰ Αἰγυπτιακὰ ἀρχαῖα τοῦ φιλογενεοῦς *Ἰωάννου Δημητρίου*, τὰ τέως ἐν τῷ Μετσοβίῳ διατηρούμενα, εἰς τὴν Γενικὴν ἐφορείαν τῶν ἀρχαιοτήτων, ἵνα κατατεθῶσιν ἐν τῷ Κεντρικῷ Ἐθνικῷ Μουσεῖῳ συμφώνως τῇ θελήσει τοῦ δωρητοῦ, μέλλουσι δὲ νὰ παραδοθῶσι προσεχῶς καὶ τὰ νομίσματα τῆς αὐτῆς συλλογῆς εἰς τὸ νομισματικὸν Ἐθνικὸν Μουσεῖον.

Ἀγοραὶ ἀρχαίων ἔργων τέχνης καὶ ἐπιγραφῶν ἐγένοντο κατὰ τὸ ἔτος ὀλίγαι. Οὕτως ἔτυχε. Ἐδαπανήθη εἰς αὐτὰς ποσὸν δραχμῶν 2,449,25. Τῶν ἀγορασθέντων πάντων ὡς καὶ τῶν ὀλίγων *δωρηθέντων* τῇ Ἑταιρίᾳ ἀρχαίων μετὰ τῶν ὀνομάτων τῶν δωρητῶν θὰ προστεθῇ κατάλογος ἐν τῷ τυπωθησομένῳ τεύχει τῆς λογοδοσίας ταύτης.

Πάντα δὲ τὰ ἀρχαῖα τῆς Ἑταιρίας, πλὴν τινῶν κοινοτάτων καὶ ἀσημάντων, εἶνε καταγεγραμμένα ἐν χειρογράφοις καταλόγοις, τηρουμένοις ἐν τῷ Μετσοβίῳ καὶ προσιτοῖς εἰς τὸν βουλούμενον νὰ λάβῃ αὐτῶν γνῶσιν. Ὁ γενικὸς ἀριθμὸς τῶν καταγε-

γραμμένων συμποσοῦται νῦν εἰς 21,003 (1) — Πέρυσιν εἶχε προβῆ μέχρι 20,705. — Ἡ καταγραφὴ δὲ αὕτη γίνεται ἀπὸ ἐτών ὑπὸ τοῦ Ἐπιμελητοῦ τοῦ Μουσείου τῆς Ἑταιρίας Ἀθανασίου Σ. Κουμανούδη, βοηθουμένου καὶ ὑπὸ τοῦ πρὸ τριετίας ἐπὶ τούτῳ προσληφθέντος Ἰωάννου Γιαννικάκη, τελειοδιδάκτου τῆς φιλολογίας.

Ἡνοίγετο δὲ τὸ ἐν τῷ Μετσοβίῳ Μουσείῳ διὰ τε τοὺς ἐταίρους καὶ δι' ἅπαν τὸ κοινὸν καθ' ἑκάστην ἐλευθέρως, ἄνευ δηλ. πληρωμῆς εἰσιτηρίου, πλὴν τῆς Κυριακῆς καὶ τῶν μεγάλων ἑορτῶν. Ἐκ πωλήσεως δὲ καταλόγων ἐντύπων τῆς Μυκηναίας συλλογῆς τῶν ὑπὸ τοῦ Ἐρρίκου Σχλίεμαν δωρηθέντων τῇ Ἑταιρίᾳ εἰσεπράχθησαν δρ. 244.50.

(1) Σύγκειται ὁ ἀριθμὸς οὗτος ἐκ τῶν ἐξῆς καθ' ἕλην εἰδικῶν ἀριθμῶν: Λιθίνων 4934, χαλκῶν 1491 (ἐξ ὧν 118 σταθμά), σιδηρῶν 97, μολυβδίνων 3125 (ἐξ ὧν 1403 σύμβολα, 443 σταθμά, 740 μολυβδόβουλλα), ἀργυρῶν 89, χρυσῶν 280, ὀστεινῶν 151, ὑαλίνων 386, διαφόρων ὕλων 349, πηλίνων ἀγγείων 5890, πηλίνων μορφῶν 2121, πηλίνων λύχνων 1406, πηλίνων μητρῶν 242, πηλίνων σκευῶν 291, πηλίνων πυραμιδοειδῶν 119, πηλίνων ἀρτοποιιδῶν 28, πηλίνων λαβῶν ἀμφορέων ἐνεπιγράφων 4. — Ἰστέον δὲ ὅτι αἱ λαβαὶ ἀμφορέων αἱ ἐνεπιγράφοι (ἐκ Ῥόδου, Θάσου, Πάρου, Κνίδου, Κολοφῶνος καὶ ἄλλων τόπων) συμποσοῦνται νῦν ὑπὲρ τὰς 10 χιλιάδας, ἀποκείμεναι ἐν τοῖς ὑπογείοις τοῦ Βαρβακείου, ἐξ ὧν μέγα μέρος ἐξεδόθη ὑπὸ Alb. Dumont ἐν τῷ βιβλίῳ *Inscriptions céramiques de Grèce*. Paris, 1871.

Νομίσματα δὲ ὑπάρχουσιν (Ἑλληνικά, Ῥωμαϊκά, Βυζαντινά, Μεσαιωνικά καὶ Νεώτερα):

Χρυσᾶ.....	3
Ἀργυρᾶ.....	48
Χαλκᾶ (ἐν οἷς καὶ τὰ ἐκ κράματος).....	1557
Τουρικικοὶ παράδες.....	508
Τὸ ὅλον.....	2116

καὶ εἶνε πάντα ἀκριβῶς καταγεγραμμένα ἐν ἰδίῳ καταλόγῳ. Ἐπι σημειοῦμεν, ὅτι τῶν πηλίνων ἀγγείων τῆς Ἑταιρίας ὑπάρχει Γαλλιστὶ ἐκδεδομένος κατάλογος ὑπὸ M. Collignon, τυπωθεὶς ἐν Παρισίοις τῷ 1878, τῶν δὲ πηλίνων μορφῶν ὡσαύτως Γαλλιστὶ ὑπὸ J. Martha, ἐν Παρισίοις 1880. Ἐν δὲ τῷ βιβλίῳ τοῦ L. von Sybel τῷ ἐπιγραφομένῳ *Katalog der Sculpturen zu Athen*. Marburg, 1881, καὶ τὰ τῆς Ἑταιρίας ὅσα ἕως τότε εἶχε λιθίνα γλυπτὰ, περιεγράφησαν σχεδὸν πάντα. Ἀναφέρομεν καὶ τὸν ἐξῆς ἐπίτομον κατάλογον τῶν Ἀθηνησὶ Μουσείων *Die Museen Athens*, von Arthur Milchhöfer. Athen, K. Wilberg, 1881.

Εἰς τὰ διάφορα μουσειακὰ ἔργα, οἷον κατασκευὴν θηκῶν, βάρων, ἐπίπλων, στολῶν διὰ τοὺς φύλακας, συγκολλήσεις ἀρχαίων, ἔτι δὲ καὶ εἰς μισθοὺς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Μουσείου ἐδαπανήθησαν κατὰ τὸ ἔτος δρ. 10,499.55.

Ἡ βιβλιοθήκη τῆς Ἐταιρίας ηὔξήθη κατὰ τὸ ἔτος διὰ δαπάνης δρ. 2,309.35, ἐν οἷς καὶ τὰ δετικά τῶν ἀγορασθέντων βιβλίων. Ἐσχάτως δὲ κατεσκευάσθησαν ἐν μιᾷ τῶν αἰθουσῶν τοῦ Μετσοβίου, ἧτις ἐκενώθη ἀπὸ τῶν αἰγυπτιακῶν ἀρχαίων, θῆκαι κατάλληλοι διὰ τὴν Βιβλιοθήκην, ἵνα μετὰ πλειονοῦ τάξεως ἐντεθῶσι τὰ βιβλία καὶ μετὰ τῆς δεύσης ἀνέσεως ἐν αὐτῇ μελετῶσιν οἱ προσερχόμενοι ἀρχαιολόγοι, τοῦθ' ὅπερ δὲν ἦτο εὐκολον νὰ γίνεταί ἐν τῷ μέτρῳ τοῦδε πρὸς τοιαύτην ἐνασχόλησιν ὑπάρχοντι στενοχώρῳ δωματίῳ. Θὰ προστεθῇ ταύτῃ τῇ ἐκθέσει κατάλογος τῶν τε ἀγορασθέντων καὶ δωρηθέντων τῇ Ἐταιρίᾳ βιβλίων. Πάντων δὲ τῶν ἀπ' ἀρχῆς τῆς συστάσεως τῆς Ἐταιρίας κτηθέντων βιβλίων ὑπάρχει κατάλογος ἐν δελτίοις.

Τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος, τῆς ἐκδιδομένης ἐπιμελεῖα καὶ δαπάνῃ τῆς Ἐταιρίας, ἐξεδόθησαν πάντα τὰ τέσσαρα τεύχη τοῦ ἔτους 1891 διὰ μιᾶς τὸν μῆνα Αὐγουστον, πρότερον δὲ τὸν Ἰανουάριον καὶ τὸν Ἰούνιον τὸ τρίτον καὶ τέταρτον τοῦ 1890. Οὕτως ἔτυχε δευτέραν φορὰν τὸ ἔτος τοῦτο νὰ μὴ καθυστερήσῃ ἡ ἔκδοσις.

Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τοῦ Βασιλείου πρὸς ταῖς γενομέναις δαπάναις εἰς τὰς εἰρημένας ἀνασκαφὰς καὶ εἰς τὴν κτίσιν Μουσείων ἐπληρόνοντο ὑπὸ τῆς Ἐταιρίας τακτικῶς φύλακες ἀρχαιοτήτων ἐν Ἐλευσίνι, Ῥαμνοῦντι, Ἀμφιαρείῳ τῆς Ὠρωπίας, Θεσπιαῖς, Τανάγρα, Ἐπιδαύρῳ τῇ Ἀργολικῇ, Μυκῆναις, Τίρυνθι καὶ Βαφειῷ τῆς Λακωνικῆς, ἔτι δ' ἐνταῦθα ἐν τῷ Διπύλῳ καὶ ἐν τῷ Ἀσκληπιεῖῳ τῷ ὑπὸ τὴν Ἀκρόπολιν. Ἐπίδομα δὲ μισθοῦ καὶ ὁδοιπορικὰ ἔξοδα τὰ συνήθη ἐδόθησαν κατὰ τὸ ἔτος εἰς τρεῖς ἐφόρους τῆς Κυβερνήσεως ἐκπεμφθέντας εἰς ἀρχαιολογικὴν τῆς Ἐταιρίας ὑπηρεσίαν, διότι ὁ ἐν Ἐλευσίνι τὴν τοιαύτην ὑπηρεσίαν ἐκτελῶν σύμβουλος τῆς Ἐταιρίας ἐκτελεῖ αὐτὴν ἄνευ ἀμοιβῆς ἀπὸ τριῶν ἤδη ἐτῶν. — Εἰς πάντα ταῦτα ἐδαπανήθησαν ἐν τῷ ἔτει δρ. 12,476.

Προκατεβλήθησαν δὲ κατὰ τὸ ἔτος ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου παρὰ τῆς Ἑταιρίας ἀτόκως, ὡς ἀπὸ ἐτῶν τοῦτο γίνεται, διὰ ἐξαγορὰν γηπέδων καὶ ἄλλας ἀρχαιολογικὰς χρείας δρ. 42,640.— καὶ ἦτο τῇ 31ῃ Δεκεμβρίου λήξαντος ἔτους τὸ χρέος τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὴν Ἑταιρίαν, ἀπαρτιζόμενον καὶ ἐκ προτέρων προκαταβολῶν, ἐν ὧν δρ. 73,314.57.

Τοσαῦτα, κύριοι, εἶχε νὰ ἐκθέσῃ τὸ Συμβούλιον περὶ τῶν ἐν τῷ λήξαντι ἔτει πράξεών του.

Εἶτα, ἀπόντος ἕνεκα ἀσθενείας τοῦ ταμίου Γ. Νικολαΐδου, ὅστις ἔμελλεν, ὡς συνήθως, ν' ἀναπτύξῃ προφορικῶς κατ' ἄρθρα τὸν ἐντύπως εἰς τὴν Συνέλευσιν ὑποβληθέντα ἰσολογισμόν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων καὶ τὸν πίνακα τῆς περιουσίας τῆς Ἑταιρίας, ὁ σύμβουλος Δημ. Φίλιος ἀνέγνωσε βραχεῖαν ἐξηγητικὴν ἔκθεσιν περὶ τῶν πινάκων (οὗς ἶδε ἐν παραρτήματι (σελ. α-θ) εἰς τὸ τέλος τοῦ παρόντος τεύχους).

Μετὰ ταῦτα προκειμένου νὰ γίνῃ ἡ ἐκλογή τῆς ἐξελεγκτικῆς τῶν λογαριασμῶν ἐπιτροπῆς, ὁ πρόεδρος προέτεινε νὰ γίνῃ αὕτη διὰ ψηφοδελτίων, ἀφοῦ ὁ Ὀργανισμὸς δὲν ὀρίζει τὸν τρόπον τῆς ἐκλογῆς. Μετὰ τινα συζήτησιν οἱ πλεῖστοι τῶν ἐταίρων ἐδέχθησαν τὸν ἐπικρατήσαντα τρόπον, οὕτω δὲ ἄνευ ψηφοφορίας ἀνεκηρύχθησαν ὑπὸ τῶν πλειόνων ἐλεγχταὶ οἱ ἐταῖροι κ. κ. Θ. Κετσέας, Κ. Μανιάκης καὶ Νικ. Ἀναστασίου. Ἡ συνέλευσις ἐλύθη περὶ μεσημβρίαν.

Μετὰ δύο ὁ ἑβδομάδας, τῇ 16ῃ Φεβρουαρίου 1892, ἡμέρᾳ Κυριακῇ, ὥρα 10^η π. μ. συνελθόντων αὐθις τῶν ἐταίρων ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, ὁ ἀντιπρόεδρος τῆς Ἑταιρίας Σπ. Φιντικλῆς καταλαβὼν τὸ βῆμα ἀνήγγειλε τὸν

κατὰ τὸν ὀργανισμόν τῆς Ἑταιρίας σκοπὸν τῆς συνελύσεως, ἤτοι ἀκρόασιν τῆς ἐκθέσεως τῶν ἐλεγκτῶν καὶ ἐκλογὴν τοῦ νέου Συμβουλίου διὰ δύο ψηφοφοριῶν, καὶ ἀνέγνω τὴν ἐξῆς πρὸς αὐτὸν ἐπιστολὴν τοῦ προέδρου τῆς Ἑταιρίας Ἀλ. Κοντοσταύλου.

Κύριε ἀντιπρόεδρε,

Σπεύδω νὰ παρακαλέσω ὑμᾶς ὅπως εὐαρεστηθῆτε καὶ προεδρεύσητε, ἀντ' ἐμοῦ, τῆς σήμερον συγκροτηθεμένης συνελύσεως τῶν ἐταίρων, καθόσον ἕνεκα τῆς ἀπὸ τινων ἡμερῶν ἀσθενείας μου, κωλύομαι, δυστυχῶς, νὰ προσέλθω εἰς αὐτήν, ἐνῶ μέχρι τῆς χθὲς ἠλπίζον ὅτι ἤθελον δυνηθῆ νὰ πράξω τοῦτο.

Ἐπειδὴ δέ, ὡς ἤκουσα, τῶν ἀξιωτῶν συναδέλφων τινὲς προτίθενται νὰ ἐπαναλάβωσι τὴν πρότασιν περὶ ἀναθεώρησης τοῦ κειμένου ὀργανισμοῦ, ἣτις, ἀορίστως πρό τινων μηνῶν ἀναβληθεῖσα, ἐπίστευα, ὅτι δὲν ἤθελε καὶ πάλιν ἐπαναληφθῆ, ἀρκεσθείσης τῆς συνελύσεως εἰς τὴν δῆλωσιν τοῦ συμβουλίου περὶ τῆς οἴκοθεν ὑπ' αὐτοῦ τηρήσεως τῶν ἐν τῇ δηλώσει ἐκεῖνη μνημονευθεισῶν προτάσεων, ἐπειδὴ, λέγω, ἤκουσα τὰ περὶ τῆς προθέσεως ταύτης, θεωρῶ καθήκόν μου, τρὸς πρόληψιν πάσης παρεξηγήσεως, νὰ ὑπομνήσω, δι' Ἰμῶν, τὴν συνέλευσιν, τῆς ἀρχῆθεν γνώμης μου περὶ τοῦ ἀσυμφόρου τῆ ἑταιρίας τῶν προταθεισῶν μεταρρυθμίσεων, δι' οὓς λόγους ἄλλοτε καὶ κατ' ἐπανάληψιν ἔσχον τὴν τιμὴν νὰ ἐξηγήσω καὶ εἰς τὴν ἐκ νέου μνείαν τῶν ὁποίων θεωρῶ ὅλως περιττὸν νὰ ἐπανεέλθω.

Οὕτω δὲ οἱ ἀξιότιμοι συνάδελφοι, ἀναμιμνησκόμενοι τῆς ἐπὶ τοῦ εἰρημένου θέματος γνώμης μου καὶ δυνάμενοι ἐπομένως νὰ κρίνωσι, σχετικῶς πρὸς αὐτό, περὶ τῆς καταλληλότητός μου ὡς προϊσταμένου τῆς Ἑταιρίας, θέλουσιν ἀναμφιβόλως, ἐπιληφθῆ τῆς παρεχομένης αὐτοῖς σήμερον εὐκαιρίας, διὰ τῆς γενησομένης ἐκλογῆς τῶν μελῶν τοῦ νέου συμβουλίου, ὅπως λύσωσιν ἐμπράκτως, καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς ἐμέ, τὸ περὶ οὗ πρόκειται ζήτημα, ὥστε ἐὰν μὲν θεωρῶσι τὴν ἀναθεώρησιν ἀσύμφορον, θέλουσι, εἰς ἣν περίπτωσιν δὲν ἤθελεν ὑπάρχει καὶ ἄλλη τις τυχὸν κατ' ἐμοῦ

αίτια, μὲ τιμήσει καὶ πάλιν διὰ τῆς ψήφου αὐτῶν, ἐὰν δέ, τοῦ-
ναντίον, θεωρῶσι τὴν ἀναθεώρησιν ταύτην ἀναγκαίαν, θέλουσι
καταψηφίσει ἐμοῦ, βέβαιοι ὄντες, ὅτι καὶ οὕτως, οὐδέποτε θέλω
παύσει σεμνυνόμενος ἐπὶ τῇ ἐξόχῳ τιμῇ, ἣν ἐπὶ τόσα κατὰ συ-
νέχειαν ἔτη μοὶ ἀπένειμον.

Ἐπὶ τούτοις διατελῶ ὅλως ὑμέτερος

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Φεβρουαρίου 1892.

A. A. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐπιστολῆς ταύτης ὁ λόγος
ἐδόθη εἰς τὸν εἰσηγητὴν τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς Νικ.
Ἀναστασίου, ὅστις παρελθὼν ἀνέγνω τὴν ἐξῆς ἔκθεσιν.

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΕΞΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑΣ

Πρὸς τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τῶν ἐταίρων τῆς ἐν
Ἀθήναις Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας.

Κύριοι,

Ἐπιληφθέντες τῆς ἐξελέγξεως τῶν τοῦ λήξαντος ἔτους 1891
λογαριασμῶν τῆς ἡμετέρας Ἑταιρίας, ἐπίστημεν μετ' ἀκριβοῦ
ἐξέτασιν τῶν τηρουμένων ἐν τῷ γραφείῳ τῆς Ἑταιρίας βιβλίων
καὶ δικαιολογητικῶν ἐγγράφων, ὅτι ἡ διαχείρισις ὑπῆρξε καθ'
ὅλα ἀκριβεστάτη καὶ σύμφωνος πρὸς τὸν δημοσιευθέντα προγε-
νεστέρας ἀπολογισμὸν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Ἐκ τῆς ἐξετάσεως τῶν λογιστικῶν βιβλίων προκύπτει ὅτι τὰ μὲν ἔσοδα τῆς Ἑταιρίας ἀνῆλθον εἰς δραχ. . . 295,885.68
Ἦτοι ἐκ τοῦ εἰς μετρητὰ ὑπολοίπου τῆς 31 Δεκεμβρίου 1890 . . . . . Δρ. 10,139.88

Ἐκ κυρίων ἐσόδων

Τουτέστιν ἐκ συνδρομῶν ἐν γένει » 11,528.50
ἐκ τόκων καὶ μερισμάτων . . . » 14,040.—
ἐκ κληροδοτημάτων . . . . . » 5,000.—
ἐκ τοῦ λαχείου . . . . . » 164,624.95
ἐκ διαφορῶν . . . . . » 912.85
ἐξ ἐνοικίων . . . . . » 300.—
ἐκ συνδρομῶν τῆς Ἀρχ. Ἐφ. . . . . » 3,552.50

Ἐκ διαφορῶν λ/σιμῶν

ἐξ ἀτόκου καταθέσεως . . . . . » 10,000.—
ἐξ ἀνοικτοῦ λογαριασμοῦ . . . . . » 56,000.—
ἐξ εἰσπρ. καθυστερουμένων . . . . . » 5,147.—
ἐξ » προκατ. λ/μῶ Δημ. » 2,640.—
ἐξ » » » Ἑταιρ. » 12,000.—
Τὸ ὅλον . . . . . Δρ. 295,885.68

Τὰ δὲ ἔξοδα εἰς δραχ. 292,783.52, ἐδαπανήθησαν δηλονότι εἰς κύρια ἔξοδα ἦτοι :

εἰς μισθοδοσίαν τοῦ προσωπικοῦ, εἰς γραφικὴν ὕλην, χάρτην, τυπωτικά, ταχυδρομικά, ἀγορὰν βιβλίων, εἰς δετικά καὶ εἰς κατασκευὴν βιβλιοθηκῶν . . . . . Δρ. 10,180.54
εἰς μισθοὺς προσωπικοῦ Μουσείων, εἰς συγχολλήσεις καὶ ἀπεικονίσεις ἀρχαίων καὶ ἀγορὰν ἀρχαίων . . . . . » 12,948.80
εἰς ἀνασκαφὰς ἐν γένει . . . . . » 35,547.55

Εἰς μεταφορὰν . . . . . Δρ. 58,676.89 295,885.68

Ἐκ μεταφορᾶς	Δρ.	58,676.89	295,885.68
εἰς κατασκευὴν Μουσείων ἐν ταῖς ἐπαρχίαις	»	16,369.98	
εἰς μισθοὺς καὶ ἐπιμισθία ἐφό- ρων καὶ φυλάκων ἐν ταῖς ἐπαρχίαις	»	12,476.—	
εἰς ἔκδοσιν τῆς Ἀρχ. Ἐφημ..	»	10,354.—	
εἰς ἔξοδα λαχείου καὶ πληρω- μῆν τῶν κερδησάντων γραμ- ματίων	»	93,328.50	
εἰς διάφορα	»	838.15	
Τὸ ὅλον	Δρ.	192,043.52	

Εἰς διαφόρους λ/σμοὺς

εἰς Βιομηχανικὴν Τράπεζαν . .	Δρ.	50,300.—	
εἰς προκαταβολ. λ/μῶ Δημ..	»	42,640.—	
εἰς » » Ἐταιρ.	»	7,800.—	292,783.52

ἔμεινε ὑπόλοιπον, μεταφερόμενον εἰς τὴν διαχεί-
ρισιν τοῦ 1892 3,102,16

Ἡ περιουσία τῆς Ἐταιρίας, συνισταμένη ἐξ ἀκινήτων, ἐκ μετοχῶν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, ἐκ λαχειοφόρων ὁμολογιῶν, ἐκ δημοσίων χρεωγράφων, ἐκ προκαταβολῶν διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἐταιρίας, ἐξ ὀφειλῆς τοῦ ἀποβιώσαντος ταμίου καὶ ἐκ τοῦ εἰς μετρητὰ ὑπολοίπου, ἀνήρχετο κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1891 εἰς δρ. 392,353,36.

Ἦτοι ηὔξηθη κατὰ δρ. 24,285 καὶ ²⁶/₁₀₀.

Μεταβάντες καὶ εἰς τὸ Μουσεῖον τῆς Ἐταιρίας, ἐζητήσαμεν παρὰ τοῦ φιλοπόνου ἐπιμελητοῦ Ἀθανασίου Κουμανοῦδῃ σχετικὰς πληροφορίας περὶ τῶν κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἀγορασθέντων ἀρχαίων, βιβλίων καὶ τῶν ἐκδοθέντων τευχῶν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος.

Ἐκ τῶν πληροφοριῶν δέ, ἃς ἐλάβομεν ἐκ τῶν ἐν ἀκριβείᾳ τηρουμένων καταλόγων τῶν ἀρχαίων καὶ τῶν βιβλίων καὶ τέ-

λος τῆς κανονικῆς ταξινομήσεως τῶν παντοειδῶν προγονικῶν κειμηλίων, ἀπεκομίσαμεν ἀγαθὰς ἐντυπώσεις.

Περαίνοντες τὴν ἐκθεσιν ταύτην, κρίνομεν καθήκον νὰ προτινώμεν εἰς τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν, ὅπως ἐκφράσῃ τὰς εὐχαριστίας αὐτῆς πρὸς πάντα τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου διὰ τὴν ὄντως λελογισμένην διαχείρισιν τῶν ἐν γένει συμφερόντων τῆς ἐθνωφελοῦς Ἑταιρίας ἡμῶν, πρὸς δὲ τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τοῦ Γραφείου καὶ τοῦ Μουσείου τὸν πρέποντα ἔπαινον διὰ τὸν ζῆλον, ὃν ἐπέδειξαν περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντος

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 15 Φεβρουαρίου 1892.

Ἡ Ἐξελεγκτικὴ Ἐπιτροπὴ

Θ. ΚΕΤΣΕΑΣ

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

ΣΗΜ. Ὁ συνάδελφος ἡμῶν κ. Κ. Μανιάκης, μεταβὰς εἰς Πάτρας, δὲν ἔλαβε μέρος εἰς τὴν ἐξέλεξιν.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς ἡ συνέλευσις ἐνέκρινε τοὺς λογαριασμοὺς καὶ προέβη κατὰ τὸν ὀργανισμὸν πρῶτον εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ προεδρείου. Ἐκφωνηθέντος τοῦ καταλόγου τῶν πληρωσάντων τὴν συνδρομὴν των ἐταίρων, ἐψήφισαν ἐταῖροι 78, γενομένης δὲ διαλογῆς ὑπὸ τοῦ προεδρεύοντος ἀντιπροέδρου Σπ. Φιντικλέους καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Εὐαγγ. Παπαχατζῆ καὶ Π. Καρολίδου ἀνεκηρύχθησαν:

Πρόεδρος	Ἄλ. Α. Κοντόσταυλος	διὰ ψήφων	74
Ἀντιπρόεδρος	Σπ. Φιντικλῆς	»	71
Γραμματεὺς	Στ. Α. Κουμανούδης	»	68
Ταμίας	Γ. Νικολαΐδης	»	68

Δεύτερον προέβη ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν λοιπῶν ἐπτὰ μελῶν τοῦ συμβουλίου. Ἐκφωνηθέντος τοῦ

καταλόγου ἐψήφισαν ἑταῖροι 94, γενομένης δὲ διαλογῆς ἀνεκηρύχθησαν σύμβουλοι οἱ ἑξῆς :

Δημοσθ. Τσιθανόπουλος	διὰ ψήφων	77
Παν. Καρθαδίας	»	76
Στέφ. Δραγούμης	»	73
Ἄντ. Οἰκονόμος	»	71
Κυρ. Μυλωνᾶς	»	68
Ἄχ. Ἀγαθόνικος	»	67
Δημ. Φίλιος	»	54

καὶ ἡ Συνέλευσις ἐλύθη περὶ μεσημβρίαν.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΤΩΝ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ ΚΑΤΑΒΑΛΟΝΤΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΝ

ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ (1)

(*Ὅσων ἑταίρων τὰ ὀνόματα φέρουσι ἀστερίσκον, αὐτοὶ πρὸς τῇ ἐτησίᾳ συνδρομῇ καὶ καθυστεροῦσαν ἄλλην κατέβαλον, ἢ τὴν τοῦ προσεχοῦς ἔτους*).

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΘΝ. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ. Δρ. 1000.—	ΑΠΕΡΓΗΣ ΝΙΚ. . . . Δρ.	15.—
ΑΓΑΘΟΝΙΚΟΣ ΑΧ. . . . »	ΔΡΑΒΑΝΤΙΝΟΣ ΙΩ. . . . »	20.—
ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Γ. Ι. . . . »	ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ Π. Π. . . . »	15.—
ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Κ. Ι. . . . »	ΑΡΕΤΑΙΟΣ ΘΕΟΔ. . . . »	15.—
ΑΘΗΝΟΓΕΝΗΣ Γ. . . . »		15.—
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Κ. . . . »	ΒΑΛΛΑΩΡΙΤΗΣ ΙΩ. . . . »	15.—
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Χ. . . . »	ΒΑΣΗΣ ΣΠΥΡ. . . . »	15.—
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΝΙΚ. . . . »	BECK KARL. . . . »	15.—
ΑΝΔΡΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤ. . . . »	ΒΕΛΕΝΤΖΑΣ Σ. . . . »	15.—
ΑΝΕΖΗΣ ΔΗΜ. . . . »	ΒΙΚΕΛΑΣ ΔΗΜ. . . . »	15.—
ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ ΑΝΤ. Ι. . . . »	ΒΛΑΓΚΑΛΗΣ Ν. . . . »	15.—
ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ Κ. . . . »	ΒΛΑΣΤΟΣ ΚΩΝΣΤ. . . . »	15.—

(1) Ἐν τῷ καταλόγῳ τούτῳ περιέχονται καὶ τὰ ὀνόματα τῶν μετὰ τὴν κλεισίαν τῶν λογαριασμῶν καταβαλόντων συνδρομὴν διὰ τὸ ἔτος 1891 ἑταίρων.

ΒΟΥΡΕΒΛΑΣ ΙΩ. . . Δρ.	15.—	ΚΑΣΔΟΝΗΣ ΓΕΩΡΓ. . . Δρ.	15.—
ΒΟΥΚΡΑΣ ΔΗΜ. . . »	15.—	ΚΑΣΔΟΝΗΣ ΣΩΚΡ. . . »	15.—
ΒΟΥΤΖΙΝΑΣ ΕΜ. . . »	15.—	ΚΑΣΙΜΑΤΗΣ Κ. . . »	15.—
ΓΑΖΕΠΗΣ ΓΕΩΡΓ. . . »	15.—	ΚΑΣΤΡΩΜΕΝΟΣ ΑΔ. . . »	15.—
ΓΑΛΑΝΗΣ ΕΜ. . . »	15.—	ΚΑΣΤΡΩΜΕΝΟΣ ΠΑΝ. . . »	15.—
ΔΑΜΑΔΑΣ ΝΙΚ. . . »	15.—	ΚΑΤΑΚΟΥΖΗΝΟΣ ΑΔ. . . »	15.—
ΔΑΜΙΡΑΔΗΣ Μ. . . »	15.—	ΚΑΤΡΙΒΑΝΟΣ ΑΘ. . . »	15.—
ΔΕΜΕΡΤΖΗΣ ΑΔ. . . »	25.—	ΚΑΤΕΡΑΣ Μ. . . »	15.—
ΔΗΜΙΤΕΑΣ ΜΑΡΓ. . . »	15.—	ΚΕΤΣΕΑΣ ΘΕΜ. . . »	15.—
ΔΙΟΣΚΟΡΙΔΗΣ Χ. . . »	15.—	ΚΙΝΔΥΝΗΣ ΑΝΤ. . . »	20.—
ΔΟΥΡΟΥΤΗΣ ΑΘ. . . »	15.—	ΚΟΥΥΒΑΣ ΑΔ. . . »	15.—
ΔΡΑΓΟΥΜΗ ΕΛΙΖΑ Σ. . . »	15.—	ΚΟΝΤΟΣ ΚΩΝΣΤ. . . »	15.—
ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ ΕΜ. . . »	15.—	ΚΟΝΤΟΣΤΑΤΟΣ ΑΔ. Α. . . »	15.—
ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ ΣΤ. . . »	15.—	ΚΟΠΑΝΙΤΕΑΣ ΣΤ. Ι. . . »	15.—
ΕΔΕΥΘΕΡΙΑΔΗΣ Σ. . . »	15.—	ΚΟΣΣΟΝΑΚΟΣ Κ. . . »	15.—
ΕΥΑΓΓΕΛΙΑΔΗΣ Μ. . . »	15.—	ΚΟΥΜΑΝΟΥΔΗΣ ΣΤ. Α. . . »	15.—
ΕΥΤΑΣΙΑΣ ΙΩ. . . »	15.—	ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ Δ. . . »	15.—
ΖΑΧΑΡΙΟΥ Δ. ΙΙ. . . »	15.—	ΚΟΦΙΝΙΩΤΗΣ ΙΩ. . . »	15.—
ΖΕΓΚΙΝΗΣ ΙΩ. . . »	15.—	ΚΡΗΤΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓ. . . »	15.—
ΖΗΝΙΩΤΗΣ ΝΙΚ. . . »	15.—	ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΙΩ. . . »	15.—
ΖΥΓΟΜΑΔΑΣ ΑΝΤ. . . »	15.—	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ Π. . . »	15.—
ΗΛΙΑΔΗΣ ΜΙΛΤ. . . »	51.—	ΚΩΣΤΗΣ Κ. Ν. . . »	15.—
ΘΑΔΗΣ ΜΙΛΤ. . . »	15.—	ΛΑΖΑΡΗΣ ΧΡ. . . »	15.—
ΘΕΟΣ ΤΕΑΤΟΣ ΙΩ. . . »	15.—	ΛΑΚΩΝ ΒΑΣ. . . »	15.—
ΘΕΟΦΙΛΑΤΟΣ ΙΩ. . . »	15.—	ΛΑΜΠΡΥΝΙΔΗΣ Μ. . . »	15.—
ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ Π. . . »	20.—	ΛΕΟΝΑΡΔΟΣ Β. Ι. . . »	15.—
ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ Π. . . »	15.—	ΛΙΒΑΣ ΑΘΑΝ. . . »	15.—
ΚΑΖΑΝΗΣ ΝΕΟΚΛ. . . »	15.—	LOLLING H. . . »	15.—
ΚΑΔΑΠΟΘΑΚΗΣ Μ. . . »	15.—	ΛΟΝΤΟΣ Α. . . »	15.—
ΚΑΛΔΙΓΡΑΣ ΠΑΥΛ. . . »	15.—	ΛΥΡΗΣ ΙΩ. . . »	15.—
ΚΑΛΔΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ Θ. . . »	15.—	ΛΥΡΗΣ ΝΙΚ. . . »	15.—
ΚΑΜΠΟΥΡΟΥΛΟΥ Δ. . . »	15.—	ΜΑΓΓΙΩΡΟΣ Γ. . . »	15.—
ΚΑΜΠΟΥΡΟΥΛΟΥ ΙΩ. . . »	15.—	ΜΑΚΚΑΣ ΔΗΜ. . . »	15.—
ΚΑΝΑΚΗΣ ΠΕΤΡ. . . »	15.—	ΜΑΛΚΟΠΟΥΛΟΣ Θ. . . »	15.—
ΚΑΝΕΛΛΗΣ ΑΝΤ. . . »	15.—	ΜΑΝΙΑΚΗΣ Κ. . . »	15.—
ΚΑΡΑΠΑΝΟΣ Κ. . . »	25.—	ΜΑΝΤΖΑΚΟΣ ΧΡ. . . »	15.—
ΚΑΡΟΛΙΔΗΣ Π. . . »	15.—	ΜΑΡΙΟΔΟΠΟΥΛΟΣ Θ. . . »	15.—
ΚΑΡΤΕΡΑΚΗΣ Ν. . . »	15.—	ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩ. . . »	15.—
		ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ ΑΔ. . . »	15.—
		ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ ΚΥΡ. . . »	15.—
		ΜΕΛΑΣ ΜΙΧ. . . »	25.—
		ΜΙΣΤΡΙΩΤΗΣ Γ. . . »	15.—
		ΜΙΣΥΡΑΝΗΣ ΝΙΚ. . . »	25.—
		ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ ΑΝΤ. . . »	15.—
		ΜΟΣΧΑΚΗΣ ΝΙΚ. . . »	15.—

ΜΟΞΧΟΒΑΚΗΣ Ν. . . Δρ.	15.—	ΠΟΤΟΛΑΚΑΣ ΑΧ. . . Δρ.	15.—
ΜΟΥΣΗΣ ΙΩ. . . . . »	15.—	ΠΡΟΒΕΛΕΓΓΙΟΣ ΑΡ. . . »	15.—
ΜΠΑΛΑΝΟΣ ΝΙΚ. . . . . »	15.—	ΠΡΩΤΟΔΙΚΟΣ ΙΩ. . . . . »	15.—
ΜΠΟΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥΣ Μ. . . »	15.—		
ΜΠΟΥΚΗΣ ΕΜ. . . . . »	15.—	ΡΑΛΛΗΣ ΠΑΝΤ. . . . . »	15.—
ΜΠΟΥΚΗΣ ΙΩ. . . . . »	15.—	ΡΕΝΙΕΡΗΣ Μ. . . . . »	15.—
ΜΥΔΩΝΑΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ. . . »	15.—	ΡΟΔΙΟΣ ΙΩ. . . . . »	15.—
		ΡΩΜΑΪΔΗΣ ΑΡΙΣΤΟΤ. . . »	15.—
ΝΕΓΡΟΠΟΝΤΗΣ Μ. . . . . »	15.—	ΡΩΜΑΪΔΗΣ ΔΗΜ. . . . . »	15.—
ΝΕΓΡΗΣ ΦΩΚ. . . . . »	15.—	ΡΩΜΑΪΔΗΣ ΚΩΝΕΤ. . . . »	15.—
ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ Γ. . . . . »	15.—	ΡΩΜΑΕ ΚΑΙΣ. . . . . »	15.—
ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ ΙΩ. . . . . »	15.—	ΡΩΣΟΥΡΜΟΣ ΣΠ. . . . . »	15.—
ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ Π. . . . . »	15.—		
		ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ ΣΠ. . . »	15.—
ΞΑΝΘΑΚΗΣ ΠΕΤΡ. . . . . »	15.—	ΣΑΜΙΟΣ ΚΩΝΕΤ. . . . . »	15.—
ΞΥΘΑΛΗΣ ΙΩ. . . . . »	15.—	ΣΒΟΡΩΝΟΣ ΙΩ. . . . . »	15.—
		ΣΕΜΙΤΕΛΟΣ ΔΗΜ. . . . . »	15.—
ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ Β. . . . . »	15.—	ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩ. . . . . »	15.—
ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ ΠΡΟΚ. . . . »	15.—	ΣΚΙΑΣ ΑΝΔΡ. . . . . »	15.—
ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ ΑΝΤ. . . . . »	15.—	ΣΚΟΥΖΕ ΑΔΕΣ. Γ. . . . . »	15.—
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΚΩΝΕΤ. . . . . »	15.—	ΣΚΟΥΖΕ Π. Γ. . . . . »	15.—
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΠΑΝ. . . . . »	15.—	ΣΚΟΥΛΟΥΔΗΣ ΣΤ. . . . . »	15.—
		ΣΟΥΤΕΟΣ ΑΔ. . . . . »	50.—
ΠΑΓΑΝΕΛΗΣ ΣΠ. . . . . »	20.—	ΣΤΑΝΗΣ ΒΑΛ. . . . . »	15.—
ΠΑΝΤΑΖΙΔΗΣ ΙΩ. . . . . »	15.—	ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΚΥΠ. . . . . »	15.—
ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Γ. . . . . »	15.—	ΣΧΙΝΑΣ ΒΑΣ. . . . . »	15.—
ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ Ν. . . »	15.—		
ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ ΠΑΝ. . . . . »	15.—	ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑΚΟΣ Ν. . . »	15.—
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Θ. . . »	15.—	ΤΡΙΚΟΥΓΗΣ ΙΩ. . . . . »	15.—
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡ. . . . . »	15.—	ΤΡΟΥΜΠ ΕΥΓ. . . . . »	15.—
ΠΑΠΑΔΕΞΑΝΑΡΗΣ Ν. . . . . »	15.—	ΤΣΙΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ Δ. . . . . »	15.—
ΠΑΠΑΔΟΥΚΑΣ Κ. . . . . »	15.—	ΤΣΟΥΝΤΑΣ ΧΡ. . . . . »	15.—
ΠΑΠΑΜΑΡΚΟΥ ΧΑΡ. . . . . »	15.—		
ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ Π. . . . . »	15.—	ΦΕΡΜΠΟΣ ΠΑΝ. . . . . »	15.—
ΠΑΠΑΝΑΡΕΟΥ Α. . . . . »	15.—	ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΥΣ Θ. ΝΙΚ. . . »	15.—
ΠΑΠΑΧΑΤΖΗΣ ΕΥΑΓΓ. . . . . »	18.—	ΦΙΛΙΟΣ ΔΗΜ. . . . . »	15.—
ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ Γ. . . . . »	15.—	ΦΙΝΤΙΚΑΝΗΣ ΣΠ. . . . . »	15.—
ΠΑΣΠΑΤΗΣ ΑΔ. . . . . »	15.—		
ΠΑΣΧΑΛΗΣ ΛΕΩΝ. . . . . »	15.—	ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ ΜΙΧ. . . . . »	15.—
ΠΑΤΥΧΑΣ ΓΕΩΡΓ. . . . . »	15.—	ΧΑΤΖΙΔΑΚΙΣ Γ. . . . . »	15.—
ΠΑΥΛΙΔΗΣ ΠΑΝ. . . . . »	15.—	ΧΑΤΖΙΔΑΚΙΣ ΙΩ. . . . . »	15.—
ΠΕΡΡΗΣ ΠΕΤΡ. . . . . »	15.—	ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ Ν. Α. . . . . »	15.—
ΠΕΡΡΗΣ ΣΠ. . . . . »	15.—		
ΠΕΤΑΛΑΣ ΑΝΤ. . . . . »	15.—		
ΠΟΛΙΤΗΣ Ν. Γ. . . . . »	15.—	ZILLER E. . . . . »	15.—

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

ΔΗΜΟΣ ΠΕΙΡΑΙΕΩΝ . . Δρ.	100.—	ΖΑΝΝΕΤΟΣ Γ. . . Δρ.	15.—
ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ ΑΝΔΡ. . »	15.—	ΚΑΕΤΡΙΩΤΗΣ ΧΡ. . . »	15.—
ΑΥΤΙΑΣ ΙΩ. . . . . »	15.—	ΚΟΛΥΜΒΑΣ Γ. . . . . »	15.—
ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡ. . »	15.—	ΜΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΣ ΤΡ. . »	15.—
ΔΡΑΓΑΤΗΣ Ι. Χ. . . . . »	15.—		

ΕΝ ΒΟΙΩΤΙΑ

ΜΟΝΗ ΤΟΥ ΓΕΝΕΣΙΟΥ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ (Πελαγίας) . . . . Δρ.	25.—
---	------

ΕΝ ΛΙΓΙΝΗ

ΗΡΕΙΩΤΗΣ ΠΑΝ. . . . . Δρ.	15.—
---------------------------	------

ΕΝ ΤΩ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩ

ΒΛΑΣΤΟΣ ΣΤΕΦ. ΕΝ ΜΑΣΣΑΛΙΑ . . . . . Δρ.	25.—
ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ ΜΑΡΚ. ΕΝ ΒΙΕΝΝΗ . . . . . »	50.—
ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ Ν. ΕΝ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΕΙ . . . . . »	100.—
ΣΚΕΝΔΕΡΑΝΗΣ ΡΗΓ. ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ . . . . . »	25.—

BIBΛΙΑ ΔΩΡΗΘΕΝΤΑ

(ἐν τούτοις περιέχονται καὶ τὰ κατ' ἀνταλλαγὴν ἀποκτηθέντα)

- American journal of archaeology. Vol. VI. Boston, 1890.
Archaeological and ethnological papers of the Peabody
Museum. Vol. I, N° 2. Cambridge, 1891.
Arch.-Epigraphische Mittheilungen aus Oesterreich-Un-
garn. XIV. Wien, 1891. XV, 1. Wien, 1892.
Archaeological Institute of America. First, second and
third annual reports of the School at Athens 1881-
84 (Reprinted). Cambridge, 1886.
—Ninth annual report. 1889-90. Cambridge, 1890.
—Index to publications, 1879-89. Cambridge, 1891.
Benndorf, O., Ueber das Alter des Trojaspieles (ἀπό-
σπασμα).
Berliner philologische Wochenschrift. Jahrg. 3-11. Ber-
lin, 1883-1891.
Blinkenberg, Chr., Eretriske Gravskrifter. Köbenhavn,
1891.
Bollettino delle opere straniere acquistate dalle bibliote-
che governative del regno d'Italia, Vol. VI, 1. 3. 4.
6. 9. 11. Roma, 1891.
Bugge, Sophus., Etruskisch und armenisch. Christiania,
1890.
Bulletin de correspondance hellénique. XV. Athènes, 1891.
Cambridge antiquarian Society. Proceedings with com-
munications N° XXXI. Cambridge, 1891.
—Proceedings with communications N° XXXII. Cam-
bridge, 1891.
—Report and communications 1887-88. Cambridge,
1891.

- Catalogo delle monete possedute dal dott. Tom. Capo.
Roma, 1891.
- Contogiorgi, P., Biographie du poète latin Ovide. Braila,
1884.
- Daae, Lud., Joannis agricolae islebensis apophthegmata.
Christianiae, 1886.
- Symbolae ad historiam ecclesiasticam. Christianiae,
1888.
- Δελτίον ἀρχαιολογικὸν ἐκδιδόμενον ὑπὸ τοῦ γενικοῦ ἐφόρου Π.
Καββαδία. Τόμ. Σ. 1890 σελ. 113-183. Τόμ. Ζ. 1891
σ. 1-111.
- Δελτίον τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς Ἑταιρίας τῆς Ἑλλάδος.
Τόμ. 3 φυλ. 11. 12. Ἐν Ἀθήναις, 1891.
- Die attischen Grabreliefs. II Lieferung. Textbogen 3-5,
Taf. XXVI-L. Berlin, 1891.
- Ἑλλ. Φιλολογικὸς Σύλλογος. Τόμ. ΙΘ'. 1884-85. Ἐν Κων-
σταντινουπόλει, 1890.
- Flinders Petrie W.M., Kahun, Gurob and Hawara. Lon-
don, 1890.
- Forhandlinger i videnskabs-selskabet i Christiania. Aar,
1890. Christiania, 1891.
- Glassnik serbskoga utsenog druschtwa. N° 72. Belgrad,
1891.
- Inscriptiones graecae Siciliae et Italiae, consilio et aucto-
ritate academiae litterarum regiae borussicae. Edidit
G. Kaibel et Alb. Lebegue. Berolini, 1890.
- Jahrbuch d. k. d. archaeol. Institutes. Bd. VI. Berlin,
1891.—Antike Denkmäler. Bd. I, 5 (1890). Berlin, 1891.
- Journal of hellenic studies. Vol. XI. 2. London, 1890.
Vol. XII, 1. London, 1891.
- Κατάλογος τῶν βιβλίων τῆς ἐθνικῆς βιβλιοθήκης τῆς Ἑλλάδος.
— Τμῆμα Δ. Γλωσσολογία. Ἐν Ἀθήναις, 1891.
— Τμῆμα Ε. Ἀρχαιολογία. Ἐν Ἀθήναις, 1891.
- Kenyon, F. G., Aristotle on the constitution of Athens.
Second edition. Oxford, 1891.

- Kenyon, F. G., Facsimile of papyrus CXXXI in the british Museum. Oxford, 1891.
- Κοντογεώργη, Π., Κωνσταντινούπολις κατὰ τὴν ἑλληνικὴν ἀνθολογίαν. Μετάφρασις ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ. Κωνσταντινούπολις, 1880.
- Εἰδήσεις τινες ἱστορικαὶ περὶ Βάρνης. Κωνσταντσα, 1881.
- Περὶ Τόμεως. Κωνσταντσα, 1884.
- Latyshev, B., Inscriptions antiquae orae septentrionalis ponti euxini graecae et latinae. Vol. II. Petropoli, 1890.
- Locusteanu, N., Depre polychromie in architectura si sculptura hellenilor. Bucuresti, 1891.
- Mémoires de l'académie des sciences, inscriptions et belles-lettres de Toulouse. Neuvième série. Tom. II. Toulouse, 1890.
- Mémoires de la société royale des antiquaires du nord. Nouvelle série, 1890. Copenhague, σελ. 1-44.
- Memorie della regia accademia di scienze, lettere ed arti. Ser. II, vol. VII. Modena, 1890.
- Mittheilungen des k. d. archaeologischen Institutes. Athenische Abtheilung. XVI. Athen, 1891.
- Mittheilungen des k. d. archaeologischen Institutes. Römische Abtheilung. VI. Rom, 1891.
- Monumenti inediti publicati dall' Instituto di corrispondenza archeologica. Supplemento. Berlin, 1891.
- Museum of american archaeology (— Annual report of the curator) Vol. I, N° 1. Philadelphia, 1890.
- Μυλωνᾶ, Κ., Ἀντώνιος Οἰκονόμου ὁ ἐψηφισμένος καθηγητὴς τῆς ἀρχαιολογίας. Ἐν Ἀθήναις, 1887.
- Naukratis. Part. I by E. A. Gardner, Part. II by W. M. Flinders Petrie. London, 1886-88.
- Οἰκονόμου, Ἀντ. Δ., Δύο ἀρχαιολογικαὶ διατριβαί. Ἐν Ἀθήναις, 1887.
- Ἀρχαιολογικὰ πάρεργα. Ἐν Ἀθήναις, 1888.
- Olympia. Die Ergebnisse der von dem d. Reich veranstalt. Ausgrabung. Tafelband IV. Die Bronzen. Berlin, 1890.

- Παπαγεωργίου, Σ., Κερκυραϊκὰ μελέται ὑπὸ Bernhard Schmidt (μετάφρασις). Ἐν Κερκύρα, 1891.
- Peabody Museum. Archaeological and ethnological papers. Vol. I. N° 3. Cambridge, 1890.
- Twenty-third and twenty-fourth annual reports. Vol. IV N°s 3. 4. Cambridge, 1891.
- Pervanoglú, P., Delle dee vergini e madre negli antichi culti della Grecia e della penisola italica. Trieste, 1891 (ἀπόσπασμα).
- Πρακτικὰ τῆς ἐν Ἀθήναις φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρίας. 1889-90. Ἐν Ἀθήναις, 1890.
- Programm (50^{es}) zum Winkelmannsfeste des archaeol. Gesellschaft zu Berlin. — Robert, C., Homerische Becher. — Winter. Fr., Ueber ein Vorbild neu-attischer Reliefs. — Furtwängler, A., Orpheus. Attische Vase aus Gela. — Berlin, 1890.
- Schriften der Universität zu Kiel. Kiel, 1890-91.
- Schneider, Arthur., Prolegomena zu einer neuen Gallerie heroischer Bildwerke. Leipzig, 1890.
- Sittl, K., Die Patrizierzeit der griechischen Kunst. Würzburg, 1891.
- Σκια, Ἄνδρ., Περὶ τῆς κρητικῆς διαλέκτου. Ἐν Ἀθήναις, 1891.
- Smithsonian institution. Annual report. June, 1888. Washington, 1890. — July, 1888. Washington, 1890.
- Société des antiquaires du centre. Objets du dernier âge du bronze et du premier âge du fer découverts en Berry. Bourges, 1891.
- Στοά. Σύγγραμμα μηνιαῖον τοῦ ἐν Ἀθήναις ὁμωνύμου φιλολογικοῦ Συλλόγου. Τόμ. Α, 1. Ἐν Ἀθήναις, 1891.
- Upsala Universitets Arsskrift. 1890. Upsala, 1890.
- Viestnik hrvatskoga arkeologickoga druztva. XIII, 3. 4. Agram, 1881.
- Weber, G., Guide du voyageur à Ephèse. Smyrne, 1891.
- Young, Cl., Eretria a deme of Attica. New-York, 1891.

BIBΛΙΑ ΑΓΟΡΑΣΘΕΝΤΑ

- Apollodori bibliotheca ex recensione Im. Bekkeri. Lipsiae, 1854.
- Bernoulli, J. J., Römische Ikonographie. I-II, 1, 2. Stuttgart, 1882-1891.
- Beschreibung der Stadt Rom von E. Platner, C. Bunsen, Ed. Gerhard u. W. Röstel. Stuttgart, 1829-1842.
- Bie, Osc., Kampfgruppe und Kämpfertypen in der Antike. Berlin, 1891.
- Boeckh, Aug., Metrologische Untersuchungen. Berlin, 1838.
- Brunn, H.-Arndt, P., Griechische und römische Porträts. Lief. 1, 2, 3. München, 1891.
- Cartault, A., Terres cuites grecques. Paris, 1890.
- Carte de la Grèce redigée et gravée au dépôt de la guerre. Paris, 1852.
- Curtius, Ern., Stadtgeschichte von Athen. Berlin, 1891.
- Daremberg-Saglio., Dictionnaire des antiquités. 15ème fasc. Paris, 1891.
- Dieterich, Albr., Abraxas. Studien zur Religionsgeschichte des spätern Altertums. Leipzig, 1891.
- Döll, Matth., Studien zur Geographie des alten Makedoniens. Stadtamhof, 1891.
- Friederichs, C., Kleinere Kunst und Industrie im Alterthum. Berlin, 1871.
- Gazette archéologique. XV, 1889. N°s 3, 4. Paris, 1891.
- Γεδεών, Μ. Ι., Πατριαρχικοί πίνακες. Ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1890.

- General-Karte des Königreichs Griechenland bearbeitet und herausgegeben vom k. k. Militärgeographischen Institute in Wien, 1885.
- Georgii Cyprii descriptio orbis romani. Ed. H. Gelzer. Lipsiae, 1890.
- Gerhard, Ed., Etruskische Spiegel. Fünfter Band (von Klügmann und Körte), 10^{es} Heft. Berlin, 1890.
- Haussoullier, B., Quomodo sepulcra Tanagraei decoraverint. Parisiis, 1884.
- Helbig, W., Untersuchungen über die campanische Wandmalerei. Leipzig, 1873.
- Führer durch die öffentlichen Sammlungen klassischer Alterthümer. I-II. Leipzig, 1891.
- Hermes. Zeitschrift für klassische Philologie. Bd. 25-26, 1890-91. Berlin, 1890-91.
- Heydemann, H., Humoristische Vasenbilder aus Unteritalien. Berlin, 1870.
- Immerwahr, W., Die Kulte und Mythen Arkadiens. I. Leipzig, 1891.
- Jannarakis, Ant., Deutsch-Neugriechisches Handwörterbuch. Hannover, 1883.
- Kiepert, H., Neuer Atlas von Hellas. Berlin, 1872.
- Specialkarte vom westlichen Kleinasien. 2° Lief. Bl. 3, 4, 5, 8, 13. Berlin, 1890.
- Klein, W., Die griechischen Vasen mit Lieblingsinschriften. Wien, 1890.
- Knoll, Ern., Studien zur ältesten Kunst in Griechenland. Bamberg, 1890.
- Λάμπρου, Γω., Ἀναγραφὴ τῶν νομισμάτων τῆς κυρίως Ἑλλάδος. III, Πελοπόννησος. Ἐν Ἀθήναις, 1891.
- Λάμπρου, Σπ., Αἱ Ἀθῆναι περὶ τὰ τέλη τοῦ δωδεκάτου αἰῶνος. Ἀθήνησι, 1878.
- Lange, W., Das antike griechisch-römische Wohnhaus Leipzig, 1878.

- Loeschcke, G., Die östliche Giebelgruppe am Zeustempel zu Olympia. Dorpat, 1885.
- Mélanges d'archéologie et d'histoire. XI. Rome, 1891.
- Mommsen. Aug., Heortologie. Leipzig, 1864.
- Ueber die Zeit der Olympien. Leipzig, 1891.
- Monumenti antichi. Vol. I, punt. 2. Milano, 1891.
- Museo italiano di antichità classica. Vol. I. II, 1-2. III. Firenze, 1884-1890.
- Müller, S., Die nordische Bronzezeit und deren Perio-
dentheilung. Uebersetzung von J. Mestorf. Jena, 1878.
- Ursprung und erste Entwicklung der europäischer
Bronzekultur. Braunschweig, 1885.
- Neumann, C. - Partsch, J., Physicalische Geographie von
Griechenland. Breslau, 1885.
- Niese, B., Die Entwicklung der homerischen Poesie.
Berlin, 1882.
- Partsch, J., Die Insel Korfu. Eine geographische Mono-
graphie. Gotha, 1887.
- Die Insel Leukas. Eine geograph. Monographie. Gotha,
1889.
- Kephallenia. Eine geogr. Monographie. Gotha, 1890.
- Philippson, Alfr., Der Peloponnes. Versuch einer Landes-
kunde auf geologischer Grundlage. I Abtheil. Berlin,
1891.
- Philologische Wochenschrift. I - II, 1881 - 82. Berlin,
1882 - 83.
- Πρωτοδίκου Ἴω., Περὶ τῆς καθ' Ὀμηρον οἰκίας. Ἐν Λειψία,
1877.
- Reinach, Sal., Peintures de vases antiques recueillies par
Millin et Millingen. Paris, 1891.
- Rheinisches Museum für Philologie. Bd. 45. 46. Frank-
furt, 1890-91.
- Robert, C., Bild und Lied. Berlin, 1881.
- Archeologische Märchen. Berlin, 1886.
- Roscher, W., Ueber Selene und Verwandtes. Leipzig, 1890.

- Roscher, W., Lexikon der griech. und römischen Mythologie. 19, 20. Leipzig, 1891.
- Ross, L., Reisen und Reiserouten durch Griechenland. I Peloponnes. Berlin, 1841.
- Reisen nach Kos, Halikarnassos, Rhodos und der Insel Cypern. Halle, 1852.
- Σακελλαρίου, Ἰ. Ἀθ., Τὰ κυπριακά, ἤτοι γεωγραφία, ἱστορία καὶ γλῶσσα τῆς νήσου Κύπρου. Τόμ. Α. Ἐν Ἀθήναις, 1890.
- Schliemann, H., Bericht über die Ausgrabungen in Troja im Jahre 1890. Leipzig, 1891.
- Schliemann's Selbstbiographie bis zu seinem Tode vervollständigt (von Alfr. Brückner) herausgegeben von Sophie Schliemann. Leipzig, 1892.
- Schreiber, Th., Die hellenistischen Reliefbilder. 5-8. Leipzig, 1890.
- Schuchardt, C., Schliemann's Ausgrabungen. Zweite Auflage. Leipzig, 1891.
- Schumacher, K., Eine pränestinische Ciste im Museum zu Karlsruhe. Heidelberg, 1891.
- Sittl, C., Die Gebärden der Griechen und Römer. Leipzig, 1890.
- Stark, K. B. Niobe und die Niobiden. Leipzig, 1863.
- Stein, H., Das Kriegswesen der Spartaner. Konitz, 1863.
- Bemerkungen zu Xenophons Schrift vom Staate der Lacedaemonier. Glatz, 1878.
- Kritik der Ueberlieferung über den spartanischen Gesetzgeber Lykurg. Glatz, 1882.
- Topographie des alten Sparta. Glatz, 1890.
- Stephani, Ludolf., Der ausruhende Herakles ein Relief der Villa Albani. St. - Petersburg, 1854.
- Strube, C., Studien über den Bilderkreis von Eleusis (mit Suppl. von H. Brunn. 1872). Leipzig, 1870.
- Swoboda, H., Die griechischen Volksbeschlüsse. Leipzig, 1890.

Undset, Ing., Études sur l'âge de bronze de la Hongrie.
I. Christiania, 1880.

Ussing, J. L., Reisebilleder fra Syden. Kjöbenhavn, 1847
Warsberg, Al. v., Ithaka. Wien, 1877.

Wilamowitz-Möllendorf, U. v., Aus Kydathen. Berlin
1880.

— Homerische Untersuchungen. Berlin, 1884.

Zeitschrift für Ethnologie. Jhrg. 21. 22. 23. Berlin,
1889-91.

ΑΡΧΑΙΑ ΔΩΡΗΘΕΝΤΑ

Λίθινα.

Ἀναγλύφου ἀναθηματικοῦ τεμάχιον μετὰ παραστάδος, ἐφ' ἧς ἀνάγλυπτος μορφή κόρης πρ. δεξ. Ἀττικῆς. Ὑψ. 0,21. Λίθ. 4881. Δῶρον Δημ. Ντάση.

Κύλινδρος τῶν λεγομένων ἀσσυριακῶν ἐγγεγλυμμένος, λίθου κυανοῦ. Δύο ἄνδρες ὄρθιοι καὶ τέσσαρα ζῶα ἰστάμενα ἐπὶ τῶν ὀπισθίων ποδῶν. Μήκ. 0,011. Λίθ. 4882. Δῶρον Στυλ. Ἀποστόλου (διὰ Κωνστ. Φωτιάδου, εὐέλπιδος).

Κεφαλή νεανικὴ μετὰ μέρους τοῦ λαιμοῦ λίαν ἐφθαρμένη. Ὑψ. 0,28. Ἀθηνῶν. Λίθ. 4883. Δῶρον ἀνωνύμου ἐργάτου.

Στήλη κολοβή τὰ κάτω ἐπιγρ. δύο στίχων: ΕΛΛΑΞΛΥ-
ΚΙΝΕΙΑ|ΟΝΕΘΕΙΚΕ. Ὑψ. 0,17, πλ. 0,27. Πρὸς δυσμᾶς Βελεστίνου (Φερῶν). Λίθ. 4884. Δῶρον Βασ. Σχινᾶ.

Διάφορα.

Ὅμοίωμα πήλινον καρποῦ ροιᾶς μετὰ διακόσμησιν γεωμετρικοῦ ῥυθμοῦ. Ὑψ. 0,10. Σαλαμίνας. Π. Ἀγγ. 5873. Δῶρον Ἰω. Παπασωτηρίου (διὰ Στ. Δραγούμη).

Τύπος νομισματοειδῆς πήλινος. Κεφαλή ἀνδρική (Πτολεμαίου) πρ. δεξ. Διαμ. 0,017. Τ. Π. 298. Δῶρον Στυλ. Ἀποστόλου (διὰ Κωνστ. Φωτιάδου, εὐέλπιδος).

Πεσσὸς σφενδόνης μολύβδινος. Ἐπιγρ. ΞΕ. Μήκ. 0,03. Μολ. 3123. Δῶρον Δημ. Φιλίου.

Νόμισμα ἀργυροῦν, 5. — Κεφαλή Διὸς μὲ στέφανον ἐκ δρυὸς πρ. δεξ. ΙΤΑΛΟΥ (Ἀθηνᾶ Ἰτωνία πρ. δεξ. ΘΕΣΣΑ-ΛΩΝ. Ν.Ι.ΔΙΟ_Κ. . . Δῶρον Ἰακώβου Θεοφιλά.

Νομίσματα χαλκᾶ τριάκοντα καὶ ἑπτὰ. Ῥωμ. αὐτοκρατόρων 12, Βυζαντινὰ 12, Κουφικὰ καὶ νεώτερα 13. Τὰ πλείεστα ἐφθαρμένα καὶ ἄχρηστα. Δῶρον Ἄνδρ. Κασσιμάτη.

ΑΡΧΑΙΑ ΑΓΟΡΑΣΘΕΝΤΑ

Ἀθήνα.

Ἀγαλμάτιον Ἀθηνᾶς ἀκέφαλον ἐπὶ πλίνθου ἑλληψοειδοῦς κολοβῆς ἢ ἀριστερὰ χεὶρ ἐρείδεται ἐπὶ τῆς ὀσφύος, ἢ δεξιὰ ἐλλείπει. Βαίνει ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ σκέλους ἢ πλίνθος κολοβή. Ὑψ. 0,52. — Κεφαλή γυναικεία μετὰ μέρους τοῦ λαιμοῦ. Αἱ κόραι τῶν ὀφθαλμῶν δεδηλωμένα. Ῥίς, κάτω χεῖλος καὶ δεξιὰ παρειὰ βεβλαμμένα. Ὑψ. 0,15. — Ἀγαλμάτιον ἐπὶ πλίνθου ἑλληψοειδοῦς κολοβῆς ἀκέφαλον καὶ ἄνευ χειρῶν, γυναικὸς φερύσης χιτῶνα μετὰ διπλοῖδίου. Βαίνει ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ποδός. Ὑψ. 0,71. — Κεφαλή γυναικεία πεπλοφόρος καὶ ἐστεμμένη. Ῥίς καὶ γένυς βεβλαμμένα. Ὑψ. 0,18. Τέχνης Ῥωμ. χρόνων. Περίχωρα (;) Ἀθηνῶν. Λίθ. 4858-61.

Πέντε μικρὰ τεμάχια ἐπιγραφῶν σώζοντα ὀλίγους στίχους κολοβούς. Μήκος 0,07-0,09. Ἀθηνῶν. 4862-66.

Στήλης ἐπιτυμβίας μὲ ἀέτωμα τεμάχιον, σώζον πέντε κολο-

βούς στίχους ἐπιγράμματος ὧν ὁ πρῶτος . . . . ΝΟΥΔΕΚΥ-
ΝΟΣΜΑΝΙΗΝ . . . Ὑψ. 0,30. Ἀττικῆς (Μπραχάμι). Λίθ.
4867.

Κιονίσκου ἐπιτυμβίου τεμάχιον, σῶζον ὀλίγα γράμματα εἰς
τρεις στίχους κολοβούς . . . Ο . . . | ΚΟΣΜΙ . . . | . . . Π . . . Ὑψ.
0,15. Λίθ. 4868.

Στήλη ἐπιτυμβία με ἀνθέμιον καὶ ρόδακας. Ἐπιγραφὴ ἐννέα
στίχων: ΘΟΥΤΙΜΟΞ|ΑΡΙΞΤΟΓΕΙΤΟΝΟΞ|Α[Φ]|[Δ]ΝΑΙΟΣ|
ΘΕΟΣ|ΕΒΕΙΑ:ΚΑΛΛΙΑΔΟΥ | ΑΝΑΦΛΥΕΤΙΟΥ | ΑΝΔΡΟ-
ΚΛΗΞΑΝΔΡΟΚ[ΛΕ]ΟΥΞ|ΠΟΡΙΟΞ|ΘΟΥΤΙΜΟΞΑΝΔΡΟ-
ΚΛΕΟΥΞ|ΠΟΡΙΟΞ. Ὑψ. 1,16. — Στήλης ἐπιτυμβίας με ἀνθέ-
μιον καὶ ρόδακας τὸ ἄνω μέρος· ἐπιγραφὴ δὲν σῶζεται. Ὑψ.
0,52. — Λουτροφόρος κολοβὴ τὰ ὦτα καὶ τὴν βάσιν, ἔχουσα
τὴν κοιλίαν ραβδωτὴν. Ὑψ. 0,61. Ἀττικῆς. Λίθ. 4869-4871.

Ψηφίσματος τεμάχιον στίχων 31 κολοβῶν, δημοσιευθὲν ἐν
Ἄρχ. Ἐφημ. 1890 σελ. 223. Ὑψ. 0,36. — Στήλη με ἀέτωμα
κολοβὴ τὰ κάτω καὶ πρὸς ἄρ., φέρουσα ἐπὶ τοῦ ἀετώματος ἐπι-
γραφὴν: . . . ΧΗ | . . . ΑΤΡΑΙΑΝΟΥ | ΔΑΜΑΣΙΟΥΦΛΥΕΥΣ
καὶ κάτωθεν αὐτοῦ ἀνάγλυπτον μορφὴν ἐφήβου κρατοῦντος κλά-
δον καὶ παρ' αὐτὴν: ΧΡΥΣΙΠΠΟΣ | ΠΡΕΙΜΟΣ | ΕΥΚΡΑΤΟΥΣ |
ΦΥΛΑΣΙΟΣ. Ὑψ. 0,30. — Κιονίσκος ἐπιτύμβιος: ΖΩΠΥΡΑ |
ΝΙΚΟΚΛΕΟΥΣ | ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΑ. Ὑψ. 0,29. Ἀθηνῶν.
Λίθ. 4872-4874.

Πλάξ φέρουσα ἀνάγλυπτον δέλτον ἐν ἣ στέφανος καὶ ὑπ' αὐ-
τὸν ἐπιγραφὴ ὀκτώ στίχων: ΠΥΘΩΝΝΙΚΟΜΑΧΟΥ | ΛΑΔΑΡ-
ΜΙΟΣΣΤΕΦΑΝΩΘΕΙΣ | ΥΠΟΕΡΜΑΙΣΤΑΝΑΥΤΟΝΟΜΩΝ |
ΣΥΝΣΚΑΝΩΝΧΡΥΣΕΩΙΣΤΕΦΑΝΩ | ΑΡΕΤΑΣΕΝΕΚΑ
[ΚΑ] | ΕΥΝΟΙΑΣΑΝ | ΕΧΩΝΔΙΑΤΕΛΕΙΕΙΣΤΟΚΟΙΝΟΝ |
ΤΟΕΡΜΑΙΣΤΑΝΑΥΤΟΝΟΜΩΝ | ΣΥΝΣΚΑΝΩΝΚΟΙΝΟΥ
ΘΕΟΙΣ. Ὑψ. 0,26, πλ. 0,36. Ῥόδου. Λίθ. 4875.

Δύο κύλινδροι τῶν λεγομένων Ἀσσυριακῶν διάτρητοι λίθου
αἱματίτου φέροντες γλυφάς. 1. — Πέντε μορφαί, ὧν μία καθη-
μένη πρ. δεξ. καὶ ὀπίσω αὐτῆς ζῶον τετράπουν καὶ σύμβολον
ἔχον σχῆμα κεφαλῆς κερασφόρου. 2. — Τέσσαρες γυναικεῖαι μορ-

φαι και άνηρ κρατῶν άγγειον (;). Μήκ. 0,02 - 0,022. Λιθ. 4876-77.

Στήλη έπιτυμβία κολοβή τὰ κάτω, άπολήγουσα άνω εις τριγωνικόν περιπου έπίκρανον, έφ' ου άνάγλυπτος λήκυθος τετανωμένη, κολοβή τὸ χεῖλος. Έπιγραφή: ΕΝΠΟΡΙΩΝ|ΛΕΞΒΙΟΣ ΕΥΨ. 0,49. Άττικῆς. Λιθ. 4878.

Λουτροφόρος κολοβή τὸν λαιμὸν και τήν βάσιν με παράστασιν άνάγλυπτον άνδρός, φέροντος χιτῶνα και θώρακα πρ. δεξ., και ίππου, ὃν κρατεῖ ὁ άνηρ από τοῦ χαλινου· πρὸ αὐτοῦ ίσταται παις γυμνός. Έπιγραφή: ΠΟΛΥΜΗΔΗΣ. ΕΥΨ. 0,65. Άττικῆς (Τράχωνες). Λιθ. 4879.

Φιάλη τεθραυσμένη έκπαλαι εις δύο τεμάχια, φέροντα άνὰ τρία τρήματα, άντιστοιχοῦντα, πρὸς συναρμογήν διὰ μολύβδου. Διαμ. 0,195. Νάξου. Λιθ. 4880.

Πλάξ μικρὰ άναθηματική φέρουσα άνάγλυπτον χοῖρον πρ. άρ. και έπιγραφήν: . . . ΙΠΙΔΑΣΠΟ . . | ΔΑΝΙΕΥΧΑΝ. ΕΥΨ. 0,04, πλ. 0,06. Γυθείου. Λιθ. 4885.

Ψηφίσματος τεμάχιον στίχων έπτὰ κολοβῶν· ὁ πέμπτος: . . ΕΙΠΑΡΑΔΙΔΟΝ . . . ΕΥΨ. 0,18. Άθηνῶν. Λιθ. 4886.

Άναγραφῆς κυρίων ὀνομάτων τεμάχιον στίχων ὀκτώ κολοβῶν πρ. δεξ.: ΜΕΝΑΝΔΡΟΣ . . | ΘΕΟΔΟΤΟΣΧΑΡ . . | ΓΟΡΓΙΑΣΙΣΙΔΩΡ . . | κτλ. ΕΥΨ. 0,17. Άθηνῶν. Λιθ. 4907.

Τεμάχιον έπιστυλίου νεκρικοῦ άναγλύφου. Έπιγραφή κολοβή: . . ΦΙΛΟΥΤΟΥΕΙΣΙ| . . . ΘΥΓΑΤΗΡ| . . . ΠΑΜΦΙΛΟΥ. ΕΥΨ. 0,25. Άθηνῶν. Λιθ. 4908.

Προτομή Έρμου τῆς τετραγώνου έργασίας άρχαίζουσα, τοῦ λεγομένου ιερατικοῦ ρυθμου. Η κόμη ταινίχ περιδεδεμένη, δύο δὲ πλόκαμοι αὐτῆς καταπίπτουσιν έπὶ τοῦ στήθους. Τὸ πρόσωπον πλὴν τῆς άριστερᾶς παρειάς και τοῦ ὀφθαλμου άποκεκρουσμένον. ΕΥΨ. 0,24. Άθηνῶν. Λιθ. 4909.

Στήλη έπιτυμβία με άέτωμα και άνάγλυπτον παράστασιν εντὸς άψιδος, νῦν έλλείπουσαν. Έπιγραφή: ΔΙΟΝΥΣΙΑΦΙΛΗΜΟΝΟΣΕΚΘΡΙΑ . . . | ΕΠΙΧΑΡΟΥΤΟΥΕΠΙΧΑΡΟΥΘ . . . . . | ΓΥΝΗ. ΕΥΨ. 0,47. Άθηνῶν. Λιθ. 4910.

Έπιτυμβίου άναγλύφου τεμάχιον. Σώζεται άκέφαλος γυναι-

καία μορφή κατ' ἐνώπιον ἰσταμένη, φέρουσα χιτῶνα καὶ ἱμάτιον, ὕφ' ὃ κρύπτονται αἱ χεῖρες, καὶ ἑτέρας μορφῆς ὁ ἀριστερὸς ἄκρος πούς. Ὑψ. 0,80. Ἀθηνῶν. Λίθ. 4911.

Σκεῦος ἀλαβάστρινον κολοβόν, ἴσως ἄκρον ῥυτοῦ ἔχοντος σχῆμα κόγχης θαλασσίας. Μήκους 0,15. Ἀθηνῶν. Λίθ. 4912.

Κιονίσκος ἐπιτύμβιος. Ἐπιγραφή: ΑΣΙΑ|ΗΡΑΚΛΕΩΤΙΣ|ΗΛΙΚΩΝΤΟΣ|ΓΥΝΗ. Ὑψ. 0,60. Ἀθηνῶν. Λίθ. 4914.

Στήλης ἐπιτυμβίας τεμάχιον: ΝΙΚΟΚΡΑΤΗΣ. Ὑψ. 0,13, πλ. 0,46. — Στήλη ὄρου: ΗΟΡΟΞ. Ὑψ. 0,40. — Στήλη ἐπιτυμβία κολοβή τὰ ἄνω: . . . . .|ΘΕΟΠΟΜΠΟΥ|ΞΑΛΑΜΙΝΙΑ. Ὑψ. 0,30. — Στήλη ἐπιτυμβία: ΠΥΡΡΟΞ|ΗΓΠΕΙΡΩΤΗΣ. Ὑψ. 0,31. — Στήλη ἐπιτυμβία κολοβή τὰ κάτω: ΔΗΜΟΞ|ΤΡΑΤΗ. Ὑψ. 0,23. — Στήλη ὄρου ἀνεξέργαστος: ΟΡΟΞ|ΜΝΗΜΑ|ΤΟΞ. Ὑψ. 0,26. — Στήλη ἐπιτυμβία: ΕΥΘΟΙΝΟΞ. Ὑψ. 0,54. — Στήλη ἐπιτυμβία κολοβή τὰ κάτω: ΜΥΡΡΙΝΗ ΚΑΛΛΑΤΙΑΝΗ. Ὑψ. 0,30. — Στήλη ἐπιτυμβία: ΠΑΤΡΩΝ|ΣΑΛΑΜΙΝΙΟΣ. Ὑψ. 0,31. — Στήλη ἐπιτυμβία: ΞΚΥΘΙΟΞ|ΑΝΑΦΛΥΕΤΙΟΞ. Ὑψ. 0,41. — Κιονίσκος ἐπιτύμβιος: ΑΝΔΡΙΚΟΣ|ΗΡ[Α]Κ[Λ]ΗΩ[Τ]ΗΣ. Ὑψ. 0,54. — Κιονίσκος ἐπιτύμβιος: ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΣ|ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ. Ὑψ. 0,36. — Κιονίσκος ἐπιτύμβιος: ΕΠΙΚΡΑΤΗΣ|ΑΓΕΟΥ|ΛΑΜΠΤΡΕΥΞ. Ὑψ. 0,45. — Κιονίσκος ἐπιτύμβιος: ΔΟΣΙΘΕΟΣ|ΕΒΡΟΥ|ΚΟΛΩΝΗΘΕΝ. Ὑψ. 0,30. — Κιονίσκος ἐπιτύμβιος: ΦΑΡΝΑΚΗΣ|ΧΡΗΣΤΟΣ. Ὑψ. 0,53. — Κιονίσκος ἐπιτύμβιος: ΘΕΟΓΕΝΗΣ|ΜΕΝΙΠΠΟΥ|ΜΑΡΑΘΩΝΙΟΣ. Ὑψ. 0,30. Ἀθηνῶν καὶ περιχώρων. Λίθ. 4915-30

Πήλινα.

Πυξίς. Γραφ. ἐρ. Ἐδ. μέλ. Ἡ ἐπιφάνεια διαιρεῖται διὰ τεσσάρων δωρικῶν κινῶν τετανωμένων εἰς τέσσαρα διαμερίσματα. Ἐν τῷ πρώτῳ γυνή καθήμενη πρ. δεξ. καὶ στρέφουσα τὴν κεφαλὴν ὀπίσω· ἐν τῷ δευτέρῳ δύο γυναῖκες, ὧν ἡ μὲν ἴσταται κρατούσα τάλαρον ἡ δὲ τρέχει πρὸς δεξ. ἐν τῷ τρίτῳ δύο γυναῖκες, ὧν ἡ μὲν κάθηται πρ. δεξ. ἡ δὲ ἴσταται πρὸ αὐτῆς, ἀμφοτέραι

κρατούσι τάλαρον· ἐν τῷ τετάρτῳ Ἔρωσ πρ. δεξ. κρατῶν κάνιστρον πλήρες καρπῶν. Ἐπιγραφή ΚΑΛ. — Ἐπὶ τοῦ πώματος κρατήρ, ἐκατέρωθεν δ' αὐτοῦ Σάτυρος κυβιστῶν καὶ ὀπίσω τῶν Σατύρων πάνθηρ τρέχων πρ. δεξ. Ὑψ. 0,09. Κορινθίας (Ἁγιοι Θεόδωροι). Π. Ἀγγ. 5871.

Κότυλος. Γραφ. ἐρ. Ἔδ. μέλ. Α. — Γυνή πρ. δεξ. καθημένη, πεπλοφόρος καὶ πόλον ἔχουσα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, κατοπτρίζεται εἰς κάτοπτρον, ὃ κρατεῖ τῇ δεξιᾷ χειρὶ καὶ ἐν τῷ ὀπίῳ διαγράφεται πρόσωπον· πρὸ αὐτῆς λουτήρ καὶ Ἔρωσ κρατῶν στέφανον. Εἰς τὸ βάθος τρεῖς Σάτυροι ἀποσκοπεύοντες ἀφ' ὑψηλοῦ, ὡς δηλοῦται διὰ γραμμῆς ἐρυθρᾶς ἄνωθεν τῆς ὀπίσθιας μόνον αἰ κεφαλαὶ αὐτῶν καὶ οἱ ὤμοι φαίνονται. Β. — Ἔρωσ κρατῶν ταινίαν. Ὑψ. 0,20. Βοιωτίας. Π. Ἀγγ. 5874.

Πίνακος τεμάχιον. Γραφ. ἐρ. καὶ λευκαί. Ἔδ. μέλ. Παράστασις ὁμοία ταῖς ἐπὶ τῶν λεγομένων νεκροδείπνων. Σώζεται τὸ ἄνω ἡμισυ μέρος ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς ἐστεμμένων, βαινόντων πρ. δεξ. καὶ αἰ κεφαλαὶ μετὰ τῶν ὤμων τεσσάρων παιδῶν ἀκολουθούτων· ἄνωθεν τούτων ἐν τῇ γωνίᾳ προτομῇ ἵππου πρ. δεξ. καὶ παρέκει ἐπιγραφή: ΠΑΥΞΑΝΙΑΞΑΝ. . . . Ὑψ. 0,125, πλ. 0,15. Ἀθηνῶν (ὁδ. Ἀριστείδου ἀρ. 2). Π. Ἀγγ. 5875.

Κρατήρ. Γράφ. ἐρ. Ἔδ. μέλ. Α. — Ἡρακλῆς πρ. δεξ. κρατῶν τόξον καὶ ῥόπαλον καὶ δύο Κένταυροι, ὧν ὁ μὲν ὀρμαῖ κατ' αὐτοῦ, ὁ δ' ἕτερος φεύγει κρατῶν κλάδον. Β. — Δύο Κένταυροι κρατοῦντες κλάδους δένδρων καὶ τρέχοντες πρ. ἀρ. Ὑψ. 0,29. Θηβῶν. Π. Ἀγγ. 5876.

Κρατήρ. Γραφ. ἐρ. καὶ λευκαί. Ἔδ. μέλ. Τρεῖς ἐφηβοὶ ἄγοντες ταῦρον εἰς θυσίαν πρ. δεξ. καὶ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ τέταρτος ἐφηβὸς κατὰ γῆς ὕπτιος. Β. — Δύο ἐφηβοὶ ἐν ἱματίοις. Ὑψ. 0,20. Θηβῶν (Πυρί). Π. Ἀγγ. 5884.

Τύπος νομισματοειδῆς, φέρων ἐφ' ἐνὸς ἔκτυπον ἀμφορέα, ἐφ' ἐτέρου δὲ βότρυν σταφυλῆς μετὰ τοῦ μίσχου. Διαμ. 0,017. — Ὅμοιος, φέρων ἐφ' ἐνὸς ἔκτυπον τὸ γράμμα Β καὶ ὀπισθεν Γλαῦκα. Διαμ. 0,018. — Ὅμοιος σώζων καὶ λειψάνα γανώματος μέλανος καὶ φέρων ἔκτυπον ἀκανθόχοιρον πρ. ἀρ. Διαμ. 0,023. Π. Σκ. 299-ῖ01.

Χαλκᾶ.

Σφραγίς μνηοειδῆς περίπου τὸ σχῆμα, ἔχουσα ὀπίσω καὶ λαβὴν· ἔχει ἔκτυπα τὰ σημεῖα $\diamond \zeta \text{CTIC}$. Διαμ. 0,042. Χαλκ. 1473.

Δικαστικῶν πινακίων τεμάχια μικρὰ ἐννέα, σώζοντα ἕκαστον σφραγίδας ἢ ὀλίγα γράμματα κυρίων ὀνομάτων καὶ δημοτικῶν. Μήκους 0,02-0,06. Ἀττικῆς. Χαλκ. 1474-82.

Κάτοπτρον μετὰ πώματος, ἐφ' οὗ ἔκτυπος πτερωτὴ μορφὴ γυναικεία, ἔχουσα τὰς πτέρυγας ἀναπεπταμένας καὶ καθημένη ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἐφ' οὗ στηρίζεται διὰ τῆς δεξιᾶς χειρός· πρὸς ἀριστερὰ κίων ἰωνικοῦ ῥυθμοῦ, ἰσοῦψῆς σχεδὸν τῇ μορφῇ. Διαμ. 0,09, ὕψ. μορφῆς 0,05. Θυρρείου Ἀχαρνανίας. Χαλκ. 1483.

Ῥάλινα.

Ὅμοίωμα μικρὸν πτηνοῦ (περιστερᾶς) χρώματος κυανοῦ βαθέος μετὰ ταινίας λευκάς. Μήκ. 0,03. — Ψῆφος ὄρμου ἢ περιήπτον κυλινδρικοῦν διάτρητον κυανοῦ χρώματος, φέρουσα ἐζωγραφημένα διὰ χρωμάτων κιτρίνου, λευκοῦ καὶ πρασίνου δύο πρόσωπα δῆθεν, ἥτοι ὀφθαλμοὺς καὶ ῥῖνα. Μήκ. 0,025. — Ψῆφος ὄρμου τριγωνικῆ διάτρητος χρώματος βαθέος κυανοῦ μετὰ ταινίας κιτρίνας. Μήκ. 0,023. Ῥάλ. 427-429.

Μολύβδινα.

Σταθμὸς τετράγωνος φέρων ἔκτυπον ἐπιγραφὴν: ΛΕΙ|ΤΡΑ. Μήκος πλευρῶν 0,055. Ἔλκει Γρ. 324. — Σταθμὸς τρίγωνος μετὰ περιθώριον· ἔκτυπος ἐπιγραφὴ: ΚΑΙ|CΑ|ΡΟC καὶ ὑπ' αὐτὴν σφραγίς ἐν ἣ ἔκτυπος κεφαλὴ νεανικὴ πρ. δεξ. Μήκ. πλευρῶν 0,085. Ἔλκει Γρ. 324. — Σταθμὸς τετράγωνος μετὰ περιθώριον καὶ ἐπιγραφὴν ἐφ' ἐνὸς μὲν: ΑΥΡ|ΜΝΑ|CΑ, ἐφ' ἐτέρου δέ: ΙΠΠΑΡ|ΧΟΥ. Μήκ. πλευρ. 0,07. Ἔλκει Γρ. 307. Σμύρνης. Μολύβδ. 3018-20.

Ἐλασμα τετράγωνον ἐφθαρμένον ἐν μέρει ὑπὸ τοῦ σιδηροῦ ἤλου, δι' οὗ ἦτο καθηλωμένον, καὶ κολοβόν, φέρον ἐγκεχαραγμένην ἐπιγραφὴν (κατάραν) δέκα πέντε περίπου στίχων. Μῆκος πλευρ. 0,20×0,145.—Ἐλασμα ὁμοιον μικρότερον εἰς δύο τετραυσιμένον, φέρον ἐπιγραφὴν (κατάραν) ἕξ στίχων. Μῆκ. πλευρ. 0,07×0,075. Ἀθηνῶν. Μολ. 3098-99.

Ἐλασμα τετράγωνον ἐφθαρμένον καὶ ἑλλιπὲς φέρον ἐγκεχαραγμένην ἐπιγραφὴν (κατάραν) τεσσαράκοντα περίπου στίχων. Μῆκ. 0,17. — Ἐτερον ὁμοιον στρογγύλου περίπου σχήματος, φέρον ὁμοίαν ἐπιγραφὴν δέκα ἐννέα στίχων. Μῆκ. 0,19. — Ὀμοίων ἐλασμάτων τεμάχια εἴκοσι πέντε, πάντα ἐνεπίγραφα· ἐν τούτοις τρία φέρουσι καὶ μορφὰς ἀνθρωπίους ἐγκεχαραγμένας, κολοβάς. Μήκους 0,15-0,05. Ἀθηνῶν. Μολ. 3194-3220.

Σύμβολα δώδεκα. — 1) Γλαύξ καὶ τὰ γράμματα Α//|_ΞΤ.— 2) Ζεὺς καθήμενος, σκηπτροφορῶν.)(Γλαύξ ἐντὸς στεφάνου. — 3) Θύρσος τεταινιωμένος· πρ. ἄρ. ΓΕ. — 4) Ἀθηνᾶ κατ' ἐνώπιον ἰσταμένη· πρ. δεξ. ὑστερόσημον μὲ Γοργόνειον. — 5) Μορφή ἀνδρική κατ' ἐνώπιον μὲ τὴν κεφαλὴν πρ. δεξ. — 6) Ἀγγεῖον μόνωτον· ἐπιγρ. ΝΙΚΙ//|//.— 7) Κεφαλὴ ἀνδρὸς μὲ περικεφαλαίαν καὶ ὑπ' αὐτὴν ἄκρα χεῖρ· τὸ ὅλον ἐντὸς στεφάνου. — 8) Κιονόκρανον κορινθιακόν καὶ ἐπ' αὐτοῦ Γλαύξ.— 9) Τὸ γράμμα Β — 10) Ἐπιγραφὴ: ΑΙΓ|ΕΥC.— 11) Λαμπάς.)(Ἀστὴρ ἕξ ἀκτίων. — 12) Κεφαλὴ κριοῦ πρ. δεξ. ἐλαχίστη. — Μολ. 3082-3093.

Σύμβολα εἴκοσι καὶ τρία. — 1) Τὸ γράμμα Η. — 2) Τὸ γράμμα Λ.— 3) Τὸ γράμμα Π καὶ πρ. ἄρ. στέφανος (:). — 4) Τὸ λατινικὸν γράμμα S ἐν μέσῳ στάχυος καὶ κηρυκείου πτερωτοῦ.— 5) Μονογράφημα ΑΡΤ.— 6) Μονογράφημα ΑΜ)(Προτομὴ γυναικεία πρ. δεξ. ἀκτινοστεφής. — 7) Κεφαλὴ ἀνδρὸς πρ. δεξ.)(Μορφή γυναικεία κρατοῦσα κέρας Ἀμαλθείας. — 8) Κεφαλὴ ἀνδρὸς φέροντος κράνος πρὸς δεξιὰ.)(Σύμπλεγμα τριῶν μορφῶν γυναικείων γυμνῶν, ἰσταμένων.— 9) Γοργόνειον. — 10) Γοργόνειον)(Τὸ ἔδαφος διαιρεῖται διὰ σταυροῦ εἰς τέσσαρα μέρη, ὧν ἐν περιέχει τροχόν.— 11) Κεφαλὴ γυναικεία πρ. δεξ.)(Κέρας Ἀμαλθείας καὶ τὰ γράμματα ΔΗ.— 12) Ἐκατέρωθεν κεφαλὴ

Ἡλίου κατ' ἐνώπιον. — 13) Πάν καθήμενος ἐπὶ βράχου πρ. ἄρ.) (Αἰδοῖον ἀνδρικόν. — 14) Ἄνῆρ πρ. δεξ. κρατῶν δόρυ. — 15) Χοῖρος πρ. δεξ.) (Κάνθαρος (ἀγγεῖον) καὶ παρ' αὐτὸν θύρσοσ. — 16) Γλαυξ πρ. δεξ. — 17) Τέττιξ ἐν μέσῳ Θ καὶ S. — 18) Ἦμισυ Πηγάσου πρ. δεξ. πρὸ αὐτοῦ N. — 19) Ἀγγεῖον ἄωτον ἐν μέσῳ δύο Δελφίνων. — 20) Ἐρμῆς τῆς τετραγώνου ἐργασίας πρ. δεξ. Ὅπισω αὐτοῦ κλάδος καὶ τὰ γράμματα CW. — 21) Κάλαθος καὶ παρ' αὐτὸν H. — 22) Ἐν ἐγκοίλῳ· Τρισκελές. 33) Ἐν ἐγκοίλῳ· Κνημῖς.) († ἐγκεχαραγμένον. — Μολύβδ. 3100-3123.

Μολυβδόβουλλα βυζαντινὰ ἐξήκοντα καὶ ἑν. — 1) Μιχαὴλ κουροπαλάτου τοῦ Βαρέως. — 2) Ἀδριανοῦ σεβαστοῦ καὶ μεγάλου δομῆστικῆς πάσης Δύσεως τοῦ Κομνηνοῦ. — 3) Βαρδάνη πατρικίου, πρωτοσπαθαρίου καὶ στρατηγοῦ. — 4) Νικηφόρου βουκιναρίου. — 5) Γερασίμου τοῦ Πελαμῆδη. — 6) Κωνσταντίνου πρωτοπροέδρου τοῦ Δούκα. — 7) . . . Μιχαὴλ. . . (ἐφθαρμένον). — 8) Ἐπιγραφή: Θεοτόκε βοήθει Συμεῶν τῷ συγκέλλῳ. — 9) Γεωργίου σπαθαρίου, ὑπάτου καὶ πρωτονοταρίου τοῦ κραταιοῦ καὶ ἀγίου ἡμῶν βασιλέως. — 10) Κωνσταντίνου . . . εἰδικοῦ . . . — 11) Ἐπιγραφή: Λόγους σφραγίζω καὶ γραφᾶς Ἰεράκη. — 12) Μιχαὴλ εὐτελοῦς διακόνου. — 13) Κουράτορος Κύπρου τοῦ Βα. . . — 14) Εὐσταθίου βασιλικῆς πρωτοσπαθαρίου καὶ ἐπὶ τοῦ χρυσοτρικλίνου . . . . — 15) Νικηφόρου Τραφινοῦ. — 16) Ἰωάννου τοῦ ἀπὸ . . . δούλου Ἰησοῦ Χριστοῦ. — 17) Νικηφόρου βεστιαρίου, πραιποσίτου καὶ μεγάλου οἰκονόμου τῶν εὐαγῶν. — 18) Ἐπιγραφή: Τὸν Χορδολίβαν σὸν ὀμώνυμον σκέποις. — 19) Ἐπιγραφή: Σὸν Μανουὴλ δέσποινα Γαζίκην σκέποις. — 20) . . . βεστάρχου καὶ δουκὸς Ἐδέσσης . . . — 21) Νικολάου μαγίστρου καὶ στρατηγοῦ τῶν Θρακησίων. . . — 22) Ἀναστασίου ὑπάτου. — 23) Πέτρου ἀπὸ ὑπάτων, πατρικίου. — 24) Ἐπιγραφή: Σφραγὶς σεβαστοῦ Μιχαὴλ αὕτη Δούκα. — 25) Ἐπιγραφή: Σφραγὶς δούλου Χριστοῦ Ἰωάννου τοῦ Πεπαγωμένου. — 26) Σεργίου μανδάτορος, ἀνθυπάτου, πατρικίου, βασιλικῆς πρωτοσπαθαρίου καὶ λογοθέτου τοῦ δρόμου. — 27) Ἐπιγραφή: Ἐπιγραφήν σφραγίδος μὴ ζῆτει

βλέπων. — 28) Κωνσταντίνου σπαθαρίου, κουβικουλαρίου τοῦ Πεπαγωμένου. — 29) Κωνσταντίνου βεστάρχου τοῦ . . . — 30) Ἐπιγραφή: Ἱεράρχα βοήθει Πολιτικὸν σὸν δοῦλον. — 31) Ξακουστοῦ πρωτοσπαθαρίου καὶ στρατηγοῦ. — 32) Κωνσταντίνου βεστάρχου καὶ κριτοῦ Θράκης καὶ Μακεδονίας τοῦ Σκληροῦ. — 33) Ἐπιγραφή: Σφραγίς γενοῦ μοι καὶ κράτος Θεοῦ λόγε οἰκτρῶ Μανουὴλ σεβαστῶ τῷ Διμύρῃ. Ἐξεδόθη Schlumb. Sigillographie σελ. 673. — 34) Ἐπιγραφή: Ἰωάννη ἀμὴν. — 35) Γεωργίου πρωτοπροέδρου τοῦ Κίβυρραιώτου. — 36) Στεφάνου πρεσβυτέρου καὶ βασιλικοῦ κληρικοῦ. — 37) Θεοδώρου σεβαστοῦ καὶ ἐπάρχου τοῦ Θεοδοσοπολίτου. — 38) Στεφάνου, πατρικίου δούλου τῆς Θεοτόκου. — 39) Ῥωμανοῦ, πατρικίου καὶ πρωτονοταρίου τοῦ Ἀργυροπούλου (;). — 40) Κωνσταντίνου ἐπισκόπου Πάρου. — 41) Σεργίου βασιλικοῦ σπαθαρίου καὶ ἐπὶ τῶν οἰκειακῶν. — 42) Σχολαστικίου κουβικουλαρίου καὶ χαρτουλαρίου. — 43) Κωνσταντίνου πρωτοπροέδρου τῶν . . . — 44) Ἐπιγραφή: Σκέποις με μάρτυς σὸν λάτρην Καλαμάρην (;), γραφὰς δὲ . . . . καὶ μακαρισμοῖς συμπνέων. — 45) Ἐπάρχου, ἐξισωτοῦ καὶ προέδρου Ἐπιφανίου Καματηροῦ. — 46) Λέοντος νοταρίου Χαλδίας. — 47) Νικολάου . . . . καὶ διοικητοῦ Ἐλλάδος. — 48) Ἐπιγραφή: Τῶν γραφῶν τό δε Ἀβραμίου σφραγισμα. — 49) Ἰωάννου βασιλικοῦ σπαθαροκανδιδάτου τοῦ Σπανοπούλου (;). — 50) Ἐπιγραφή: Γραφὰς σφραγίζω Στυλιανοῦ . . . . — 51) Ἐπιγραφή: Οὐ σφραγίς εἰμὶ τὴν γραφὴν βλέπων γνώσει. — 52) Ἐπιγραφή: Γραφὰς Λέοντος . . . . καστρίτου φέρω. — 53) Νικήτα σπαθαρίου . . . . κριτοῦ . . . — 54) Μιχαὴλ σπαθαροκανδιδάτου καὶ . . . — 55) Ἐπιγραφή: Σφραγίς μνηστ. . . . . — 56) Στασίμου βασιλικοῦ χαρτουλαρίου καὶ κουράτορος. Ἐξεδόθη Schlumberger, Sigillographie σελ. 489, 9. — 57) Ἐπιγραφή: Ἀρχων Μιχαὴλ ταγματῶν οὐρανίων φρούρει Μιχαὴλ σεβαστόν. Ἐξεδ. ἔ. ἀ. σελ. 584, 31. — 58) Πεδιασίμου ταῖς γραφαῖς Ἰωάννου . . . . τὸ κῦρος ἢ πάναγνος Παρθένος. Ἐξεδ. ἔ. ἀ. σελ. 688, 2. — 59) Μιχαὴλ βεστάρχου καὶ προνοητοῦ τῶν Ἀθηνῶν τῷ Ἀντιπάπῳ. Ἴδε Σπ. Λάμπρου, Αἰ Ἀθῆναι περὶ τὰ τέλη τοῦ 16' αἰῶνος 1878 σελ.

25 και Schlumb. ξ. α. σελ. 170, 3.—60) 'Επιγραφή: Γραφάς σφραγίζω και κρίσεις Εύθυμίου.—61) 'Επιγραφή: . . . . . και γραφῶν εἰμί φύλαξ.

Νομίσματα.

Τέσσαρα νομίσματα (1).— 1) Βοιωτικὸν ἀργυροῦν. Γρ. 285. 'Ἀσπις βοιωτική.) (Ἄμφορεύς.— 2) Κοινοῦ Λακεδαιμονίων, χαλκοῦν. ΡΩΜ_Α κάτωθεν νεανικῆς κεφαλῆς πρ. δεξ.) (ΚΟΙ|ΛΑ|ΚΕ|ΤΙ)(ΚΥ|ΠΑ|ΡΙC|CΙ|Α|ΚΕ. "Ἄρτεμις Κυπαρισσία ἰσταμένη πρ. ἀρ. κρατοῦσα τῇ δεξιᾷ κλάδον κυπαρίσσου, ἐπὶ δὲ τοῦ ὤμου φέρουσα φαρέτραν.— 3) Λακεδαιμόνος χαλκοῦν Κεφαλή 'Απόλλωνος δαφνοστεφῆς πρ. δεξ.) (Λ-Α. "Ἄρτεμις ἰσταμένη πρ. ἀρ. καὶ παρ' αὐτὴν κύων· ἐν τῷ πεδίῳ δεξ. μονογράφημα· τὸ ὄλον ἐν στεφάνῳ δάφνης.— 4) Βραβαντία, Βελγικῆς κομητείας, ἀργυροῦν. 'Επιγραφή καὶ προτομή 'Ιωσήφ Β', κάτωθεν Τ. V. Β.) (VINCULUM FIDELITATIS PUBLICAE. 'Ο αὐτοκράτωρ πρὸ βωμοῦ, ἐφ' οὗ θύει ἡ Βελγικὴ. Νομισματόσημον κοπὲν ἐν ἔτει 1781.

(1) Τὰ νομίσματα ταῦτα δὲν περιλαμβάνονται εἰς τὸ ἐν σελ. 38 σημ. 1 ἀναγραφόμενον ποσόν, διότι κατετέθησαν ἀπ' εὐθείας (ἴδε ἀνωτέρω σελ. 29) εἰς τὸ ἐθνικὸν νομισματικὸν Μουσεῖον δυνάμει ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς 19ης Σεπτεμβρίου 1891, ὅτε ἀπεφασίσθη γὰ ἀγοράζῃ ἡ 'Εταιρία καὶ νομίσματα, ἐπὶ προτάσει ἐγγράφῳ καὶ περιγραφῇ αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ νομισματικοῦ Μουσείου, νὰ παραλαμβάνωνται δὲ ὑπ' αὐτοῦ.

ΘΕΑΤΡΟΝ ΓΥΘΕΙΟΥ

UNIVERSITY OF THESSALY

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΝ ΓΥΘΕΙΩΜΙ ΘΕΑΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΡ' ΑΥΤΟ ΑΡΧΑΙΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ

Τὰ ἐρείπια τοῦ θεάτρου ἦσαν γνωστὰ ἀπὸ πολλοῦ (1), τῆς δὲ παρουσίας καταστάσεως αὐτῶν ἀποκεκαλυμμένων ἤδη εἰκόνα παρέχει τὸ ἐν τῷ παρεπομένῳ πίνακι σχεδιαγράφημα ὑπ' ἐμοῦ συντεταγμένον. Δυστυχῶς τὸ πρὸς ἀνασκαφὴν ἠγορασμένον γῆπεδον δὲν ἦτο ἐπαρκῶς εὐρύ, ὥστε καὶ τῆς σκηνῆς τὸ ὀπίσθιον μέρος ἔμεινε κατ' ἀνάγκην κεκαλυμμένον, καὶ τῶν κατὰ τὸ ἀριστερὸν παρασκήνιον οἰκημάτων δὲν εὐρέθη πέρασ.

Ἐἶνε δὲ ὠκοδομημένον τὸ θέατρον πρὸς γήλοφον ὑπερκείμενον τοῦ γυθεατικοῦ ἀλιπέδου εἰς ἰκανὴν ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς παραλίας (2), τὸ δὲ κοῖλον ἔχει πρὸς ἀνατολὰς τετραμμένον. Προέρχεται δέ, ὡς καὶ πάντα σχεδὸν τὰ ἐν Γυθειῷ ἀρχαῖα ἐρείπια, ἐκ τῶν χρόνων, καθ' οὓς ἡ πόλις ἀπαλλαγείσα τῇ βοήθειᾳ τῶν Ῥωμαίων ἀπὸ τοῦ σπαρτιατικοῦ ζυγοῦ ἐγένετο τὸ κέντρον τοῦ *Κοινοῦ τῶν Ἐλευθερολακῶν* (3), ἐπαρθείσα δ' ἐπὶ τούτῳ προέβη εἰς κατασκευὴν πολλῶν καὶ μεγάλων οἰκοδομημάτων ἀναλόγων πρὸς τὴν ἐπιφανῆ θέσιν, ἣν ἀρτίως εἶχε καταλάβει. Ἄλλ' ἢ παρὰ τῶν ἐχθρῶν προσενεχθεῖσα εὐεργεσία αὕτη ἔμελλε τάχι-

(1) Expéd. Scient. III σελ. 52-53. Leake, Travels in the Morea I σελ. 244. Ross, Wanderungen in Griech. II. σελ. 232 ἐξ. Curtius, Peloponn. II σελ. 270.

(2) Ὁ Albert Müller (K. F. Hermann's Lehrbuch der gr. Antiqu. III 2 σελ. 39-40) παρεξηγῶν τοὺς λόγους τοῦ Curtius λέγει ἐσφαλμένως ὅτι κείται παρὰ τὴν θάλασσαν, ἥτις μάλιστα κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ἔκειτο πολὺ ἀνωτέρω.

(3) Περὶ τῆς ἱστορίας αὐτοῦ διελαβε κάλλιστα ὁ Foucart ἐν Lebas Voyage arch. Explicat. II σελ. 110-112.

στα να ἀποδειχθῆ δῶρον ἄδωρον, ἡ δὲ πόλις φαίνεται ταχέως εἰς παρακμὴν περιπεσοῦσα· ἐκ τούτου δὲ καὶ τὰ νῦν ἐν ἡμιχώστοις ἐρειπίοις σωζόμενα πολλὰ καὶ μεγάλα δημόσια κτίρια φαίνονται πάντα ὠκοδομημένα ἐν βραχεῖ χρόνῳ καὶ μετὰ σπουδῆς καὶ ἄνευ πολυτελοῦς διακοσμῆσεως, τὸ θέατρον δὲ καὶ ἡμιτελὲς κατελείφθη, ὡς ἐκ τῶν ἐπομένων θὰ δηλωθῆ.

Τῶν ἀποκεκαλυμμένων τοίχων τῆς σκηνῆς σώζονται δυστυχῶς μόνον τὰ θεμέλια ἐκ λίθων μικρῶν μετ' ἀμμοκονίας συνδεμένων· ὕψος αὐτῶν 0,70 - 1,25 μ. Τὰ ὑπὲρ τὰ θεμέλια μέρη τῶν τοίχων τῆς σκηνῆς ἦσαν ἐξ ἐπιμήκων παρῖνων λίθων, ὧν ὁ πρῶτος δόμος διεσώθη δυστυχῶς μόνον ἐπ' ἐλάχιστον μέρος ἐν τοῖς μεταξὺ τῶν δωματίων Ε, Ε' καὶ Ε'' μεσοτοίχοις ὥστε θυρῶν ἐκ τῆς σκηνῆς πρὸς τὸ λογεῖον οὐδὲν ἔχνος ὑπάρχει. Τὸ λογεῖον εἰσχωρεῖ πέρα τῶν ἀναλημμάτων ἐντὸς τῆς ὀρχήστρας ἔχον πλάτος 4,44 μ., μῆκος δὲ 15,30. Τὸ τοιχίον τοῦ ὑποσκηνίου Υ' ἀποτελεῖται ἐξ ὀρθίων μαρμαρίνων πλακῶν (πάχους 0,20 - 0,33 μ.) ἄνευ ἀναγλύφου διακόσμου, στηριζομένων ἐπὶ ταπεινῆς μαρμαρίνης βάσεως, ἧς οἱ λίθοι εἶνε πολλαχοῦ πολὺ στενότεροι τοῦ ὑπ' αὐτοὺς ἐκ μικρῶν λίθων καὶ ἀμμοκονίας θεμελίου. Αἱ ὀρθιαὶ μαρμαρίναι πλάκες διεσώθησαν μόνον παρὰ τὴν κατὰ τὴν δεξιὰν πάροδον βαθμίδα υ, ἀλλ' ἄνευ τινὸς ἐπικρανίτιδος. Ἐκ τῆς ἐπιφανείας τῆς ὀρχήστρας αἱ πλάκες αὐταὶ μετὰ τῆς μαρμαρίνης βάσεως ἔχουσι ὕψος 0,88 μ., τὸ δὲ ἐκ μικρῶν λίθων θεμέλιον χωρεῖ 0,90 περίπου κατωτέρω. Ἰκανὸν μέρος τοῦ ὑποσκηνίου εἶνε κατεστραμμένον ὑπὸ τοῦ πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἀνορυχθέντος φρέατος.

Τὸ δάπεδον τοῦ λογείου ἦτο ξύλινον, αἱ δὲ δοκοὶ ἐστηρίζοντο ἐπὶ ὀρθοστατῶν ἐκ μεγάλων παρῖνων λίθων ὄλως ἀκαταξέστων διατεταγμένων εἰς δύο στίχους, τὸν ὀπίσθιον ἐκ τριῶν καὶ τὸν πρόσθιον ἐκ τεσσάρων. Ἀντικρὺ τῶν ὀπισθίων διεσώθη ἐπὶ τοῦ τοίχου Σ'' ἢ ὀπή, εἰς ἣν εἰσεχωρεῖ τὸ ἄκρον τῆς δοκοῦ. Ἐπειδὴ

δὲ ἔνεκα τοῦ μικροῦ πάχους τοῦ ἐκ πλακῶν τοιχίου τοῦ ὑποσκηνίου δὲν ἠδύναντο νὰ στηριχθῶσιν ἐπ' αὐτοῦ δοκοί, κατεσκευάσθησαν ἐν τῷ τοίχῳ τοῦ θεμελίου καὶ ἐπὶ τῆς μαρμαρίνης βάσεως τέσσαρες ἐντομαί, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἴσταντο οἱ ὑποστηρίζοντες τὰς δοκοὺς ξύλινοι στῦλοι. Ἐπὶ τῆς μαρμαρίνης βάσεως παρατηρεῖται προσέτι ἀντικρῦ σχεδὸν τῆς μεσαίας κλίμακος τοῦ κοίλου καὶ ὀριζοντία τις ἀβαθῆς λάξευσις, ἣτις ἀναμφιβόλως προέρχεται ἐκ τῶν μετὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ θεάτρου χρόνων.

Ὁ ὑπὸ τὸ λογεῖον χῶρος συγκοινωνεῖ μετὰ τῶν ὀπισθίων μερῶν τῆς σκηνῆς διὰ τῶν θυρίδων Τ καὶ Τ', ὧν τὸ εὖρος εἶνε 0,57 μ., τὸ δὲ ὕψος τοῦ Τ 1,00· τοῦ δὲ Τ' λείπει τὸ ὑπέρθυρον. Ἐν τοῖς ὀπισθεν τῶν θυρίδων τούτων στενοῖς χώροις Ε καὶ Εε ὑπῆρχον, ὡς νομίζω, κλίμακες ἄγουσαι εἰς τὰ ὀπίσθια εὐρύχωρα δωμάτια Ζ καὶ Ζ'. Καὶ ἐκ μὲν τῆς ἐν τῷ Ε κλίμακος διεσώθη μόνον μία βαθμὶς ἐπὶ τοῦ τοίχου Θ, ἐκτισμένη διὰ μικρῶν λίθων, ὡς ὁ τοίχος, καὶ ἐπενδεδυμένη διὰ λεπτῶν πωρίνων πλακῶν· ἐν δὲ τῷ Εε τὸ φυσικὸν ἔδαφος ὑψοῦται κατὰ τὴν διεύθυνσιν τῶν ἐν τῷ σχεδιαγραφῆματι βελῶν, ὥστε ὁ χῶρος οὗτος φαίνεται πρὸς πάντα ἄλλον σκοπὸν ἀνεπιτήδειος πλὴν τῆς κλίμακος. Πρὸς φωτισμὸν δὲ τῆς ἐν τῷ Ε κλίμακος φαίνεται ὅτι κατελείφθη ἐν τῷ παχυτάτῳ τοίχῳ Θ' στενὸν παράθυρον θ' ἐν μεταγενεστέροις χρόνοις ἀποτετοιχισμένον, οὗ δὲν σώζεται τὸ ὑπέρθυρον. Μικρὸν παράθυρον πρὸς φωτισμὸν τοῦ ὑπὸ τὸ λογεῖον χώρου φαίνεται ὅτι ὑπῆρχε καὶ καθ' ὃ μέρος ὁ τοίχος Σ συναντᾷ τὸν Σ' (ἦτοι τὸ σ''), καίτοι τὰ ἔχνη αὐτοῦ δὲν εἶνε ὄλως ἀσφαλῆ. Οἱ πλάγιοι τοῖχοι τοῦ λογεῖου Σ' καὶ Σ'' δὲν ἐξετείνοντο τὸ πρῶτον μέχρι τοῦ ὑποσκηνίου, ἀλλ' ἄφινον ἐκατέρωθεν κενὸν χῶρον σ καὶ σ', ἵνα πιθανῶς ὑπάρχη κατὰβασις ἐκ τῶν παρόδων εἰς τὸν ὑπὸ τὸ λογεῖον χῶρον. Ἐν μεταγενεστέροις χρόνοις ἀμφότερα τὰ κενὰ ταῦτα ἐκλείσθησαν διὰ κακῶς ἐκτισμένων τοίχων, πιθανῶς διότι κατέστη ἄχρηστος ὁ ὑπὸ τὸ λογεῖον χῶρος· συγχρόνως δὲ θὰ ἀπετοιχίσθη καὶ τὸ μέλλον νὰ φωτίζη τὴν ἐν τῷ Ε κλίμακα παράθυρον.

Εἰς τὸν ὑπὸ τὸ λογεῖον χῶρον ἐκβάλλει καὶ ἡ παράδοξος διόδος Ι, ἡ διερχομένη διὰ τοῦ μεταξὺ τῶν δωματίων Ε'' καὶ ε

παχείος μεσοτοιχίου. Τὸ πλάτος αὐτῆς εἶνε μόλις 0,35 μ., ἡ δὲ διεύθυνσις ἐπὶ μὲν τῶν τοίχων Σ καὶ Θ εἶνε κάθετος, ἐν δὲ τῷ παχεῖ μεσοτοιχίῳ ἐγκαρσία, προφανῶς ἵνα μὴ συναντᾷ τὸν μεταξὺ ζ καὶ Ζ' μεσότοιχον. Ὁ δὲ πυθμὴν αὐτῆς ἐπὶ μὲν τοῦ τοίχου Θ κεῖται ἱκανῶς ὑπὲρ τὸ ἔδαφος, ἀλλ' εὐθύς μετ' αὐτὸν ἐν τῷ μεταξὺ Ε' καὶ ε μεσοτοιχίῳ καταπίπτει ἀποτόμῳς εἰς ἱκανὸν βάθος, αἱ δ' ἑκατέρωθεν πλευραὶ ἔχουσιν ὕψος 0,70 μ.· ἐκβάλλει δὲ εἰς τὸν ὑπὸ τὸ λογεῖον χῶρον διὰ ταπεινοῦ στομίου ἐν τῷ τοίχῳ Σ ὑπάρχοντος. Ὁ σκοπὸς τῆς διόδου ταύτης εἶνε δύσκολον νὰ ὀρισθῆ, διότι ὀχετὸς ὕδατος βεβαίως δὲν δύναται νὰ εἶνε, ἴσως δὲ δὲν θὰ ἦτο ὄλως ἀπίθανος ἡ εἰκασία ὅτι δι' αὐτοῦ διήρχετο μοχλὸς τις ἢ ἄξων πρὸς κινήσιν σκηνικοῦ τινος μηχανήματος.

Ἐν τῇ πρὸς τὸν ὑπὸ τὸ λογεῖον χῶρον πλευρᾷ τοῦ τοίχου Σ ἀνεκαλύφθη ὄλως παρὰ προσδοκίαν διὰ τὸ ἀφανὲς τοῦ τόπου καὶ λειψανον ἐντοιχίου γραφῆς, ἀλλὰ ταχέως κατεφάνη ὅτι τὸ μετὰ τῆς γραφῆς ταύτης ἐπίχρισμα ἀνῆκεν εἰς ἓνα μόνον λίθον ἐξ ἄλλου οἰκοδομήματος εἰλημμένον, ὅποιοι καὶ ἄλλοι εὐρέθησαν ἐντετοιχισμένοι ἐν τοῖς θεμελίοις τῆς σκηνῆς. Ἰπὸ δὲ τὸν τοίχον Σ'' ἀνεκαλύφθη καὶ στενὴ καὶ ταπεινὴ ὑπόνομος, ἑσκαμμένη ἀπλῶς ἐντὸς τοῦ ἐδάφους ἄνευ οὐδενὸς προσκτίσματος κατὰ τὰς πλευράς, ἄγουσα δὲ ἔξω τοῦ θεάτρου ὑπὸ τὴν δεξιὰν πὰροδον. Ἰπὲρ τὴν ὑπόνομον ταύτην οὐδεὶς μέγας λίθος ὑπάρχει ἐν τῷ τοίχῳ Σ'', ἀπ' ἐναντίας δὲ φαίνεται οὗτος ὠκοδομημένος ὡσεὶ μηδὲν κοῖλον ὑπῆρχεν ὑπὸ τὰ θεμέλια αὐτοῦ· ὥστε σύγχρονος πρὸς τὸ θέατρον δὲν δύναται νὰ εἶνε ἡ ὑπόνομος, ἀλλ' ἡ προγενεστέρα καὶ κατὰ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ Σ'' κατακεχωσμένη, ἢ πιθανώτερον μεταγενεστέρα κατασκευασθεῖσα πρὸς ἐκροὴν τῶν ὑδάτων τῆς ὀρχήστρας, ἐν ἣ οὐδεὶς ὀχετὸς ἀνευρέθη. Ἐν τῇ δευτέρᾳ ταύτῃ περιπτώσει τὸ στόμιον αὐτῆς θὰ ὑπῆρχεν ἐν τῷ κατεστραμμένῳ μέρει τοῦ ὑποσκηνίου (1). Ἀμφότεροι οἱ πλάγιοι τοῖχοι τοῦ λογεῖου Σ' καὶ Σ'' ἔχουσι κάτω κρηπίδα 0,50 μ. τὸ πλάτος, ἥτις ἐν μὲν τῷ Σ' ἐκτείνεται μόνον ὀλίγον πέρα τοῖς μέρους, ἔνθα οὗτος ἐνοῦται μετὰ τοῦ Σ, ἐν δὲ τῷ Σ'' ἐξετείνεται

(1) Ὁμοία ὑπόνομος ὑπάρχει καὶ ἐν τῷ θεάτρῳ τοῦ Πειραιῶς.

ἴσως καθ' ἅπαν αὐτοῦ τὸ μῆκος (σ'), ἀλλὰ μέγα μέρος αὐτῆς ἀπεκόπη κατὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ μεταγενεστέρου ὄχουτο Φ', ὅτε καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ τοίχου Σ'' περιεκόπη μέρος τι.

Τὸ οἰκοδόμημα τῆς σκηνῆς στηρίζεται ἐπὶ δύο παραλλήλων τοίχων Σ καὶ Θ, ἀμφοτέρων ἀποληγόντων ἐκατέρωθεν εἰς παχειὸς ὀρθοστάτας Θ' καὶ Θ'' ὑποβαστάζοντας τὴν στέγην. Ἐκ τούτων ὁ Θ' εἶνε πολὺ παχύτερος τοῦ ἑτέρου, διότι ἐμελλε νὰ ὑποβαστάζῃ καὶ τὴν στέγην τῶν παρακειμένων δωματίων Η καὶ Η', ἐνῶ ὁ μετὰ τὸ Θ'' εὐρὺς χῶρος μετὰ τοῦ ἀριστεροῦ ἀναλήμματος καὶ τῶν τοίχων Β καὶ θ χῶρος ἦτο, ὡς φαίνεται, ὑπαιθρος. Ὁ μετὰ τῶν τοίχων Σ καὶ Θ χῶρος ἦτο τὸ προσκλήριον διαιρεῖται εἰς ἑπτὰ δωμάτια, στενὰ πάντα καὶ μάλιστα τὰ μέσα, ἐνθα ὁ τοίχος Θ εἶνε παχύτερος, ταῦτα δὲ ἦσαν, ὡς φαίνεται, μέχρι τοῦ νῦν σωζομένου ὕψους τῶν τοίχων κατακεχωσμένα, πλὴν τῶν δύο ἀκροτάτων Ε καὶ Εε, ἐν οἷς ὑπῆρχον αἱ πρὸς τὸν ὑπὸ τὸ λογεῖον χῶρον ἄγουσαι κλίμακες, ὡς εἶπομεν. Ὅτι δὲ ὁ χῶρος οὗτος ἦτο τελείως ἀπὸ τοῦ λογεῖου κεχωρισμένος καταφαίνεται πρὸ πάντων ἐκ τῆς ὑπάρξεως κλιμάκων ἐν τοῖς χώροις Ε καὶ Εε, οἵτινες εἶχον ὀροφὴν ὑψηλοτέραν βεβαίως τοῦ δαπέδου τοῦ λογεῖου, ὁ πρῶτος δὲ καὶ ἐφωτιζετο ὄχι ἐκ τοῦ λογεῖου, ἀλλὰ διὰ τοῦ παραθύρου θ', καίτοι δὲν εἶνε φανερόν, ἂν ὁ τοίχος Σ ὑψοῦτο μέχρι τῆς ὀροφῆς ἢ ἴσταντο ἐπ' αὐτοῦ κίονες διὰ μαρμαρίνων ἢ ξυλίνων πινάκων καθ' ἅπαν αὐτῶν τὸ ὕψος συνδεδεμένοι.

Προέκτασις τοῦ τοίχου Θ πρὸς τὰ δεξιὰ εἶνε ὁ τοίχος θ, ἐν ᾧ ὑπάρχει ἡ εὐρυτάτη θύρα χ, ἡ ἐξωτέρα πάροδος τοῦ θεάτρου. Δι' αὐτῆς διέρχεται ὁ ἐν μεταγενεστέροις χρόνοις κατασκευασθεὶς ὄχουτος Φ'. Ὅπισθεν δὲ τοῦ τοίχου Θ κείνται τὰ ἱκανῶς εὐρέα δωμάτια Ζ, Ζ', Ζ'', ζ καὶ ζ'', ὧν τὸ πρῶτον συγκοινωνεῖ πρὸς τὴν δεξιὰν πάροδον διὰ τῆς θύρας Χ(1), ἥτις πιθανώτατα ἦτο εἴσοδος τῶν ὑποκριτῶν εἰς τὰ ὀπισθεν τῆς σκηνῆς. Ἐν τῷ δωματίῳ Ζ ἀνευρέθη καὶ ἐπίστρωσις ἐκ πλίνθων ὀπτῶν, ταπεινωμένη ὀλίγον πρὸς τὴν θύραν Χ, πρὸ τῆς ὁποίας φαίνεται ὅτι ὑπῆρχεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους πλάξ λιθίνη. Ἐν τοῖς ἐπομένοις τρισὶ δωματίοις Ζ', Ζ''

(1) Πλάτος αὐτῆς ἐπὶ μὲν τοῦ ἐδάφους 1,30, εἰς ὕψος δὲ ἐνὸς μέτρου 1,25

καὶ ζ ὑπάρχουσι παρὰ τὸν τοῖχον Θ μεγάλοι πώρινοι λίθοι ἐπὶ τῶν χρωμάτων ἐπικαθήμενοι, κείμενοι δὲ ἐξ ἅπαντος πρὸ θυρῶν ἀγούσων εἰς τὰ ὀπίσθια ταῦτα δωμάτια ἐκ τῶν προσθίων Ε', ε καὶ ε'.'. Ἀντικρὺ δὲ τῶν θυρῶν τούτων πιστεύομεν ὅτι ὑπῆρχον ἕτεραι τρεῖς θύραι ἐν τῷ τοίχῳ Σ, ἄγουσαι πρὸς τὸ λογεῖον ὥστε τὰ δωμάτια Ε', ε καὶ ε' ἦσαν διάδρομοι. Ἐπίστρωσις ἐν τοῖς τρισὶ τούτοις δωματίοις δὲν ὑπάρχει, ὡς καὶ ἐν τοῖς προσθίοις, πιθανῶς δὲ ἦσαν καὶ ταῦτα καθ' ἅπαν τὸ νῦν σωζόμενον ὕψος αὐτῶν κατακεχωσμένα, ὡς καὶ ἐκεῖνα. Τὸ δὲ δωμάτιον ζ' φαίνεται ὅτι εἶχε διάφορον προορισμόν, διότι καὶ μετὰ τοῦ ὑπὸ τὸ λογεῖον χώρου συγκοινωνεῖ, καὶ οἱ τοῖχοι αὐτοῦ ἔχουσιν εὐτελεῆ τινα ἐπιχρῖσιν ἐξ ἄμμοκονίας, οἷαν ἔχουσι καὶ τὰ μετὰ τὸν ὀρθοστάτην Θ' κείμενα ἕτερα δύο δωμάτια Η καὶ Η', ὧν τὸ δάπεδον κεῖται βαθύτερον, σώζει δὲ καὶ ἐπίστρωσιν ἐκ τῆς αὐτῆς ἄμμοκονίας, δι' ἧς εἶνε καὶ οἱ τοῖχοι ἐπικεχρισμένοι. Πάντα ταῦτα τὰ δωμάτια δύναται τις ὄχι ἀπιθάνως νὰ ἐκλάβῃ ὡς σκευοθήκας.

Τὸ γείσον τοῦ θριγκοῦ τῆς σκηνῆς ἦτο πήλινον, μετὰ λεοντομόρφων ὑδροροῶν ὄχι καλῆς τέχνης καὶ ὀρθοκεράμων. Πολλὰ τεμάχια τούτων ἀνευρέθησαν κάτωθι τοῦ τοίχου Σ, ἐξ ὧν εἶνε καὶ τὰ ἐν τῷ πίνακι ἀπεικονισμένα (1).

Ἐν τοῖς δωματίοις Η καὶ Η' δὲν ἐκτείνεται ὁ τοῖχος Θ ὁ διαιρῶν τὴν σκηνὴν εἰς πρόσθιον καὶ ὀπίσθιον μέρος, δυστυχῶς δὲ ὅλως ἀδηλον εἶνε καὶ πόσον ταῦτα ἐξετείνοντο πρὸς τὰ ἔμπρός, καὶ ἂν εἶχον πρὸς τὴν πάροδον θύρας, διότι τὸ πρόσθιον ἄκρον τῶν τοίχων κατεστράφη, ἵνα διέλθῃ ὁ μεταγενέστερος ὄχετος Φ, ὅστις τὸ πρῶτον μὲν διήρχετο διὰ τοῦ δωματίου Η', ἐν ᾧ ἐσώθησαν καὶ ἔχνη τοῦ παλαιοῦ αὐτοῦ ρείθρου (δ, δ', δ'), εἶτα δὲ δι' ἄγνωστον λόγον ἤχθη εἰς ἄλλην διεύθυνσιν. Λίαν παρεμορφώθη προσέτι ὁ κατὰ τὴν ἀριστερὰν πάροδον χώρος καὶ ἐκ τῆς κατασκευῆς τῶν νῦν ἐν τοῖς θεμελίοις σωζομένων ὄχι πολὺ τοῦ ὄχετου ἀρχαιοτέρων παχέων τοίχων Δ καὶ γ, οἵτινες ἐνούμενοι πρὸ τοῦ ἄκρου τοῦ δεξιοῦ ἀναλήμματος ἀποτελοῦσι συμπαγῆ ὄγκον περιβάλλοντα κυκλικόν τι κοίλωμα γ'.

Οὐχ ἦττον ἡλλοιωμένος φαίνεται καὶ ὁ κατὰ τὴν δεξιὰν πάρο-

(1) Ἀριθ. 4 ὀρθοκέραμος, 1, 2, 3 τεμάχια γείσου μετὰ ὑδροροῶν.

δον χώρος ἔνεκα τῆς κατασκευῆς τοῦ ὀχετοῦ Φ'. καὶ τοῦ ὑφ' ἡμῶν καθαιρεθέντος τοίχου Λ. Κατὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ Λ ἴσως ἀπεσπάσθη δι' ἄγνωστον λόγον καὶ μέγας λίθος ἐκ τοῦ ἀναλήμματος ὑπὸ τὸν ἀνώτατον σωζόμενον δόμον, ἐξ οὗ προῆλθεν εὐρὺ χάσμα, πλάτ. 1,70 μ. ὕψ. δὲ 1,40. Ἐνεκα τῶν ἀλλοιώσεων τούτων δὲν δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν καὶ τὸν προορισμὸν τῶν προσωκοδομημένων τῶ ἀριστερῶ ἀναλήμματι τριῶν λίθων Λ, ὧν ὁ μέγιστος ἔχει ἄνω πλατεῖαν, ἀλλ' ἀβαθῆ σκαφοειδῆ κοιλότητα, ἥτις δὲν εἰσχωρεῖ ἐντὸς τοῦ τοίχου τοῦ ἀναλήμματος. Παρὰ τοὺς λίθους τούτους καὶ ὑπεράνω τοῦ ὀχετοῦ Φ'. ὑπῆρχεν ἐπίπεδόν τι ὅλως αὐτοσχεδίως ἐν βαρβάραις χρόνοις κατεσκευασμένον ἐκ μαρμαρίνων πλακῶν, προερχομένων πιθανῶς ἐκ τῆς ἐπεנדύσεως τῶν ἀναλημάτων, ἐξ οὗ καὶ κατὰ βας ὑπῆρχε πρὸς τὴν ὀρχήστραν ἐκ δύο μαρμαρίνων βαθμιδῶν, ὧν ἡ ἀνωτέρα εἶχεν ἐπὶ τῆς κάτω ἐπιφανείας αὐτῆς καμαρωτόν τι κοίλωμα, ἵνα χρησιμεύῃ συγχρόνως καὶ ὡς ἐπικάλυμμα τοῦ ὀχετοῦ. Ἐκ τῶν πολλῶν ἤδη ἀναγεγραμμένων τεκμηρίων σαφῶς καταφαίνεται ὅτι οἱ ὀχετοὶ Φ καὶ Φ', ὧν ὁ μὲν πρῶτος ἄρχεται ἐξ αὐτῆς τῆς ἐπιφανείας τῆς ὀρχήστρας, ὁ δὲ ἕτερος ἡμισυ περίπου μέτρον ὑψηλότερον διερχόμενος ὑπὲρ τὴν βαθμιδα υ, δὲν εἶνε παλαιότεροι τῶν μεσαιωνικῶν χρόνων· κατεσκευάσθησαν δὲ πιθανώτατα πρὸς διοχέτους τῶν ἐν τῇ ὡς δεξαμενῇ χρησιμευούσῃ ὀρχήστρα ὑδάτων. Καθ' ἅπαν τὸ μῆκος αὐτῶν οἱ ὀχετοὶ οὗτοι εἶνε ἐπικεκαλυμμένοι διὰ πωρίνων πλακῶν. Ἐνεκα δὲ τοῦ διαφόρου ὕψους, ἐξ οὗ ἄρχονται οἱ ὀχετοί, ἡ μὲν βαθμὶς υ διετηρήθη, ἀλλ' ἡ ἀντιστοιχοῦσα πρὸς αὐτὴν ἐν τῇ ἑτέρᾳ παρόδῳ ἀπεσπάσθη, κατεστράφη δὲ καὶ μέρος τοῦ δεξιῶ ἀναλήμματος.

Τὰ ἀναλήμματα Α καὶ Α', ἐξ ὧν μόνον τὸ δεύτερον ὑπερέχει τοῦ ἐδάφους μέχρι δύο μέτρων, εἶνε ὠκοδομημένα ἐκ πωρίνων λίθων μεγάλων, ἀλλὰ μόλις ἡμίσεος μέτρου τὸ πάχος, οἱ-

τινες ἔσωθεν ἦσαν ἐπενδεδυμένοι διὰ μαρμαρίνων πλακῶν (1), ὧν πλείστα εὐρέθησαν πανταχοῦ δισεπαρμέναι, μετ' αὐτῶν δὲ καὶ ταινίαι ἐκ τοῦ αὐτοῦ μαρμάρου, 0,10 μ. τὸ πλάτος, μετὰ κυματίου ἔχουσαι ἄνωθεν γόμφους σιδηροῦς, αἰτίνες ἐχρησίμευον πρὸς διακόσμησιν τῶν γωνιῶν. Σημειωτέον δὲ ὅτι τὸ ἀνάλημμα Α'. δὲν φαίνεται ἔχον παράλληλον διεύθυνσιν πρὸς τὸν τοίχον θ, διότι ἡ μεταξὺ αὐτῶν ἀπόστασις εἶνε κατὰ τὴν θύραν X 0,20 μ. περίπου μεγαλητέρα ἢ κατὰ τὸ πρὸς τὸν τοίχον Β πέρασ· ἀλλὰ καίτοι ἡ κατάστασις ἀμφοτέρων τῶν ἀναλημμάτων δὲν ἐπιτρέπει ἀσφαλῆ παρατήρησιν, ἡ διαφορὰ αὕτη φαίνεται ὅτι προέρχεται ὡς ἐκ τῆς πρὸς τὰ ἔξω κλίσεως τῶν λίθων τοῦ ἐτοιμορρόπου τοίχου Α', τὰ δὲ ἀναλήμματα φαίνεται ὅτι δὲν ἀποτελοῦσιν ἀμβλείαν γωνίαν, ἀλλὰ κεῖνται ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας. Ἐκ μεγάλων πωρίνων λίθων, ὡς καὶ τὰ ἀναλήμματα, ἀλλὰ πολὺ παχύτερος εἶνε ὠκοδομημένος καὶ ὁ τοίχος Γ, μήπω μέχρι τοῦ πέρατος ἀνασκαφεῖς, ἐφ' οὗ ἐστηρίζοντο τὰ ἐδῶλια κατὰ τὸ δεξιὸν κέρας.

Ὁ δὲ κατὰ τὸ ἀριστερὸν κέρας πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἐδῶλιων χρησιμεύων τοίχος σύγκειται ἐκ δύο σκελῶν Β καὶ β, ἐνουμένων πρὸς ἄλληλα δι' ἐγκαρσίων διατόνων (β') (2) πυκνοτέρων μὲν, ὡς φαίνεται, κατὰ τοὺς ἀνωτέρους δόμους, μόνον κατὰ τὸ πρὸς δυσμὰς πέρασ δυστυχῶς σωζομένους, ἀραιοτέρων δὲ κατὰ τοὺς κατωτέρους (3).

Ὁ τοίχος οὗτος καταλήγει εἰς τὴν κλιτὴν τοῦ ὑπερκειμένου λόφου, καίτοι δὲ δὲν ἀνεσκάφη μέχρι τοῦ πέρατος, δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι δὲν ἐκτείνεται εἰμὴ μόνον 1-2 μέτρα περαιτέρω. Τὸ

(1) Παρὰ τῶν ἐγχωρίων ἔμαθον ὅτι κατὰ τινὰ παλαιότεραν ἀνασκαφὴν πλάκες τινὲς τῆς ἐπεנדύσεως ἀνευρέθησαν κατὰ χώραν.

(2) Ὁμοίου τοίχου βρωμαϊκῆς κατασκευῆς δείγμα ἴδε παρὰ Blümner, *Techologie*, 3 σελ. 145.

(3) Ἡ μεταξὺ τῶν δύο σκελῶν ἀνασκαφὴ ἦτο λίαν δυσχερὴς, ὥστε μόνον μικρὸν διάστημα παρὰ τὸν τοίχον Β'. ἐξηρευήθη μέχρι τῶν θεμελίων, δυστυχῶς δὲ ἐντὸς τοῦ πληρουῦτος τὸ μεταξὺ τῶν σκελῶν χώματος οὐδὲν εὐρέθη τὸ δυνάμενον νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς ὀρισμὸν τοῦ χρόνου τῆς κατασκευῆς. Ἐκ δὲ τῶν περαιτέρω πρὸς τὸν λόφον διατόνων καταφανεῖς εἶνε μόνον οἱ κατὰ τὸ πρὸς δυσμὰς ἄκρον τοῦ τοίχου ἐν τοῖς ἀνωτέροις δόμοις κείμενοι, οἱ δὲ ἐν τῷ μεταξὺ εἶνε κεκαλυμμένοι εἰσέτι, διὸ καὶ δὲν ἀνεγράφησαν ἐν τῷ σχεδιαγραφήματι.

πλάτος ἀμφοτέρων τῶν σκελῶν μετὰ τῶν ἐγκαρσίων λίθων εἶνε 2,20μ., ἐκάτερον δὲ σκέλος ἔχει καὶ κρηπίδα προεξέχουσιν 0,20μ. προσέτι. Κατωτέρω ὑπάρχουσι δύο ἐγκάρσιοι βραχίονες Β' καὶ Β'' διευθυνόμενοι ἀμρότεροι πρὸς βορρᾶν. Ὁ δὲ καθέτως τοὺς βραχίονας τούτους συνδέων τοίχος Β'' φαίνεται μὲν ὅτι εἶνε καὶ αὐτὸς σύγχρονος πρὸς ἐκείνους, ἀλλ' ὡς ἐκ τῆς ἀποσθρώσεως τῶν λίθων καὶ τοῦ μικροῦ μήκους τοῦ ἀνεσκαμμένου μέρους αὐτοῦ ἢ κατασκευὴ αὐτοῦ δὲν διακρίνεται καλῶς. Μεταξὺ τῶν βραχιόνων Β' καὶ Β'' ὁ τοίχος Ββ φαίνεται ὄχι δισκελῆς, ἀλλ' ἀπλοῦς, διότι τὸ δεύτερον σκέλος ἀπεκόπη, ἵνα καταστῇ εὐρυχωρότερον τὸ δωμάτιον Μ τοῦ ἐν ὑστέροις χρόνοις προσοικοδομηθέντος μεγάλου κτιρίου, οὗ μέρος μόνον ἀνεσκάφη ἤδη. Τὰ ἔχνη τῆς ἀποκοπῆς τοῦ δευτέρου σκέλους εἶνε εὐδιάκριτα καὶ ἐπὶ τοῦ τοίχου Β' καὶ ἐπὶ τοῦ Β''. Περαιτέρω δὲ πρὸς ἀνατολὰς ἐν τῇ παρακειμένῃ ἀμπέλῳ ἀνευρέθησαν πάλιν τὰ δύο σκέλη εἰς ἀπόστασιν 30 μέτρων ἀπὸ τοῦ πρὸς τὸν λόφον τέρματος τῆς ἀνασκαφῆς ἐκτεινόμενα καὶ ἔτι περαιτέρω. Ἡ παρὰ τὸ ἀνάλημμα Α' θύρα ἐπὶ τοῦ σκέλους Β εἶνε πιθανῶς ὄχι ἀρχαιοτέρα τῶν μεσαιωνικῶν χρόνων, διότι οἱ λίθοι τοῦ τοίχου εἶνε ὄλως σκαιῶς καὶ βαρβάρως ἀποκεκομμένοι· ὡς κατώφλιον δ' αὐτῆς ἐχρησίμευε μαρμαρίνη πλάξ μετὰ δύο κυκλοτερῶν ὀπῶν ἐξ ἐπιστομίου ὑπονόμου τινος, ὡς φαίνεται, εἰλημμένη.

Ὁ δισκελῆς τοίχος Ββ εἶνε ᾠκοδομημένος ἐκ τετραγώνων πωρίων λίθων, κάλλιστα πρὸς ἀλλήλους συνηρμοσμένων ἄνευ συνδέσμων καὶ κολλητικῆς τινος ὕλης, καὶ μετ' αὐλάκων κατὰ τὰς ἀρμογὰς. Οἱ λίθοι ἔχουσι μῆκος μὲν 1,28 μ., ὕψος δὲ 0,50, καὶ πᾶχος 0,55-0,60. Μόνον δὲ ἔνθα πρὸς τὸν δισκελῆ τοίχον συνάπτεται ὁ πλάγιος αὐτοῦ βραχίον Β', οἱ δ' ἄρτιοι τὸν ἀριθμὸν δόμοι αὐτοῦ εἰσχωροῦσιν ἐντὸς τοῦ σκέλους Β, ὥστε ἐνῶ πάντες οἱ ἄλλοι λίθοι τοῦ σκέλους Β εἶνε παρὰ μῆκος ᾠκοδομημένοι, μόνον οἱ ἐκ τοῦ βραχίονος Β' προερχόμενοι φαίνονται ὡς ᾠκοδομημένοι *φορμηθόν*, εἶνε τεθειμένοι ὑπὲρ αὐτοὺς μείζονες λίθοι ἔχοντες μῆκος 1,70 μ.

Ἡ ἀρίστη κατασκευὴ τοῦ δισκελοῦς τοίχου, εἰς ἄκρον διαφέρουσα τῶν ἀναλλημάτων καὶ τοῦ τοίχου Γ, τὸ ὑπερβαῖνον κατὰ

πολὺ τὴν ἑκτασιν τοῦ θεάτρου μέγεθος αὐτοῦ καὶ ἡ λίαν ἐπιμελημένη κατάξεις τῆς πρὸς νότον προσόψεως τοῦ σκέλους Β ὄχι μόνον ἔξω τοῦ ἀναλήμματος (1), ἀλλὰ καὶ ἔσω αὐτοῦ, ἔνθα ἐκαλύπτετο ἐντελῶς ὑπὸ τοῦ πρανοῦς τῶν ἐδωλίων, καταδεικνύουσιν ὅτι ὁ τοίχος οὗτος εἶνε πολὺ παλαιότερος τοῦ θεάτρου, προερχόμενος ἐξ ἄπαντος ἐκ τοῦ Ε' αἰῶνος· κατὰ δὲ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ θεάτρου ἐχρησιμοποιήθη πρὸς ἐπέρειςιν τῶν ἐδωλίων τοῦ ἀριστεροῦ κέρατος, ὕστερον δὲ καὶ τῶν παρακειμένων τεσσάρων δωματίων τοῦ πρὸς βορρᾶν ἐκτεινομένου ἐτέρου οἰκοδομήματος.

Ἡ κρηπὶς τοῦ σκέλους Β ἔξωθεν τοῦ ἀναλήμματος εἶνε ἀκατάξεστος καὶ τεθεμελιωμένη ἐντὸς λάκκου ἐν τῷ βράχῳ ἐσκαμμένου· ὑπὲρ αὐτὴν δὲ σώζονται τρεῖς δόμοι (2), πέρα δὲ τοῦ ἀναλήμματος πέντε καὶ κατὰ τὸ πέρασ τοῦ τοίχου πρὸς τὸν λόφον καὶ τινες λίθοι ἐκ τεσσάρων ἀνωτέρων δόμων. Ἐπειδὴ δὲ τὸ φυσικὸν ἔδαφος ἀνυψοῦται βαθμηδὸν πρὸς τὸν λόφον, ἡ κρηπὶς δὲν ἐκτείνεται καθ' ἅπαν τὸ μῆκος τοῦ τοίχου, ἀλλ' ἐκλείπει ὀλίγον ὑπὲρ τὰ τέσσαρα μέτρα πέρα τοῦ ἀναλήμματος· ἐκείθεν δὲ ἀρχεται προεξέχων ὡς κρηπὶς ὁ πρῶτος δόμος μέχρις ἑννέα σχεδὸν μέτρων ἀπὸ τοῦ ἀναλήμματος, περαιτέρω δὲ ἐπὶ δύο μέτρα καταλαμβάνει θέσιν κρηπίδος ὁ δεύτερος δόμος, καὶ τέλος 10,50 μ. ἀπὸ τοῦ ἀναλήμματος μένουσιν ἀκατάξεστοι καὶ προέχοντες καὶ οἱ τρεῖς ὑπερκείμενοι δόμοι (3). Ἀκατάξεστοι ὡσαύτως εἶνε καὶ οἱ κατὰ τὸ πρὸς τὸν λόφον πέρασ τοῦ τοίχου σωζόμενοι λίθοι τῶν τεσσάρων ὑπερκείμενων δόμων. Ἐν μεταγενεστέροις δὲ χρόνοις ἵνα κατασκευασθῇ ὅσον τὸ δυνατόν ἐπίπεδον τὸ δάπεδον τοῦ πρὸς βορρᾶν προσοικοδομηθέντος κτιρίου ἐγένετο χρεῖα νὰ ἐσκαφῇ τὸ φυσικὸν ἔδαφος ἐν μέρει καὶ ὑπὸ τὰ θεμέλια τοῦ δισκελοῦς τοίχου, ἔνθα οἱ κατώτατοι δόμοι ἐπέλειπον. Ἴνα μὴ δὲ μείνῃ ὁ τοίχος μετέωρος καὶ κατολισθήσῃ, κατεσκευάσθη τὸ μὲν δάπεδον τοῦ δωματίου Μ' κατὰ ἓνα ἀναβαθμὸν ὑψηλότερον τοῦ

(1) Ὡς ἐκ τῆς ἀποσαθρώσεως τῶν λίθων δύναται τις εὐκόλως νὰ ἐκλάβῃ τὸ μέρος τοῦτο ὡς ἀκατάξεστον.

(2) Ὑπὲρ τὸ δάπεδον τοῦ δωματίου Μ ὑπερέχουσι μόνον δύο.

(3) Πρὸβλ. τοὺς ἀριθμοὺς 1, 2, 3 ἐν τῷ σχεδιαγραφήματι.

Μ', τὸ δὲ τοῦ μ ἓνα προσέτι ἀναβαθμὸν ὑψηλότερον τοῦ Μ''· ἐν δὲ τῷ δωματίῳ μ, ἐπειδὴ πλείονες ἦσαν οἱ ἐπιλείποντες δόμοι, κατεσκευάσθη προσέτι παρὰ τὸ σκέλος β ἢ βαθμῖς ν (ὑψος αὐτῆς 0,20 μ.), ὑπεβλήθησαν δὲ ὑπὸ τὰ θεμέλια τοῦ σκέλους β καὶ ὑποστηρίγματα ἐκ παντοίων λίθων (1) ἔχοντα ὑψος 0,75-0,85 μ. ὑπὲρ τὴν βαθμίδα ν. Ἔνεκα τῆς βαθμιαίας ἀνυψώσεως τοῦ δαπέδου τῶν δωματίων τούτων, ἡ κρηπίς τοῦ σκέλους β εἶνε ὁρατὴ μόνον ἐν τῷ δωματίῳ Μ' ἐκτεινομένη καὶ ἐπὶ τοῦ ἐγκαρσίου βραχίονος Β'· μένει δὲ ἀκατάξεστος ἡ πρόσοψις τοῦ σκέλους β ἐν τῷ δωματίῳ μ πᾶσα, ἐν δὲ τῷ Μ'' κατὰ τὸ μέγιστον μέρος, καὶ μόνον ἐν τῷ Μ' εἶνε πάντες οἱ ὑπὲρ τὴν κρηπίδα δόμοι τοῦ τε σκέλους β καὶ τοῦ βραχίονος Β' κατεξεσμένοι. Ἡ δὲ πρὸς τὸ δωμάτιον Μ πρόσοψις τοῦ βραχίονος Β' εἶνε πᾶσα ἀκατάξεστος.

Πρὸς τίνα σκοπὸν ἀνηγέρθη ὁ μέγας οὗτος καὶ στερεώτατος δισκελῆς τοῖχος εἶνε ἀδύνατον νὰ εἴπη τις μετὰ βεβαιότητος, πρὶν ἀνασκαφῇ καθ' ἅπαν αὐτοῦ τὸ μῆκος· ἐκ τοῦ ἤδη δ' ἀνεσκαμμένου μέρους αὐτοῦ μία μόνη εἰκασία φαίνεται ἡμῖν πιθανή, ἥτοι ὅτι ἀνήκει εἰς στάδιόν τι ἢ γυμνάσιον κείμενον ἐν τῇ πρὸς βορρᾶν τοῦ θεάτρου κοιλάδι (2). Ἐν δὲ τῷ πρὸς νότον τοῦ τοίχου τούτου χώρᾳ, ἐνθα ἐν ὑστέροις χρόνοις ἐκδομοῦθη τὸ θεάτρον, φαίνεται ὅτι οὐδὲν κτίριον ὑπῆρχε πρότερον.

Ἐκ τῶν παρόδων τοῦ θεάτρου μόνον ἡ δεξιὰ σώζεται ὁπωσοῦν καλῶς, ἡλλοιωμένη καὶ αὐτὴ ὡς ἐκ τῆς κατασκευῆς τοῦ ὀχетеῦ Φ'. Τὸ δεξιὸν μέρος τῆς παρόδου ταύτης εἶνε ὑψηλότερον τοῦ ἀριστεροῦ, καὶ ἔχει εἰς τὸ εὐθὺς ὀπισθεν τῶν περὶ τὴν ὀρχήστραν ἀνακλινητῶν κείμενον διάζωμα, τὴν κυριωτάτην

(1) Εἴς εἶνε τμήμα βάσεως ἰωνικοῦ κίονος.

(2) Πρὸς δὲ, ὅσα λέγει περὶ τοῦ θεάτρου τῆς Αἰγίνης ὁ Πausanias Β, XXIX, 11.

δίοδον διὰ τοὺς θεατάς. Πρὸ αὐτοῦ ἔξω τοῦ ἀναλήμματος κείται ὁ ἀναβαθμὸς λ, πρὸς ὃν ἀντιστοιχεῖ μετὰ τὸ ἀνάλημμα ὄλως ταπεινὴ μαρμαρινὴ βαθμὶς πρὸ τῆς κλίμακος Κ. Τὸ ἀριστερὸν ταπεινότερον μέρος ἤγεν εἰς τὴν ὄρχήστραν καὶ τὰ περὶ αὐτὴν ἀνακλιντήρια διὰ τριῶν, ὡς φαίνεται, βαθμίδων, ἐξ ὧν διεσώθη μόνον ἡ κατωτάτη υ.

Ἡ ὄρχήστρα εἶνε τμημα κύκλου μετὰ ἀκτίνος 8,90 μ., οὗ τὸ κέντρον κείται 0,40 ἐντεῦθεν τῆς γραμμῆς τοῦ ὑποσκηνοῦ, παρακολουθοῦσι δὲ τὴν περιφέρειαν αὐτοῦ τὰ ἀνακλιντήρια καὶ τὰ ἐδώλια καθ' ἅπασαν αὐτῶν τὴν ἔκτασιν. Πρὸς τὸ λογεῖον φαίνεται ὅτι δὲν συνεκοινῶνει, διότι ἐπὶ τῆς μαρμαρινῆς βάσεως τοῦ ὑποσκηνοῦ, ἥτις κατὰ τὸ μέγιστον μέρος διεσώθη, οὐδὲν ἔχνος κλίμακος φαίνεται. Δὲν ἀνευρέθη ὡσαύτως οὐδὲ ἐπίστρωσις οὐδεμία, ἴσως διότι ὁ χῶρος ἦτο πολλάκις ἔν τε ἀρχαιοτέροις καὶ νεωτέροις χρόνοις ἀνεσκαμμένος

Τὰ ἐδώλια εἶνε κατεσκευασμένα ἐκ λευκοῦ μαλακωτάτου καὶ εὐχερῶς ἀποσαθρομένου μαρμάρου, ὁποῖον καὶ νῦν ἀνορύσσεται ἐν τῇ ὄχι πολὺ τοῦ Γυθείου ἀπεχούσῃ *Παγαρέα*, ὡς ἔμαθον παρὰ τῶν ἐγχωρίων (1). Ἔνεκα τῆς κακῆς ποιότητος τοῦ μαρμάρου ἤδη ἐν τῇ ἀρχαιοτάτῃ ἀπεκόπη μέρος τοῦ νωτιαίου προσκλίντρου τοῦ παρὰ τὴν μεσαίαν κλίμακα ἀνακλιντηρίου, καὶ προσεδέθη διὰ σιδηρῶν δεσμῶν, ὧν τὰ ἔχνη διεσώθησαν μέχρι τοῦδε. Διαιρεῖται δὲ τὸ κοῖλον εἰς τέσσαρας μόνον κερκίδας, ὧν αἱ ἄκραι εἶνε ἰκανῶς μεγαλύτεραι τῶν μέσων. Ἐκ δὲ τῶν πέντε κλιμάκων κάλλιστα διετηρήθη ἡ δευτέρα μετὰ τὸ ἀριστερὸν ἀνάλημμα Κ' καὶ ἡ μεσαία Κ'', κάκιστα δὲ αἱ παρὰ τὰ ἀναλήμματα Κ καὶ κ'. Ὁ ἄξων τῆς μεσαίας κλίμακος ἀκολουθεῖ τὴν διεύθυνσιν τῆς διὰ τοῦ κέντρου τῆς ὄρχήστρας εἰς τὴν γραμμὴν τοῦ ὑποσκηνοῦ ἀγομένης καθέτου, αἱ δὲ δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν τῆς μεσαίας κλίμακος ἀκολουθοῦσι τὴν διεύθυνσιν ἐτέρων ἀκτίνων τοῦ κύκλου τῆς ὄρχήστρας, αἱ δὲ ἀκρόταται δύο τὴν διεύθυνσιν τῶν

(1) Ἐν τῇ *Expédition scientifique, Section des Sciences physiques*, I σελ. 444 (Atlas, 2 Série, Géologie, Pl. X, 1 a καὶ b) ἀναφέρονται αὐτόθι λατομεῖα ἐρυθροῦ μαρμάρου. Πρβλ. καὶ Philippson, *Der Peloponnes I* σελ. 223.

ἀναλημμάτων. Τὸ πλάτος τῶν κλιμάκων εἶνε 0,70-0,75 μ.

Τὴν ὀρχήστραν περιβάλλει σειρά λιτοτάτων ἀνακλιντηρίων οὔτε εἰς χωριστὰς ἔδρας διαιρουμένων, οὔτε πλάγια ἀντερείσματα ἐχόντων κατὰ τὰ ἄκρα, συνισταμένων δὲ ἐκ λίθων ὄλως διαφόρου μεγέθους (0,80-2,00 μ.) (1). Ἐπὶ τοῦ νωτιαίου προσκλίντρου ἐνὸς τούτων παρὰ τὴν μεσαίαν κλίμακα ἀναγινώσκειται ἀμελέστατα κεχαραγμένη ἢ ἐπιγραφὴ

ΑΝΤΙΓΟΝΟΥ

Ἀντιγόγου, ἐξ ἧς ἀποδεικνύεται ὅτι αἱ ἐπὶ τῶν ἀνακλιντηρίων θέσεις δὲν ἦσαν προωρισμέναι ἀποκλειστικῶς διὰ τοὺς ἄρχοντας τῆς πόλεως, ἀλλὰ παρεχωροῦντο καὶ εἰς ἰδιώτας. Ἐκ τῶν ἀνακλιντηρίων τούτων ἔλλείπουσι τὰ μεταξὺ τῶν κλιμάκων κ καὶ Κ'', ἀφαιρεθέντα ἤδη πρὸ μακροῦ χρόνου, ὡς ἐφαίνετο κατὰ τὴν ἀνασκαφὴν ἐκ τοῦ συμπαγοῦς τῶν ἐπικειμένων χωμάτων. Στηρίζονται δὲ τὰ ἀνακλιντήρια ἐπὶ ὑποστρώματος ἐκ χαλίκων καὶ ἀμμοκονίας, ὅπερ ἐκτείνεται καὶ περαιτέρω ὑπὸ τὸ διάζωμα καὶ τὰ ἐδῶλια.

Τὸ ὅπισθεν τῶν ἀνακλιντηρίων διάζωμα ἔχει πλάτος 0,90 μ. περίπου, καὶ εἶνε ἐπεστρωμένον διὰ μαρμαρίνων πλακῶν, αἵτινες ἔλλείπουσι μόνον ἔνθα καὶ τὰ ἀνακλιντήρια, ἧτοι μεταξὺ τῶν κλιμάκων κ καὶ Κ''. Ἀνωτέρου δὲ τινος διαζώματος οὐδὲν ἔχνος διεσώθη. Ἐκ τῶν κοινῶν ἐδωλίων διετηρήθησαν πλήρεις μόνον αἱ τρεῖς μετὰ τὸ διάζωμα σειραὶ (2), ἕτεραι δὲ πέντε σειραὶ ὑπὲρ τὰς πρώτας τρεῖς διεσώθησαν μόνον ἐν μέρει. Διακρίνονται δὲ προσέτι ἔχνη καὶ ἐνάτης σειρᾶς καὶ δεκάτης, λίθοι δὲ τινες ἐκτετοπισμένοι κεῖνται καὶ εἰς μεγαλύτερον ὕψος, ἀλλ' οὐδεὶς κατὰ

(1) Κατατομὴν αὐτῶν ἴδε ἐν τῷ πίνακι τοῦ σχεδιαγραφήματος. Οἱ πλεῖστοι τῶν λίθων ἔχουσι μέγεθος 1,80 μ.

(2) Δίθοι τινὲς τῆς τρίτης σειρᾶς παρὰ τὴν κλίμακα Κ' εἶνε ἐκτετοπισμένοι.

χώραν (1). Δυστυχῶς δὲ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἀναζητηθῶσι δι' ἐπιμελοῦς ἀνασκαλεύσεως πάντα τὰ τυχόν σωζόμενα ἔγνη ἐκ τῶν ἀνωτέρων σειρῶν, ὥστε δὲν δυνάμεθα νὰ ὀρίσωμεν μέχρι τίνος ὕψους ἐξετείνοντο τὰ ἐδῶλια. Μέγα μέρος τῶν ἐδῶλιων ἰδίως κατὰ τὸ μέσον τοῦ κοίλου φαίνονται καταστραφέντα ἢ ἐκτοπισθέντα ἐκ μεγάλων ὄγκων γῆς καταπεσόντων ἐκ τῶν κλιτύων τοῦ ὑπερκειμένου λόφου.

Ἡ ἄνω ἐπιφάνεια τῶν ἐδῶλιων διαιρεῖται εἰς δύο ζώνας, ὧν ἡ ὀπισθία χαμηλοτέρα χρησιμεύει ὡς ὑποπόδιον τῶν ἐν τῷ ἀνωτέρῳ βῆθρῳ καθημένων, ἡ δὲ προσθία ὡς ἔδρανον, ὅπερ ἔχει πάλιν πλατεῖαν καὶ ἀβαθῆ σκαφοειδῆ κοιλότητα. Κοίλη ὡσαύτως εἶνε καὶ ἡ ὀρθία πλευρὰ τῶν ἐδῶλιων (2). Τὸ ὕψος αὐτῶν εἶνε μόνον 0,36 μ., ἥτοι ἔχουσι τὸ κατώτατον ὄριον τοῦ κατὰ Βιτρούβιον κανονικοῦ ὕψους (3), τὸ δὲ πλάτος 0,70, ἐξ οὗ 0,30 μὲν ἀνήκουσιν εἰς τὸ ἔδρανον, 0,40, δὲ εἰς τὸ ὑποπόδιον. Ἐν τούτοις πολλαχοῦ τοῦ κοίλου εἴτε ὀλόκληρα τμήματα ἐδῶλιων μεταξὺ κλιμάκων, εἴτε καὶ μόνον εἰς ἡ δύο λίθοι ἐξ αὐτῶν ἔχουσιν ἅπασαν τὴν ἄνω ἐπιφάνειαν ἐπίπεδον, ἀναμφιβόλως διότι τὸ θέατρον κατελείφθη ἡμιτελές, ἐξ οὗ καὶ οὔτε ἐν γένει τὰ μάρμαρα τοῦ κοίλου εἶνε καλῶς κατεξεσμένα, οὔτε τὰ ἐκατέρωθεν τῶν κλιμάκων ἄκρα τῶν ἐδῶλιων εἶνε κατ' εὐθείαν γραμμὴν κατατετημημένα, καὶ τινες λίθοι παρὰ τὴν κλίμακα Κ' διατηροῦσιν ἀκόμη προέχοντα τμήματα τοῦ προσέργου (γερμ. Werkzoll). Εἰς δύο σημεία τῆς τετάρτης ἀπὸ τοῦ διαζώματος σειρᾶς τῶν ἐδῶλιων ἐπὶ τῆς ὑπὲρ τὸ κοῖλον μέρος τῆς ὀρθίας

(1) Καὶ ἐν παλαιότεροις χρόνοις δὲν φαίνονται ὅτι διεσώζοντο περισσότερα. Πρὸλ. Leake, Travels in the Morea I, σελ. 244, Expéd. scient. III, σελ. 52, Ross Wanderungen in Griech. II, σελ. 233. Ἡ ὑπὸ Lebas (Revue arch. 1845 σελ. 207: Les Gradins subsistaient en grand nombre lors de notre passage, mais ne subsistent probablement déjà plus, car au moment où nous visitâmes ce lieu, le propriétaire était occupé à les briser, pour en débarrasser sa vigne. Πρὸλ. Curtius Peloponn. II σελ. 270) μνημονευομένη καταστροφή ἐδῶλιων φαίνεται ὅτι δὲν ἦτο σπουδαία.

(2) Κατατομὴν αὐτῶν ἴδε ἐν τῷ σχεδιαγραφήματι.

(3) Vitruv. V, 6, 3. Albert Müller ἐν Hermann's Lehrbuch d. gr. Antiqu. III σελ. 31.

αὐτῶν πλευρᾶς στενῆς ταινίας ὑπάρχουσιν ἀμελῶς κεχαραγ-
μμένα γράμματα, ὡς σημεῖα ἐξ ἄπαντος ὑπὸ τῶν τεκτόνων
θεθειμένα, ἧτοι παρὰ μὲν τὴν κλίμακα κ ΜΑ, περαιτέρω δὲ
πρὸς τὴν μεσαίαν κλίμακα ΑΜ ἢ ΑΝ. Πολλαχοῦ δὲ τὰ ἐδῶ-
λια φέρουσι προσέτι κατὰ τὸ πρόσθιον χεῖλος ὅπας ἐκ τοῦ
ἐδράνου εἰς τὸ ὑποκάτω κοῖλον διηκούσας, ἐχούσας δὲ διάμετρον
ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μὲν μικράν, ἀλλ' ἐνίοτε καὶ μεγάλην (0,10 πε-
ρίπου). Πρὸς ἐκροὴν τῶν ὑδάτων ἀναμφιβόλως δὲν ἐχρησίμευον,
διότι καὶ ὀλίγαι εἶνε ἀναλόγως τῆς περιμέτρου τῶν ἐδωλίων καὶ
ὅλως ἀτάκτως διανενημένα καὶ ὑπερμέτρως εὐρεῖαι τινὲς ἐξ
αὐτῶν· πρὸς δὲ τούτοις καὶ διότι δύο κατὰ τὴν μεσαίαν κλίμακα
αἱ εὐρύταται τῶν ἄλλων ὑπάρχουσιν ἐπὶ ἐδωλίων ἐχόντων ὅλως
ἐπίπεδον τὴν ἄνω ἐπιφάνειαν, μία δὲ καὶ ὄχι ἐπὶ τοῦ χεῖλους,
ἀλλ' ἐπὶ τῆς βάσεως τῶν ἀνακλινηρίων. Πιθανώτερον φαίνεται
ὅτι προέρχονται ἐξ ὅλως μεταγενεστέρων χρόνων, χρησιμεύσα-
σαι ἵνα ἐξ αὐτῶν προσδένωνται διὰ σχοινίων κατοικίδια ζῶα
βόσκοντα αὐτόθι (1).

Ἐκ γλυπτῶν ἔργων διακοσμούντων τὸ θέατρον οὐδὲν εὐρέθη.
Μνημονεύεται δὲ μόνον ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων ὅτι ἔτη τιὰ πρὸ τῆς
ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 ἀνευρέθη ἀγαλμά τι πωληθὲν εἰς τινα
Ἄγγλον ἀντὶ πυρίτιδος (2).

Ἐκ δὲ τοῦ πρὸς βορρᾶν τοῦ δισκελοῦς τοῖχου οἰκοδομήματος
ἦτο γνωστὴ ἀπὸ πολλοῦ ἡ ἀψὶς Ν (3), κατεσκευασμένη ἐκ με-

(1) Οὐδ' αἱ ἐπὶ τῶν ἐδωλίων καὶ τοῦ λογείου τοῦ Διονυσιακοῦ θεάτρου εὐρεῖται
ὅπαι φαίνονται ἐπιδεχόμεναι διάφορον ἐρμηνείαν.

(2) Τὴν παράδοσιν ταύτην ἀναφέρει καὶ ὁ Ross, *Wanderungen in Griech.*
II σελ. 233.

(3) Ross, *Wanderungen in Griech.* II σελ. 233: Hart an der Rück-
seite des linken (nördlichen) Flügels des Theaters ist ein kreisrundes

γάλων τετραγωνικῶν πωρίνων λίθων ἀνίσου μεγέθους, μεταξύ τῶν ὁποίων εἶνε παρεμβεβλημένοι καὶ μικρότεροι πρὸς ἰσοπέδωσιν τῶν δόμων· ἡ δὲ θολωτὴ στέγη αὐτῆς ἐξ ὀπτοπλίνθων. Ἐκ τῆς ἤδη γενομένης ἀνασκαφῆς κατεδείχθη ὅτι ἡ ἀψίς αὕτη εἶνε μέρος μεταγενεστέρου οἰκοδομήματος μεγάλου, ἐντὸς τοῦ παλαιότερου σταδίου ἢ γυμνασίου κτισθέντος καὶ οἰκήματα χρήσιμα εἰς ἐκεῖνο πιθανῶς περιέχοντος. Πάντες οἱ τοῖχοι τοῦ οἰκοδομήματος τούτου ἐκτὸς τῶν ἐκ τοῦ παλαιότερου προερχομένων θ , B' καὶ B'' εἶνε κακῆς κατασκευῆς, ὁ μὲν Π ἐξ ὀπτῶν πλίνθων, οἱ δὲ λοιποὶ ἐκ μικρῶν λίθων καὶ ἀμμοκονίας οὐδαμῶς διαφέροντες τῶν κοινοτάτων σημερινῶν τοίχων. Πάντες δὲ εἶνε καὶ ὄλως ἀσυμμέτρως κατασκευασμένοι, ὥστε ἐνῶ ἡ θύρα π' εἶνε 1,19 μ. πλατεῖα, αἱ π καὶ π'' εἶνε μόνον 1,00, ἡ διεύθυνσις τῶν τοίχων O καὶ P δὲν εἶνε παράλληλος πρὸς τὸν δισκελῆ τοῖχον (ὅθεν τὸ πλάτος τοῦ δωματίου μ εἶνε παρὰ μὲν τὴν ἀψίδα 5,10 μ., παρὰ δὲ τὰς παραστάδας ξ καὶ ξ' 5,30, τοῦ δὲ M' τὸ πλάτος εἶνε παρὰ μὲν τὸν Π 4,10, παρὰ δὲ τὸν B' 4,35), ἡ δὲ ἀψίς N δὲν ἀποτελεῖ κανονικὸν τόξον κύκλου, ἀλλ' εἶνε ὀκοδομημένη παρὰ μὲν τὸν δισκελῆ τοῖχον μετὰ μικροτέρας ἀκτίνος, κατὰ δὲ τὸ ἀντίθετον ἄκρον μετὰ μεγαλητέρας. Ἡ πλημμελὴς αὕτη κατασκευὴ τῶν τοίχων καθιστᾷ φανερόν ὅτι τὸ οἰκοδόμημα εἶνε ἱκανὸν χρόνον νεώτερον τοῦ θεάτρου, ἤτοι ὅτι προέρχεται ἐκ τῶν ἐσχάτων Ῥωμαϊκῶν χρόνων.

Ἐκ τῆς στέγης τῶν δωματίων τούτων οὐδὲν ἔχνος διεσώθη πλὴν τοῦ καλύπτοντος τὴν ἀψίδα N ἡμιθολίου. Ἐν τούτοις ἐκ τῆς κατασκευῆς τῶν τοίχων εἶνε πιθανώτατον ὅτι τὸ μὲν δωμάτιον μ ἐστεγαζέτο ὑπὸ σταυροειδοῦς θόλου στηριζομένου ἐπὶ τῶν παραστάδων ξ καὶ ξ' καὶ ἐπὶ τῶν ἀπέναντι περάτων τῆς ἀψίδος, τὸ δὲ δωμάτιον M'' διὰ θόλου ἡμικυλινδρικοῦ στηριζομένου

Gebäude aus Quadern, von dreizehn bis vierzehn Fuss im Durchmesser, und bis an die aus Ziegeln gewölbte Decke, von der aber nur ein Theil erhalten ist, jetzt (bei verschüttetem Boden) etwa zehn Fuss hoch. Inwendig war es mit Stuck überzogen, an welchem man noch einige Spuren von Farben wahrnimmt. Πρὸς καὶ Expéd. Scient., Leake-Curtius ἐνθὰ ἀνωτέρω.

ἐπὶ τῶν παραστάδων Ξ' καὶ Ξ'' καὶ ἐπὶ τοῦ δισκελοῦς τοίχου, καίτοι ὀπτόπλινθοι δυνάμεναι νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἐκ τῆς στέγης καταπεσοῦσαι δὲν εὐρέθησαν εἰμὴ ὀλίγισταί καὶ αὐταὶ ἐπὶ τῶν ἀνωτέρων στρωμάτων τῆς ἐπιχώσεως. Περὶ δὲ τῆς στέγης τῶν ἐτέρων δύο δωμάτων οὐδὲν δυνάμεθα νὰ εἰπῶμεν. Τὸ στεγάζον τὴν ἀψίδα Ν ἡμιθόλιον δὲν σώζεται ὀλόκληρον· ἐν τούτοις τὸ ὕψος αὐτῆς μέχρι τοῦ ἀνωτάτου σημείου τοῦ ἡμιθολίου φαίνεται ὅτι ἦτο 4,50 μ. Ὁ τοῖχος Ξ σώζεται εἰς ὕψος 2,60 μ.

Μεταξὺ τῆς παραστάδος Ξ καὶ τοῦ ἀπέναντι αὐτῆς πέρατος τῆς ἀψίδος ἐκτείνεται ἡ βαθμὶς ν κτισθεῖσα, ὡς εἶπομεν ἤδη, πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ δισκελοῦς τοίχου· ἀντικρὺ παρὰ τὸν τοῖχον Ο οὐδεμία βαθμὶς ὑπάρχει. Ὡσαύτως καὶ ὑπὸ τὴν ἀψίδα Ν ἐκτείνεται καθ' ἅπαν τὸ βάθος αὐτῆς ἑτέρα βαθμὶς ν' ἰσοῦψῆς πρὸς τὴν πρώτην.

Ὁ τοῖχος Ο εἶνε λεπτός καὶ κακῶς ἐκτισμένος ὡς μέλλων νὰ μὴ βαστάζῃ βάρος. Ἐν αὐτῷ ὑπάρχει στενὸν καὶ ταπεινὸν θυρίδιον ο (εὖρος αὐτοῦ 0,63, ὕψος 1,90), δι' οὗ ἐξέρχεται τις εἰς ἕτερον δωμάτιον, οὗ μικρότατον μόνον μέρος ἦτο δυνατόν νὰ ἀνασκαφῆ. Τὸ δάπεδον αὐτοῦ κεῖται βαθύτερον τοῦ δωματίου μ.

Τὸ δάπεδον τοῦ δωματίου μ μετ' ἀμφοτέρων τῶν βαθμίδων εἶνε ἐπιστρωμένον διὰ ψηφοθετήματος καλῆς ἐργασίας, κατεστραμμένου μὲν σχεδὸν ἐντελῶς ἐπὶ τῶν βαθμίδων, ὅχι κακῶς δὲ διασωζομένου ἐπὶ τοῦ λοιποῦ μέρους. Δυστυχῶς μεταξὺ τῶν κατεστραμμένων μερῶν εἶνε καὶ τετράγωνος χώρα ἐν τῷ μέσῳ, ἐν ἧ ἐκ τῶν σωζομένων λειψάνων φαίνεται ὅτι ὑπῆρχε παράστασις μετὰ ζφδίων, ἐνῶ τὸ λοιπὸν μέρος ἅπαν ἔχει μόνον κοσμήματα. Ὡσαύτως καὶ τὸ δάπεδον τοῦ δωματίου Μ' καλύπτεται ὑπὸ ἑτέρου ψηφοθετήματος ἐπίσης καλῆς ἐργασίας καὶ ἐπίσης καλῶς διατηρημένου, ἐκτεινομένου δὲ διὰ τῆς μεταξὺ τῶν παραστάδων Ξ' καὶ Ξ'' πλατείας θύρας πέρα ὑπὸ τὰ χῶματα τῆς παρακειμένης ἀμπέλου. Μόνον ἐν τῷ δωματίῳ Μ' οὐδὲν ἴχνος ἐπιστρώσεως ἀνευρέθη, φαίνεται δ' ὁμως ἐκ τῆς θύρας π ὅτι τὸ δάπεδον αὐτοῦ ἦτο ταπεινότερον τοῦ Μ'. Ἐντὸς τοῦ δωματίου Μ' παρὰ τὸν δισκελῆ τοῖχον καὶ εἰς ἰκανὸν ὕψος ἀπὸ

τοῦ ἐδάφους εὐρέθη αὐτοσχέδιος τάφος μικροῦ παιδίου ἐσκαμμένος ἐντὸς τῶν χωμάτων καὶ καλυπτόμενος διὰ μαρμαρίνης πλακός, ἐντὸς δ' αὐτοῦ τρία εὐτελῆ ἀγγεῖα.

Ἡ θύρα π εἶνε ἀπωκοδομημένη διὰ τοίχου κάκιστα ἐκτισμένου διὰ μικρῶν λίθων ἀναμίκτων μετὰ χώματος καὶ ἀμμονίας (1) οὐ μέρος κατέπεσεν ἅμα τῇ ἀνασκαφῇ ἔνεκα τῆς κακῆς κατασκευῆς. Ὁ τοίχος οὗτος κάτω μὲν εἶνε ἰσοπαχῆς πρὸς τὸν τοίχον Π, ἄνω δὲ γίνεται λεπτότερος σχηματίζων ἐντὸς τοῦ δωματίου Μ' ἀβαθῆ κόγχην ὕψους 1,58. Ἐνεκα τοῦ τοίχου τούτου διετηρήθη καὶ τὸ ἐξ ὀπτοπλίνθων τοξοειδῆς ὑπέρθυρον τῆς θύρας ταύτης, ἧς τὸ ὕψος ἐκ τοῦ δωματίου Μ'' εἶνε 2,50 μ. Ἡ ἀποικοδόμησις δὲ ἐγένετο βεβαίως συγχρόνως ἢ ὄχι πολὺ μετὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ οἰκοδομήματος, διότι τὸ ἐπὶ τῆς πρὸς τὸ δωμάτιον Μ'' προσόψεως τῆς ἀπωκοδομημένης θύρας ἐπίχρισμα καλύπτει ἕτερον ἐπίχρισμα, ὅπερ εὐρέθη καὶ ἐν τῷ δωματίῳ μ ἐπὶ τοῦ δισκελοῦς τοίχου.

Ἐν τῷ δωματίῳ Μ'' κατεσκευάσθη μετὰ τὴν ἐγκατάλειψιν τοῦ κτιρίου κάμινος κεραμευτικὴ καλύπτουσα τὸ ψηφοθέτημα ἴσως καθ' ἅπασαν τὴν ἔκτασιν τοῦ δωματίου τούτου· κατὰ τὴν ἀνασκαφὴν ὅμως δισώζετο μόνον τὸ μέρος μ'. Πάντες οἱ τοῖχοι τῶν τριῶν τούτων δωματίων εἶνε ἐπικεχρισμένοι διὰ μαρμαροκονίας μετ' ἐντοιχιῶν γραφῶν ἔχουσῶν κοσμηματικὸν χαρακτῆρα· οὐδαμοῦ φαίνεται οὐδὲ ἶχνος ἀγιογραφίας οὐδ' ἄλλο τι λείψανον δηλοῦν ὅτι ὁ χώρος οὗτος ὑπῆρξέ ποτε ἐκκλησία, ὡς πιστεύουσιν οἱ Γάλλοι τῆς *Expédition scientifique* (2). Ἡ κάλλιστα διατηρηθεμένη γραφὴ ἐσώθη ἐπὶ τῆς πρὸς τὸ δωμάτιον μ προσόψεως τοῦ τοίχου Ξ συνισταμένη ἐκ ποικιλοχρῶμων τριγῶνων καὶ ὀρθογωνίων κατ' ἀπομίμησιν τῆς διὰ μικρῶν πλακῶν ἐπιστρώσεως τῶν δαπέδων καὶ ἐπὶ τῶν δύο πλευρῶν τῆς παραστάδος ξ ἀπομιμουμένη πράσινον μάρμαρον.

(1) Ἐντὸς αὐτοῦ εὐρέθησαν ἐντετοιχισμένα καὶ ὀστᾶ ἀνθρώπου, σπόνδυλοι, λεκάνη, μηροί, κνήμαι.

(2) III σελ. 52: *restent quelques traces d'une peinture datant du moyen âge, et faites sans doute à l'époque où le monument aura servi d'église.*

Ἐν δὲ τῷ ἡμιθολίῳ τῆς ἀψίδος N διεσώθη μὲν τὸ ἐπίχρισμα, ἀλλ' αἱ ἐπ' αὐτοῦ γραφαὶ ἐγένοντο ἤδη ἐξίτηλοι· ὡς ἠδυνήθησαν ὅμως νὰ μάθω παρὰ τῶν ἐγχωρίων, δὲν διέφερον τῶν ἄλλων κατὰ τὸν χαρακτῆρα. Ἐν δὲ τῷ ἡμικυλινδρικοῦ τοίχῳ αὐτῆς διεσώθησαν κάκιστα διατηρούμενα λείψανα γραφῆς, ἐξ ἧς διακρίνεται τοξοειδῆς ταινία διηρημένη διὰ τεθλασμένης γραμμῆς εἰς ἰσομεγέθη τρίγωνα τὰ μὲν λευκά, τὰ δὲ βαθύς κυανοῦ χρώματος προσεγγίζοντος πρὸς τὸ μέλαν. Ἐκατέρωθεν αὐτῆς διακρίνοντο χρώματα ἐρυθρὰ καὶ λευκά. Ὁ τοῖχος O φαίνεται ὅτι εἶχεν ὅλως ἰδιαιτέραν γραφὴν μετὰ λευκοῦ καὶ ροδίνου χρώματος, ἐξ ἧς διεσώθησαν ἀμυδρότατα ἔχνη. Ἄλλ' ἐν τῇ ἐτέρῃ πλευρᾷ αὐτοῦ ὅπισθεν τοῦ θυριδίου ο διεσώθη κάλλιστα κοσμηματικὴ ὡσαύτως γραφὴ κατὰ πομπηϊανὸν ῥυθμὸν, τῆς ὁποίας ὅμως μόνον μικρότατον μέρος ἦτο δυνατόν νὰ φανῇ κατὰ τὴν ἀνασκαφὴν.

Ἐπίχρισιν ὡσαύτως διασώζουσι καὶ οἱ τοῖχοι P καὶ II ἐν τῷ δωματίῳ M', ἀλλὰ μόνον ἐν τῷ II διεσώθησαν μόλις διακρινόμενα ἔχνη ἐντοιχίου γραφῆς.

Τὸ δωμάτιον M δὲν συγκοινωνεῖ πρὸς τὰ λοιπὰ τρία δι' οὐδεμιᾶς θύρας, οὐδ' ἄλλη τις θύρα κατὰ τὸ ἀνεσκαμμένον μέρος αὐτοῦ ὑπάρχει πλὴν τῆς ἐπὶ τοῦ δισκελοῦς τοίχου ὅλως σκαϊῶς καὶ βαρβάρως κατεσκευασμένης. Τὸ δάπεδον τοῦ δωματίου τούτου εἶνε ἐπεστρωμένον παρὰ μὲν τοὺς τέσσαρας τοίχους καὶ μέχρις ἀποστάσεως 1,07-1,25 μ. ἀπ' αὐτῶν διὰ μεγάλων μαρμάρων ἐχόντων κατὰ τὸ ἔσω ἄκρον αὐτῶν στενὸν καὶ ἀβαθὲς ρεῖθρον, οὐ ἄδηλος ἡ ῥύσις. Ἐπὶ τῶν μαρμάρων τούτων παρὰ τοὺς τοίχους B' καὶ B'' εἶνε ἐκτισμένοι δύο εἰς μικρὸν ὕψος διασωζόμενοι μεταγενέστεροι τοῖχοι, ἄδηλον εἰς τί χρησιμεύσαντες. Μετὰ τὰ μάρμαρα ταῦτα τὸ δάπεδον εἶνε ἐπεστρωμένον διὰ συμπεπατημένων μελανῶν χαλίκων· ἐν δὲ τῷ μέσῳ ὑπάρχει βόθρος ἄνευ ἐκροῆς ἔχων διάμετρον μὲν 1,14, βάθος δὲ 0,10 τὸν δὲ πυθμένα ἐπεστρωμένον διὰ μαρμαρίνων πλακῶν. Ἐκ τῆς κατασκευῆς τοῦ δωματίου τεκμαιρόμενός τις δύναται ἴσως νὰ συμπεράνη ὅτι τὸ παλαιὸν γυμνάσιον ἢ στάδιον δὲν εἶχεν ἀποβάλλει καὶ ἐν τοῖς μεταγενεστέροις χρόνοις τὸν πρῶτον αὐτοῦ χα-

ρακτῆρα, ἢ δὲ γενομένη διασκευὴ αὐτοῦ συνίστατο εἰς προσθή-
κην παραρτημάτων τινῶν αὐτοῦ, ἐν οἷς καὶ προχείρου λουτρῶ-
νος, εἰς ὃν ἀνήκει καὶ τὸ παρὸν δωμάτιον.

ΑΝΔΡΕΑΣ Ν. ΣΚΙΑΣ

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΔΩΝ ΤΗΣ

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ					
ΚΥΡΙΑ ΕΣΟΔΑ					
A. ΣΥΝΑΡΟΜΑΙ. Ταχτικά	Δρ.	5,653	—		
» » Έκτακτοι		515	50		
» » Ειδικά	»	5,360	—	11,528	50
B. ΤΟΚΟΙ ΕΝ ΓΕΝΕΙ.	»			1,440	
Γ. ΜΕΡΙΣΜΑ. Έκ μετοχών Έθνικής Τραπέζης 56.	(α)			12,600	—
Δ. ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑΤΑ.	»			5,000	—
Ε. ΛΑΧΕΙΟΝ. Της Β' εξαμηνίας του 1890.	»	1,417	40		
» » Α' » 1891.	»	71,911	70		
» » Β' » 1891.	»	91,295	85	164,624	95
Ζ. ΔΙΑΦΟΡΑ	(β)			912	85
Z. ΕΝΟΙΚΙΑ	»			300	—
H. ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ	»			3,552	50
ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ					
Θ. ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ. Απόληψις άτόχου καταθέσεως	»			10,000	—
I. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ. Απέναντι άνοιχτού λογαριασμού.	»			56,000	—
ΙΑ. ΑΠΟΛΗΨΙΣ. Χρέους Γιαννοπούλου	»			5,147	—
ΙΒ. » Προκαταβολών λογαριασμού Δημοσίου	»	2,640	—		
» » » » Έταιρίας	»	12,000	—		
				14,640	—
				285,745	80
ΥΠΟΛΟΙΠΟΝ ΤΑΜΕΙΟΥ. Τήν 31 Δεκεμβρίου 1890.	»			10,139	88
(α) Ήτο.		46 μετοχών της Έταιρίας και			
		10 » εκ του κληροδοτήματος Ρώμα.			
		—			
		56			
		—			
(β) Ήτοι από υπερτίμησιν χρυσού.	Δρ.	416.35			
» πώλησιν ύλικού.	»	496.50			
		—			
		912.85			
		—			
	Δρ.			295,885	68

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΔΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1891.

Π Λ Η Ρ Ω Μ Α Ι

ΚΥΡΙΑ ΕΞΟΔΑ

Α. ΓΡΑΦΕΙΟΝ. Προσωπικόν. . . . . Δρ.	6,242	50		
» Γραφική ὕλη, χάρτης, τυπωτικά, ταχυδρομικά κλπ. »	1,228	69		
» Βιβλιοθήκη, αγορά βιβλίων, δετικά καὶ κατασκευὴ θηκῶν »	2,709	35	10,180	54
Β. ΜΟΥΣΕΙΑ. Προσωπικόν. . . . . »	6,360	—		
» Ἀρχαιοθήκαι, συγκολλήσεις καὶ ἀπεικονίσεις ἀρχαίων . . . »	4,139	55		
» Ἀγορὰ ἀρχαίων . . . . . »	2,449	25	12,948	80
Γ. ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ. Γενικά . . . . . »	2,634	50		
» Γηπέδου ἐν Ἀθήναις (Δούτικα) . . . . . »	8,493	80		
» Τετρακονίου Ἀθηνᾶς ἀρχηγέτιδος . . . . . »	1,272	10		
» Ἐλευσίνος . . . . . »	1,202	50		
» Ῥαμνοῦντος . . . . . »	4,148	—		
» Μυκηνῶν . . . . . »	1,759	60		
» Θεάτρου Γυθείου . . . . . »	3,978	30		
» Ἐπιδαύρου . . . . . »	8,207	35		
» Ἐν δήμῳ Ἐλευσίνος Ἀρκαδίας. . . . . »	1,362	05		
» Ἐν Ἐρετρίας. . . . . »	698	15		
» Ἐν Τανάγρα. . . . . »	60	50		
» Ἐν Κάμπῳ Λακωνικῆς. . . . . »	934	65		
» Ἐν Δαφνίῳ . . . . . »	796	05	35,547	55
Δ. ΑΚΙΝΗΤΑ. Κατασκευὴ μουσείων ἐν Τανάγρα καὶ Ἐπιδαύρῳ κλπ. . . »			16,369	98
Ε. ΕΠΑΡΧ. ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ. Μισθοὶ καὶ ἐπιμισθία ἐφόρων καὶ φυλάκων . . »			12,476	—
Ζ. ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ . . . . . »			10,354	—
Ζ. ΔΑΧΕΙΟΝ. τῆς Β' ἑξαμηνίας τοῦ 1890 . . . . . »	8,520	60		
» τῆς Α' » 1891 . . . . . »	42,234	65		
» τῆς Β' » 1891 . . . . . »	42,573	25	93,328	50
Η. ΔΙΑΦΟΡΑ . . . . . »			838	15

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

Θ. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ. Ἀλληλόχρεος λογαριασμός . . . . . »	42,640	—	50,300	—
Ι. ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΑΙ. Λογαριασμῶ Δημοσίου . . . . . »	7,800	—	50,440	—
» » Ἐταιρίας . . . . . »				
Τὸ ὅλον τῶν δαπανῶν. . . . . »			292,783	52
ΥΠΟΛΟΙΠΟΝ τοῦ ταμείου κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1891 μεταφερόμενον εἰς τὰ βιβλία τοῦ 1892. . . . . »			3,102	16
			295,885	68

ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΗΣ ΑΡΧ.

ΜΕΡΙΔΕΣ	Υπόλοιπα 31 Δεκεμ. 1890		Πράξεις κατά τὸ 1891	
	Χρέωσις	Πίστωσις	Χρέωσις	Πίστωσις
Α. ΑΚΙΝΗΤΑ. Οικόπ.οικίαι καὶ μουσεῖα ἐν' Ἀθηναίς, Κηφισίᾳ, Ἐλευσίνι, Τανάγρα κλπ..	42,834	93		
Β. ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ. Μετοχαὶ αὐτῆς 56 . . .	194,543	10	16,369	98
Γ. " " Λαχειοφ. ὁμολ. αὐτῆς 10 . . .	5,120	—		
Δ. " " Καταθέσεις ἄτοκοι . . .	10,000	—		10,000
Ε. ΔΗΜ. ΧΡΕΩΓΡΑΦΑ . . .	25,380	—		
Ζ. ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΑΙ. Λογαριασμῶ Δημοσίου	33,314	57	42,640	—
Ζ. " " Ἐταιρίας . . .	5,500	—	7,800	—
Η. ΒΙΟΜΗΧ. ΤΡΑΠ. Ἀλληλόχρ. λοισμὸς . . .			50,300	—
Θ. ΧΡΕΟΣ Γιαννοπούλου	41,185	62		5,147
	357,928	22	117,409	98
ΤΑΜΕΙΟΝ τοῦ 1891	40,139	88	285,745	80
	368,068	10	402,855	78
			368,068	10
			770,923	88
			378,570	52
			392,353	36
				ἰσοζύγιον

Κατατεθειμένα εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν :

- 56 μετοχαὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς
- 64 ὁμολογὰ τοῦ παγίου δανείου τῶν 125,000,000
- 10 ὁμολογία λαχειοφ. δανείου τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς

ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1891.

Υπόλοιπα 31 Δεκεμ. 1891		ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ	
Χρέωσις	Πίστωση		
59,204	91 (α)	(α) Λογαρ. του 1890	Δο. 42,834.93
194,593	10	» 1891	» 59,204.91
5,120			πλέον δρ. 16,369.98
25,380	(β)	(β) » 1890	» 10,000.—
73,314	57 (γ)	» 1891	» 0,000.— Έλατ. δρ. 10,000.—
1,300	(δ)	(γ) » 1890	» 33,314.57
36,038	62 (ς)	» 1891	» 73,314.57
394,951	20	(δ) » 1890	» 5,500.—
3,102	16 (ζ)	» 1891	» 4,300.— Έλατ. » 4,200.—
398,053	36	(ς) » 1890	» 0,000.—
5,700		» 1891	» 5,700.—
		(ζ) » 1890	» 41,185.62
		» 1891	» 36,038.62
		(ζ) » 1890	» 10,139.88
		» 1891	» 3,102.16
392,353	36		» 7,037.72
			δρ. 56,369.98 δρ. 32,084.72
			» 32,084.72
			Αύξησης της εταιρικής περιουσίας κατά δρ. 24,285.26
		ΠΑΡΑΘΕΣΙΣ	
		Λογαριασμός του έτους 1890	Δρ. 368,068.10
		» 1891	» 392,353.36
		Διαφορά επί πλέον, ως άνωτέρω.	Δρ. 24,285.26

ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1858-1891.

Β'. ΠΛΗΡΩΜΑΙ	1858 - 1890		1891		Όλοι	
ΚΥΡΙΑ ΕΞΟΔΑ						
ΓΡΑΦΕΙΟΝ. Προσωπικόν, τυπωτικά, Ξ- ξοδα διάφορα και Βιβλιοθήκη. Δρ.	121,261	22	10,180	54	131,441	76
ΜΟΥΣΕΙΑ. Προσωπικόν, αρχαιοθη- και, φυλακεία, επισκευαί και συγκολλήσεις αρχαίων . . . »	186,392	49	10,499	55	196,892	04
ΑΓΟΡΑΙ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ . . . . . »	266,547	29	2,419	25	268,966	54
ΑΡΧΑΙΑ. Άνασκαφαί εν γένει . . . »	706,393	61	35,547	55	741,941	16
» Επισκευαί και αναστηλώ- σεις μνημείων . . . . . »	26,205	71			26,205	71
ΕΠΑΡΧ. ΑΡΧΑΙΟΤ. Προσωπ. εφόρων και φυλάκων επαρχ. Μου- σειών και μνημείων . . . . . »	101,848	13	12,476	—	114,324	13
» Περισιναγωγή και μεταφορά αρχαίων . . . . . »	3,305	83			3,305	83
ΤΟΚΟΙ. Εν γένει . . . . . »	31,786	37			31,786	37
ΑΚΙΝΗΤΑ . . . . . »	38,592	35	16,369	98	54,962	33
ΔΙΑΦΟΡΑ. Ποσοστά εισπράκτορ., έκ- μαγετα αρχαίων κτλ. . . . . »	22,800	94	838	15	23,639	09
» Πρωτομαί προέδρ. Έταιρ. »	1,696	43			1,696	43
» Συνδρομαί εις ξένους προς συντέλεσιν ανασκαφών . . . »	446	43			446	43
ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΑ . . . . . »	1,886	18			1,886	18
ΔΗΜΟΣΙΑ ΧΡΕΩΓΡΑΦΑ . . . . . »	276,132	30			276,132	30
ΜΕΤΟΧΑΙ ΕΘΝ. ΤΡΑΠΕΖΗΣ και λα- χειοφόροι όμολογίαί αυτής . . . »	185,002	43			185,002	43
ΔΑΧΕΙΟΝ . . . . . »	550,086	57	93,328	50	643,415	07
ΑΚΙΝΗΤΑ. Έπισκευαί . . . . . »	671	15			671	15
ΑΡΧΑΙΟΔ. ΕΦΗΜ. (Νέα Γη. Περιοδ.) »	67,500	45	10,354	—	77,854	45
	2,588,555	88	192,043	52	2,780,599	40
ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ						
ΔΑΝΕΙΑ. . . . . »	65,625	—			65,625	—
ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΑΙ. Άποληπτέαι. . . »	777,871	14	50,440	—	828,311	14
ΒΙΟΜΗΧ. ΤΡΑΠΕΖΑ. . . . . »	839,116	92	50,300	—	889,416	92
ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΑΙ . . . . . »	10,838	57			10,838	57
ΛΑΘΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ . . . . . »	267	87			267	87
ΕΘΝ. ΤΡΑΠΕΖΑ. Καταθέσεις . . . »	147,095	10			147,095	10
ΤΑΜΕΙΟΝ. Υπόλ. του Ταμ. του 1891 »			3,102	16	3,102	16
	4,429,370	48	295,885	68	4,725,256	16

ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΔΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1891
ΜΗΝΙΑΣ 1891.

ΠΙΣΤΩΣΙΣ			
α) Μισθός του προσωπικοῦ ὡς τὰ ἐντάλματα ἀριθ. 31, 32, 57, 58, 88, 89, 123, 124, 192, 193 . . . . . Δρ.	1,770	—	
β) Ἀμοιβὴ τοῦ προσωπικοῦ ὡς τὰ ἐντάλματα 162 καὶ 163 . . . . . »	385	—	
γ) Προμήθεια καὶ ἔξοδα τῶν πωλησάντων τὰ Γραμμάτια ὡς τὰ ὑπ'ἀριθ. 237 καὶ 314 ἐντάλματα . . . . . »	6,471	75	
δ) Εἰς ἔξοδα διάφορα ὡς τὰ ἐντάλματα ἀριθ. 17, 36, 91, 172 καὶ 178. »	1,807	90	
ε) Εἰς ἐξαργύρωσιν 41 κερδησάντων Γραμματίων ὡς τὰ ἐντάλματα ἀριθ. 195, 238, 258 καὶ 290. . . . . »	31,800	—	42,234 65
ς) Τὰ μὴ παρουσιασθέντα ἐμπροθέσμως πρὸς ἐξόφλησιν ἐκ τῶν κερδησάντων Γραμματίων, καὶ τὰ εἰς τὰ μὴ διατεθέντα ἀνήκοντα ἀνέρχονται ἐν ὅλῳ εἰς . . . . . »	3,200	—	
ζ) Κέρδη τῆς Ἐταιρίας ἐκ τῶν πωληθέντων Γραμματίων . . . . . »	26,477	05	
Τὸ ὅλον τῶν κερδῶν τῆς Ἐταιρίας ἐκ τοῦ λαχείου τῆς Α' ἑξαμηνίας τοῦ 1891 ἀνέρχεται εἰς. . . . . »	29,677	05	29,677 05
Ἴσοζύγιον. . . . . »			71,911 70

ΜΗΝΙΑΣ 1891

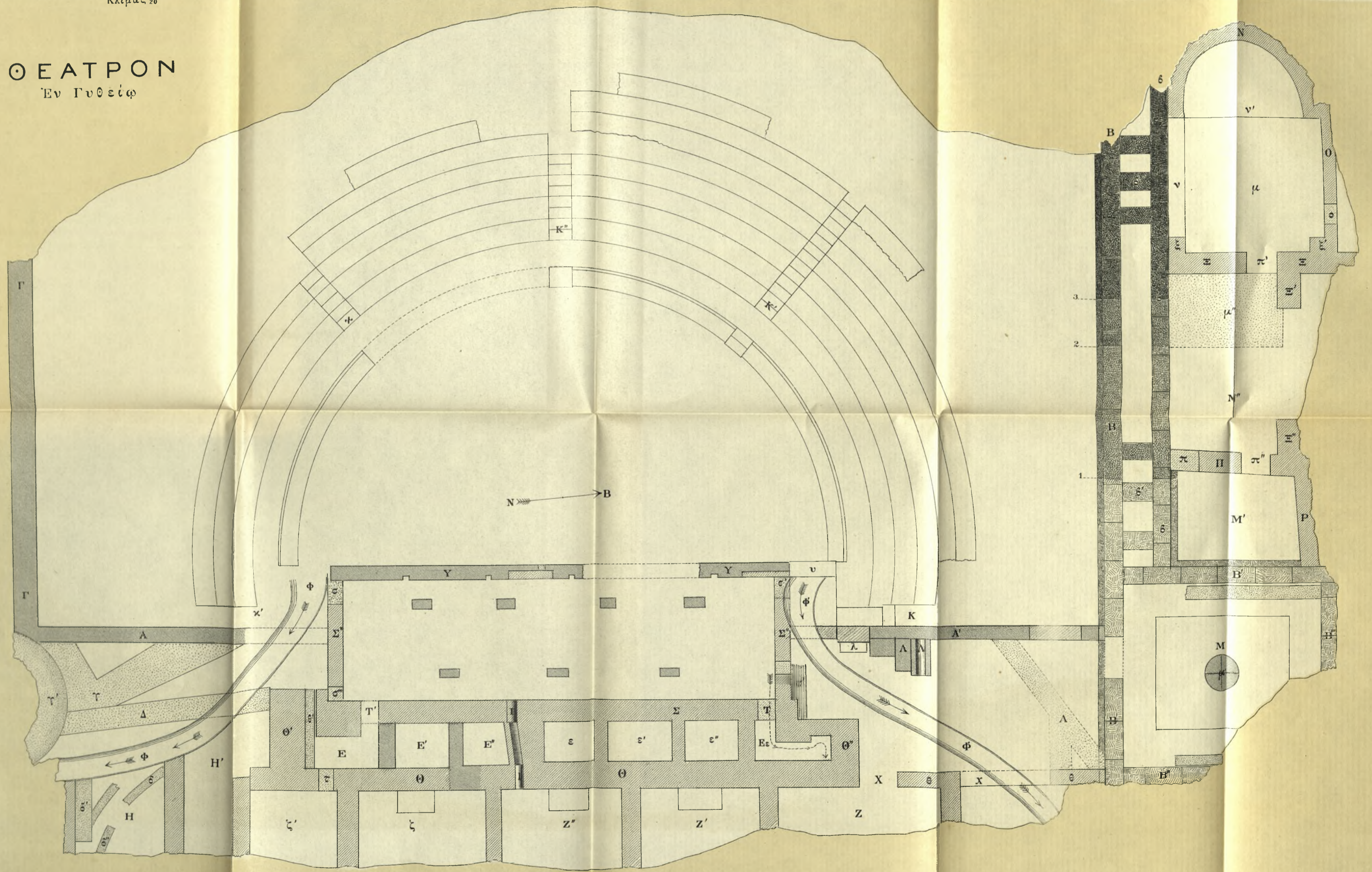
α) Μισθός τοῦ προσωπικοῦ ὡς τὰ ἐντάλματα ἀρ 233, 234, 275, 276, 305 306, 339, 340, 373, 374, 413 καὶ 414 . . . . . Δρ.	1,770	—	
β) Ἀμοιβὴ τοῦ προσωπικοῦ ὡς τὸ ἔνταλμα ἀριθ. 356 . . . . . »	550	—	
γ) Προμήθεια καὶ ἔξοδα τῶν πωλησάντων Γραμμάτια ὡς τὸ ἔνταλμα ἀριθ. 426 . . . . . »	8,957	45	
δ) Διάφορα ἔξοδα τοῦ λαχείου ὡς τὰ ἐντάλματα ἀριθ. 210, 211, 236, 239, 415, 416 καὶ 427. . . . . »	1,795	80	
ε) Εἰς ἐξαργύρωσιν 44 ἐκ τῶν κερδησάντων Γραμματίων ὡς τὸ ἔνταλμα ἀριθ. 425 . . . . . »	29,500	—	
ς) Τὰ μὴ παρουσιασθέντα μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1891 πρὸς ἐξαργύρωσιν κερδησάντα γραμμάτια :			
1 τῶν δραχ. 500 δρ. 500			
1 » 300 » 300			
13 » 100 » 1,300 »	2,100	—	
ζ) Προμήθεια κρατηθεσομένη ἐκ τῆς εἰσπράξεως τῶν ὀφειλομένων . . . »	267	—	44,940 25
Κέρδη τῆς Ἐταιρίας ἐκ τοῦ Λαχείου τῆς Β' ἑξαμηνίας τοῦ 1891. . . »			51,132 70
Ἴσοζύγιον. . . . . »			96,072 95

1	145,21	100,00
2	107,17	100,00
3	150,71	100,00
4	141,11	100,00
5	141,11	100,00
6	141,11	100,00
7	141,11	100,00
8	141,11	100,00
9	141,11	100,00
10	141,11	100,00
11	141,11	100,00
12	141,11	100,00
13	141,11	100,00
14	141,11	100,00
15	141,11	100,00
16	141,11	100,00
17	141,11	100,00
18	141,11	100,00
19	141,11	100,00
20	141,11	100,00
21	141,11	100,00
22	141,11	100,00
23	141,11	100,00
24	141,11	100,00
25	141,11	100,00
26	141,11	100,00
27	141,11	100,00
28	141,11	100,00
29	141,11	100,00
30	141,11	100,00
31	141,11	100,00
32	141,11	100,00
33	141,11	100,00
34	141,11	100,00
35	141,11	100,00
36	141,11	100,00
37	141,11	100,00
38	141,11	100,00
39	141,11	100,00
40	141,11	100,00
41	141,11	100,00
42	141,11	100,00
43	141,11	100,00
44	141,11	100,00
45	141,11	100,00
46	141,11	100,00
47	141,11	100,00
48	141,11	100,00
49	141,11	100,00
50	141,11	100,00

ΘΕΑΤΡΟΝ
Ἐν Γυθείῳ

Κλίμαξ 1/100

ΕΦΗΜΕΡΙΣ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ

ΥΠΟ

ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΡΙΤΗ

Της ἐφημερίδος ἐκδίδεται κατὰ τριμημίαν ἓν τεύχος σχήματος τετάρτου, περιέχον τρία τοῦλάχιστον τυπογραφικὰ φύλλα καὶ τρεῖς πίνακας.

Μέχρι τοῦδε ἐξεδόθησαν :

Τόμος Α°: 1883, ἐκ 18 τυπ. φύλ. μετὰ 13 πινάκων, ὧν 4 διπλοὶ, καὶ 9 ἀπεικονισμάτων ἐν τῷ κειμένῳ.

Τόμος Β°: 1884, ἐκ 14 τυπ. φύλ. μετὰ 12 πινάκων, ὧν 7 διπλοὶ, καὶ 7 ἀπεικονισμάτων ἐν τῷ κειμένῳ καὶ παρενθέτων πινάκων.

Τόμος Γ°: 1885, ἐκ 17 τυπ. φύλ. μετὰ 12 πινάκων, ὧν 8 διπλοὶ, καὶ 14 ἀπεικονισμάτων ἐν τῷ κειμένῳ καὶ παρενθέτων πινάκων.

Τόμος Δ°: 1886, ἐκ 17 τυπ. φύλ. μετὰ 13 πινάκων, ὧν 4 διπλοὶ, καὶ 10 ἀπεικονισμάτων ἐν τῷ κειμένῳ καὶ παρενθέτων πινάκων.

Τόμος Ε°: 1887, ἐκ 14 τυπ. φύλ. μετὰ 13 πινάκων, ὧν 6 διπλοὶ, καὶ 38 ἀπεικονισμάτων ἐν τῷ κειμένῳ καὶ παρενθέτων πινάκων.

Τόμος Ϛ°: 1888, ἐκ 13 τυπ. φύλ. μετὰ 12 πινάκων, ὧν 5 διπλοὶ, καὶ 20 ἀπεικονισμάτων ἐν τῷ κειμένῳ καὶ παρενθέτων πινάκων.

Τόμος Ζ°: 1889, ἐκ 14 τυπ. φύλ. μετὰ 13 πινάκων, ὧν 1 διπλοῦς, καὶ 12 ἀπεικονισμάτων ἐν τῷ κειμένῳ.

Τόμος Η°: 1890, ἐκ 15 τυπ. φύλ. μετὰ 13 πινάκων, ὧν 1 διπλοῦς, καὶ 11 ἀπεικονισμάτων ἐν τῷ κειμένῳ καὶ παρενθέτων πινάκων.

Τόμος Θ°: 1891, ἐκ 12 τυπ. φύλ. μετὰ 15 πινάκων, ὧν 1 διπλοῦς, καὶ 4 ἀπεικονισμάτων ἐν τῷ κειμένῳ καὶ παρενθέτου πίνακος.

Τόμος Ι°: 1892, ἐκ 16 τυπ. φύλ. μετὰ 13 πινάκων, ὧν 1 διπλοῦς, καὶ 13 ἀπεικονισμάτων ἐν τῷ κειμένῳ.

Τόμος ΙΑ°: τεύχ. 1-2 ἐξ 7 τυπ. φύλ. μετὰ 8 πινάκων καὶ 5 ἀπεικονισμάτων ἐν τῷ κειμένῳ καὶ παρενθέτων πινάκων.

ΕΝ ΤΩ ΜΟΥΣΕΙΩ
ΤΗΣ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ
ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ

Ἐφημερίς Ἀρχαιολογική, ἀφορῶσα τὰς ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος ἀνευρισκομένας ἀρχαιοτήτας. Ἐν Ἀθήναις, 1837-1860. Τεύχη μοναδικά, 1-4, 11-29 (14 ^{ον} καὶ 16 ^{ον} δὲν ἐξεδόθη), 50-55. Ἐκαστον τεῦχος . . . . . Δρ. 1	1
Ἀρχαιολογική Ἐφημερίς, ἐκδομένη ὑπὸ τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρίας. Περίοδος δευτέρα, 1862. Ἐν Ἀθήναις, 1862. Τεύχη Α΄.-ΙΒ΄. . . . . » 12	12
— 1869-1874. Τεύχη ΙΓ΄.-ΙΘ΄. Ἐκαστον τεῦχος. . . . . » 3	3
Ἐπιγραφαὶ ἀνέκδοτοι ἀνακαλυφθεῖσαι καὶ ἐκδοθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Συλλόγου. Ἐν Ἀθήναις, 1851-1855. Φυλλάδιον 2.3 (τὸ 1 ^{ον} φυλλ. 1851 δὲν ὑπάρχει) εἰς 4 ^{ον} . Ἐκαστον τεῦχος . . . . . » 1	1
Πρακτικὰ τῆς ἐπὶ τοῦ Ἐρεχθείου Ἐπιτροπῆς. Ἐν Ἀθήναις 1853. εἰς 4 ^{ον} μετὰ 8 πινάκων . . . . . » 1	1
Ἐπιγραφαὶ ἑλληνικαὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἀνέκδοτοι, ἐκδιδόμεναι ὑπὸ τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρίας. Φυλλάδιον Α ^{ον} (ἄλλο δὲν ἐξεδόθη). Ἐν Ἀθήναις 1860. εἰς 4 ^{ον} . . . . . » 1	1
Γενικαὶ συνελύσεις τῶν ἐταίρων τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρίας, 1860-1870. Ἐν Ἀθήναις 1860-1870. Τεύχη 11 εἰς 4 ^{ον} . Ἐκαστον τεῦχος . . . . . « 1	1
Πρακτικὰ τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρίας, 1872-1881 (τὸ τεῦχος τοῦ 1871 δὲν ὑπάρχει). Ἐν Ἀθήναις, 1872-1882. Τεύχη 10 εἰς 8 ^{ον} . Ἐκαστον τεῦχος . . . . . » 1	1
— 1882-1889, 1890-91. Ἐν Ἀθήναις, 1883-1890, 1893. Τεύχη 9 εἰς 8 ^{ον} . Ἐκαστον τεῦχος . . . . . » 3	3

